

Školský vzdelávací program

9. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Názov predmetu: Slovenský jazyk a literatúra

Rozsah výučby: ŠVP 5 hodín týždenne, ročne 165 hodín

Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk na 2. stupni ZŠ zahŕňa jazykovú, slohovú a literárnu zložku. Jazyková a slohová zložka nie je vzájomne oddelená, je v kompetencii učiteľa určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií (spôsobilostí) je považované za východisko kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov adekvátnych konkrétnej komunikačnej situácii.

Analýza a interpretácia jazykových prejavov poskytne žiakom priestor na sebauvedomenie. Dá šancu objaviť a následne prejavíť pozitívny vzťah k sebe a iným, nadobudnúť primeranú sebadôveru, schopnosť dokázať hodnotiť svoje prednosti i nedostatky, umožní dokázať vyjadrovať svoje pocity a hodnotiť svoj vlastný citový stav, dokázať hodnotiť svoje správanie a jeho dôsledky.

Cieľom je, aby si žiaci uvedomovali jazykovú a kultúrnu pestrosť v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Komunikačná gramotnosť sa má cieľavedome budovať a rozvíjať vo všetkých vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby.

Jazyková a slohová časť predmetu rozvíja predovšetkým interaktívne využívanie komunikačných nástrojov. Veľa tém slúži aj na rozvoj sociálnej interakcie v rámci heterogénnych skupín a formovania autonómneho správania.

V usporiadaní predmetu sú v popredí komunikačné spôsobilosti a v úzadí sú jazykové pojmy (predovšetkým na ZŠ), t. j. jednostranná tendencia obsiahnuť „školskú podobu“ vednej disciplíny. Faktograficky presýtený obsah je zredukovaný v prospech aktivít žiakov, ktorí majú v čo najväčšom rozsahu interpretačno-hodnotiacim spôsobom pracovať s jazykovými komunikátmi. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať ap.

Realizačná rovina vzdelávania sa priklonila ku konštruktivistickému prístupu k učeniu. Znamená to, že riešením úloh žiak sám prichádza na základe usmerňovaného zážitkového vyučovania na nové poznatky, ktoré vyučujúci systematizuje a zovšeobecňuje.

Na druhom stupni ZŠ sa pokračuje v komunikačnom a zážitkovom vyučovaní so zameraním na získavanie komplexných kompetencií:

Komunikačné jazykové kompetencie		
Čítanie s porozumením	Písanie	Hovorenie
Spôsobilosti		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum
II. Pochopiť význam textu	II. Organizovať text z hľadiska kompozície	II. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou

	III. Zosúladiť štylistickú úroveň s cieľom písania a čitateľmi	III. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií
III. Pochopiť formálnu stránku textu	IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia	
IV. Odlíšiť vetu a text	V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií	IV. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku
	VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého	V. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia v texte
V. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie	VII. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis	VI. Rešpektovať jazykové pravidlá
VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek	VIII. Revidovať a editovať koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov	
	IX. Rešpektovať jazykové pravidlá	VII. Využívať pri komunikácii jazykové a mimojazykové prostriedky

Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. (V posledných dvoch ročníkoch ZŠ sa systematizujú jazykové pojmy do zatiaľ neúplného jazykového systému, ktorý sa dotvorí až na strednej škole.)

Jazyk je chápaný ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo sa v jeho vyučovaní premieta do zámerného preferovania rozvoja komunikačných kompetencií, rozvíjaných v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Obsah učiva je zredukovaný v prospech aktivít žiakov, ktorí majú v čo najväčšom rozsahu interpretačno - hodnotiacim spôsobom pracovať s jazykovými komunikátmi.

Primárnym v literárnej výchove je rozvoj schopností žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami a úsilie odstrániť z vedomia žiaka presvedčenie o jedinečnosti a nenahraditeľnosti kognitívneho prístupu k svetu a smerovanie k pochopeniu špecifik, ktoré v poznávacom procese predstavuje estetické osvojovanie reality.

Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (recepciu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré ďaleko presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

- Počúvanie
- Komunikácia (hovorenie) → s porozumením
- Čítanie
- Písanie

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie k:

- podpore sebadôvery každého žiaka,
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí,
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizme a kultúrnej otvorenosti,
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania,
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku, k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní,

- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry, ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Východiskovou stratégiou vyučovania slovenského jazyka a literatúry v šiestom ročníku je plynulé nadväzovanie na stratégiu vyučovania v piatom ročníku: dôraz na schopnosť komunikácie s ohľadom na tému, adresáta, jazykové prostriedky a cieľ, čítanie s porozumením a rozvoj čitateľskej gramotnosti, tvorivé písanie a prvky projektového vyučovania. V šiestom ročníku sa stanovená priorita čítanie s porozumením rozširuje o dramatizáciu textu na základe vedomostí o suprasegmentálnych javoch.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vzdelávania v oblasti slovenského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň rečových zručností, aby žiaci každú komunikatívnu situáciu zvládli z hľadiska štýlu, s príslušnou gramatickou a pravopisnou normou v ústnom i písomnom prejave.

Edukačné ciele predmetu *slovenský jazyk a literatúra*

Poznávacia (kognitívna) kompetencia	Komunikačná kompetencia	Interpersonálna (sociálna) kompetencia	Intrapersonálna (osobnostná) kompetencia
Spôsobilosť používať kognitívne operácie.	Spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty a rozhodnutia.	Schopnosť vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine.	Zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie.	Schopnosť kooperovať v skupine.	Schopnosť vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Spôsobilosť kritického myslenia.	Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať.	Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života.
Spôsobilosť formulovať a riešiť problémy.	Spôsobilosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Schopnosť empatie.	
Schopnosť tvorivého myslenia a spôsobilosť uplatniť jeho výsledky.			

Cieľové kompetencie – jazyková zložka:

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy.
2. Pri ústnom prejave primerane uplatňovať paralingválne javy.
3. Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky nových javov.
4. Usporiadať známe javy do tried a systémov.
5. Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
6. Pri písanom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

1. Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém.

2. Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.
3. Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a žánrov.

Tvorivé zručnosti

1. Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
2. Ústne prezentovať vlastný text.
3. Napísať krátky príbeh.
4. Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
5. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

1. Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
2. Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu.

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
3. Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Cieľové kompetencie – literárna zložka

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

1. Plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
2. Recitovať prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
3. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Usporiadať známe javy do tried a systémov.
4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.

Analytické a interpretačné zručnosti

1. Prerozprávať obsah prečítaného diela.
2. Odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty.
3. Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová.
4. Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela.
5. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne.
6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.

Tvorivé zručnosti

1. Zdramatizovať básnický alebo prozaický text.
2. Ilustrovať umelecký text.
3. Napísať kratší prozaický útvar, básnický text, scenár.
4. Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

1. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
2. Pracovať s knižným fondom vo forme kartotéky a v elektronickej podobe.
3. Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
4. Budovať si vlastnú knižnicu.

Vzdelávací obsah:

Vzdelávací obsah tvoria tri oblasti: Jazyková komunikácia

Komunikácia a sloh

Čítanie a literatúra

V oblasti Jazyková komunikácia žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka.

V oblasti Komunikácia a sloh sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať a rozprávať. Nadobúdajú kompetencie aj text analyzovať a kriticky hodnotiť.

Oblasť Čítanie a literatúra ponúka literárne vzdelávanie. Žiaci poznávajú prostriedky čítania, základné literárne druhy a žánre, získavajú také intelektuálne zručnosti, ktoré z nich robia vzdelaných čitateľov, ktorí v literatúre nachádzajú zábavu, poučenie, vedia sa v nej orientovať, intelektuálne a duchovne vzdelávať.

Obsahom SJL je:

- pochopenie vzdelávania v slovenskom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň je významným zjednocujúcim činiteľom národného spoločenstva a dôležitým prostriedkom celoživotného vzdelávania
- vnímanie a postupné osvojovanie si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, vyjadrovania vlastných postojov a názorov
- pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie
- zvyšovanie jazykovej kultúry verbálnych a písomných jazykových prejavov
- ovládanie pravopisnej normy spisovného jazyka
- nadobudnutie vzťahu k slovesným umeleckým dielam, vlastným čitateľským zážitkom
- rozvíjať pozitívny vzťah k literatúre a ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a k rozvíjaniu vlastného emocionálneho a estetického vnímania a cítenia

Výchovno-vzdelávacie stratégie

Vyučovanie slovenského jazyka v základnej škole z **psycholingvistického hľadiska** stavia na tvorivosti a detskej hre, na tvorení vlastného textu (hra s jazykom)

Zo **sociolingvistického hľadiska** sa vyučovanie slovenského jazyka orientuje na najčastejšie a veku primerané komunikačné situácie, ktoré sú ilustrované napr. na príkladoch textov v učebniciach, na videozáznamoch, precvičované formou dramatizácie textov či simulovania rozličných situácií.

Zo **systémového hľadiska** sa jednotlivé jazykové javy nepreberajú izolovane, ale vždy v súvislosti s inými jazykovými javmi, pričom sa berie do úvahy hierarchia jednotiek jazykového systému a jeho jednotlivých rovín. Rozlišuje sa centrum a periféria jazykových javov. Skúma sa forma a obsah jazykových jednotiek, gramatických kategórií, popri synchronii sa v odôvodnených prípadoch upozorňuje aj na diachroniu jazykových javov. Dôraz sa pritom kladie na tie jazykové roviny, ktoré majú vyústenie v texte, t. j. na lexikálnu a syntaktickú rovinu. Posilňuje sa vyučovanie rečových prejavov, od reprodukcie textov sa postupne prechádza k tvorbe vlastných textov. Precvičuje sa ústna podoba rôzne uplatňovaná v jednotlivých štýloch či žánroch.

V oblasti štylistického uplatnenia jazykových prostriedkov sa prechádza na **spojenie jazykovej slohovej zložky** vyučovania slovenského jazyka do jedného celku. Od holého osvojovania si vedomostí o jazykových javoch sa tak prechádza k nácviku uplatnenia preberaného jazykového javu v praktickej komunikácii. Žiaci získavajú základné poznatky o súčinnosti slohových postupov a slohových útvarov. Pozornosť sa zameriava aj na štýly.

V oblasti jazykovej kultúry sa postupne prechádza od osvojovania si **zvukovej a pravopisnej normy k základom lexikálnej, morfolologickej a syntaktickej normy a poznatkov z dejín jazyka a jazykovedy**. Vyučovací proces vyúsťuje do získavania poznatkov o primeranom štylistickom využívaní jednotlivých jazykových prostriedkov. Dôležitou zásadou vyučovania slovenského jazyka je, že sa nemá vyučovať metatext, ale text patriaci k rozličným štýlom, s uplatnením rozličných slohových postupov i jazykových i mimojazykových prostriedkov (čiže učivo má byť viazané na isté komunikačné situácie). Pri práci z textom sa žiaci k poznatkom o jednotlivých jazykových javov a o jazykovom systéme ako celku dopracúvajú metódou postupných krokov. Učiteľ ich vedie tak, aby sami vyčlenili z textu skúmaný jav, odhalili jeho podstatné znaky, našli súvislosti s inými jazykovými javmi, zaradili jazykový jav do jazykového systému. Ďalším krokom je tvorenie vlastného textu z analyzovaným javom, čím sa žiaci učia prakticky

komunikovať a používať preberané jazykové javy. Až potom nasledujú cvičenia na zmechanizovanie hľadania a používania preberaného javu v texte, na určovanie jeho základných charakteristík. Záver tvorí zhrňujúce poučenie o preberanom jave, o jeho začlenení do širšej skupiny jazykových javov formou prehľadných tabuliek, grafov a pod. Pri poučkách (definíciách, charakteristikách) nejde o doslovné memorovanie, ale o pochopenie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu

Pri osvojovaní si jednotlivých jazykových javov a v ich bohatosti a vnútornej diferencovanosti sa uplatňuje indukčná metóda, jednotlivé varianty sa učia vždy na pozadí invariantu.

Precvičovanie jazykovo-štylistických osobitostí sa odporúča uskutočňovať v rozsahu žánrového vymedzenia v literatúre v danom ročníku.

Vyučovanie slovenského jazyka je založené **na komunikatívno-poznávacom princípe**, ktorý spočíva vo vyhľadávaní jednotlivých jazykových javov v rôznych typoch textov, v následnom usúvzťažnení, triedení a systematizovaní analyzovaných javov, ktoré vedie k istému zovšeobecnému poznatku o danom jave. Poučenie o preberanom jave a jeho začlenení do širšej skupiny javov sa môže robiť formou prehľadných tabuliek, grafov a pod. pri poučkách (definíciách, charakteristikách) nejde o doslovné memorovanie, ale o chápanie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu. Dôležité je precvičovanie poznaného jazykového javu ktoré vyúsťuje do jazykovej praxe, čiže žiaci sa učia využívať poznaný a precvičený jazykový jav pri tvorení prvých vlastných textov.

Vo vyučovaní sa uplatňuje princíp špirálovitosti a postupnosti, to znamená, že o preberaných jazykových javoch sa postupne pridávajú ďalšie poznatky, ktoré sa rozširujú do hĺbky.

Stratégia vyučovania

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Je potrebné rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier. Dôsledne sa uplatňuje zásada názornosti, pričom sa okrem textu v učebnici či v pracovnom zošite, živého príkladu učiteľa, názorných pomôcok a jazykových príručiek využívajú akusticko-auditívne pomôcky a opticko-akustický kanál (televízia, video). Učiteľ využíva rozličné typy úloh a cvičení, motivuje žiakov v práci.

Rozsah a obsah domácich úloh má byť účelný pri rešpektovaní zásady primeranosti veku, aby žiak nepísal domácu úlohu dlhšie ako 20 minút. Obsahovo by mali byť zamerané:

- v jazykovej zložke na tie javy, ktoré sú náročné na vnímanie a je potrebné domáce precvičenie,
- v slohu buď na prípravu jazykového materiálu a nečísopisu (konceptu), alebo na upravenie konceptu na čistopis.

Pri písaní diktátov sa dodržiavajú didaktické zásady diktovania. Dôležitá je ústna analýza nedostatkov v diktáte. Je v právomoci učiteľa rozhodnúť, koľko nácvičných diktátov bude predchádzať kontrolnému diktátu (aj aký typ nácvičného diktátu to bude a akou formou sa bude realizovať).

Javy v slohovej výchove sa preberajú v súlade s jazykovými javmi a s využitím žánrovo-tematického osnovania v literatúre s dôrazom na rozvoj komunikačných zručností žiakov. Výber tém sa ponecháva na učiteľa, ktorý má možnosť učivo aktualizovať a prispôbovať podľa vlastného uváženia.

Klasifikované slohové písomné práce sa píše v škole a predchádza im písomná príprava a práca s konceptom (odporúča sa používanie korektorských značiek, ktoré umožňujú efektívne využívať pracovný čas). Rovnako dôležitá je analýza nedostatkov v písomnej práci, ktorá sa spravidla robí aj pri neklasifikovaných písomných prácach. Pri ústnych jazykových prejavoch učiteľ upozorňuje na správnu výslovnosť, na správne slovátvary slov, slovesné väzby, na štylistickú primeranosť výberu jazykových, parajazykových a extrajazykových prostriedkov.

Učebné zdroje

KRAJČOVIČOVÁ, J. – KESSELOVÁ, J.: *Slovenský jazyk pre 9.ročník základnej školy a 4.ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. 1.vyd. Bratislava: SPN, 2011, 125 s. ISBN 978-80-10-02106-2

Internet

Obsah vzdelávania – slovenský jazyk

Slovenský jazyk a slohová výchova

3 hodiny - ŠVP

P H	Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Metódy a formy Pojmy	Výkonový štandard Žiak má :	Prierezové témy
1		Úvodná hodina	Plán na školský rok, rozhovor		BOZP
2	Sloh	Členenie jazykových štýlov	Rozhovor, diskusia Aplikácia, analýza, zovšeobecnenie	Vedieť rozlíšiť jednotlivé jazykové štýly	OSR, ENV, DV, Rozvíjať hodnotiace myslenie
		Členenie jazykových štýlov	Aplikácia získaných vedomostí, produkcia	Vedieť vypísať tlačivo	
7	Opakovanie učiva z 8. ročníka	Zvuková stránka jazyka a pravopis	Aplikácia, analýza, zovšeobecnenie, výklad	Vedieť poznatky z predchádzajúcich ročníkov	
		Nauka o slove	Aplikácia získaných vedomostí, produkcia		
		Tvaroslovie	Aplikácia, analýza, zovšeobecnenie, výklad		
		Skladba	Aplikácia získaných vedomostí, produkcia		
		Sloh	Aplikácia, analýza, zovšeobecnenie		
		Vstupná písomka	Preverenie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov	Preverenie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov	
		Analýza vstupnej písomky	Analýza vstupnej písomky		
11	Slovná zásoba	Slová podľa vecného významu	Slovná zásoba, vecný význam slov, slovníky	Upevniť si učivo o slovnéj zásobe z predchádzajúcich ročníkov. Žiak vie:	
		Vzťahy medzi slovami	Synonymá, homonymá	-Vymenovať plnovýznamové/nepľnovýznamové slovné druhy, vysvetliť jedno- a viacvýznamové slová, rozumie pojmu slovná zásoba, vie pracovať s rôznymi slovníkmi, ktoré zachytávajú slovnú zásobu	
		Slová podľa dobového výskytu	Vývin slovnéj zásoby: historizmy, archaizmy, zastarané slová, neologizmy	-Rozlíšiť synonymá, homonymá, antonymá	
		Slová podľa citového zafarbenia	Neutrálne a expresívne slová	-Rozumie nielen neologizmom, ale aj slovám z predchádzajúcich historických období -Správne používať citovo zafarbené slová	OSR – sebauvedomenie, sebahodnotenie
		Slová podľa pôvodu	Domáce slová a slová cudzieho pôvodu	-Rozlíšiť domáce slová a slová cudzieho pôvodu, internacionalizmy, zdomácnené i cudzie slová vie správne napísať	
		Slová podľa	Spisovné a nespisovné slová		ĽP - šikaná

		spisovnosti	(slang, nárečie)	-Používať vo vhodných situáciách využiť spisovné i nespisovné slová	
		Obohacovanie slovnéj zásoby	Odvodzovanie, skladanie, skracovanie	-Rozlíšiť slang, nárečie a spisovné slovo	BOZ - zodpovednosť
		Obohacovanie slovnéj zásoby	Združené pomenovanie, frazeologická jednotka	-Vie správny pravopis združených pomenovaní -Vie vysvetliť najznámejšie a najpoužívanejšie frazeologizmy	
		Opakovanie	Zhrnutie učiva o slovnéj zásobe		
		Diktát č. 1	Cudzie nesklonné podstatné mená	Správne písať cudzie nesklonné podstatné mená	
		Analýza a oprava diktátu	Analýza a oprava diktátu	Analýza a oprava diktátu	
1	Sloh	Rečnický štýl	Rečnický štýl, rétorika, prívet	Žiak vie vysvetliť výber vhodného slohového postupu pre vyjadrenie cieľa komunikácie. Vie správne použiť prívet	OSR – sebaaprezentácia, sebahodnotenie
6	Zvuková stránka jazyka	Zvukové vlastnosti reči	Prozodické vlastnosti reči	Žiak vie správne využívať prozodické vlastnosti reči, vie vysvetliť a v komunikačnom prejave odhaliť: prízvuk, dôraz, prestávku, melódiu, Vie vysvetliť dôležitosť tempa reči a sily hlasu	
		Zvuková stránka jazyka a pravopis	Pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie, hlásky	Žiak vie pravopisne správne napísať text, pozná pravidlo o rytmickom krátení, vie vysvetliť, ako vplyva na krátenie slabík. Vie vysvetliť podstatu spodobovania, správne napísať slová, v ktorých ku spodobovaniu dochádza	
		Spoluhlásky	Tvrdé, mäkké, obojaké	Žiak vie vymenovať tvrdé, mäkké a obojaké spoluhlásky, pozná vybrané slová, pravopis po tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhláskach	ENV – životné prostredie a jeho ochrana
		Výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu	Slová cudzieho pôvodu	Žiak vie, že v slovách cudzieho pôvodu sa zachováva pôvodná výslovnosť a pôvodný pravopis, tento poznatok vie využiť v praxi	
		Interpunkčné znamienka	Pomlčka, spojovník	Žiak pozná interpunkčné znamienka, vie ich v texte nájsť a identifikovať, vie ich správne použiť	
		Opakovanie	Zhrnutie vedomostí o zvukovej stránke jazyka	Zhrnutie vedomostí o zvukovej stránke jazyka	
6	Sloh	Výkladový slohový postup	Výklad a výkladový slohový postup	Žiak vie vysvetliť podstatu výkladového slohového postupu. Vie vytvoriť výklad na danú tému.	RTM – tvorivosť
		Výklad			
		Príprava 1. písomnej práce			
		1. písomná práca	Výklad		OSR - sebaaprezentácia
		Analýza 1. písomnej práce	Analýza a oprava	Analýza a oprava	
		Úvaha	úvaha	Žiak pozná podstatu výkladového postupu, vie rozlíšiť úvahu a výklad. Vie vytvoriť krátku úvahu na zadanú tému.	RTM – tvorivosť, fantázia
15	Tvaroslovie	Podstatné mená	Zopakovanie poznatkov o podstatných menách z predchádzajúcich ročníkov.	Žiak vie definovať podstatné mená. Určiť gramatické kategórie.	
		Neživotné podst.m. muž.r. zakončené na -ál	Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -ál, -r, -l	Žiak vie správne ohýbať neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -ál	ENV – nerastné suroviny a ich ťažba

		Neživotné podst.m. muž.r. zakončené na -r, -l		Žiak vie správne ohýbať neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l	
		Opakovanie podstatných mien	Zhrnutie vedomostí o podstatných menách	Žiak pozná správny pravopis pri písaní podstatných mien.	
		Diktát č. 2	Neživotné podstatné mená	Použiť správny pravopis pri písaní neživotných podstatných mien	
		Oprava		Analýza a oprava diktátu č. 2	
		Prídavné mená	Zopakovanie poznatkov o prídavných menách z predchádzajúcich ročníkov.	Žiak vie rozdelenie prídavných mien, gramatické kategórie, vzory a vie stupňovať	
		Zámená	Delenie zámen, skloňovania a gramatické kategórie Pravopis	Žiak vie rozlíšiť druhy zámen, ovláda ich pravopis a gramatické kategórie	
		Číslovky	Utvrdenie vedomostí o číslovkách	Žiak vie správne písať číslovky, ovláda ich ohýbanie, delenie	
		Slovesá	Utvrdenie vedomostí o slovesách	Žiak ovláda ohýbanie a pravopis sloves, gramatické kategórie	
		Príslovky	Utvrdenie vedomostí o príslovkách	Žiak vie správny pravopis prísloviak, vie ich nájsť v texte a vystupňovať	EV – umelec a vedec, Leonardo da Vinci
		Predložky a spojky	Zhrnutie vedomostí o predložkách a spojkách	Žiak vie nájsť v texte predložky, správne ich určiť. Žiak vie použiť správnu interpunkciu pri písaní spojok	ENV – príroda a šport
		Častice a citoslovčia	Utvrdenie vedomostí o časticiach a citosloviach, pravopis	Žiak vie nájsť vo vete častice a citoslovčia a vie použiť správnu interpunkciu.	
		Opakovanie	Opakovanie vedomostí z tvaroslovia	Opakovanie vedomostí z tvaroslovia	
		Polročná písomka		Overenie vedomostí z prvého polroka	
2	Sloh	Umelecký štýl	Umelecká literatúra, umelecký jazykový štýl, báseň, príbeh	Žiak vie vysvetliť rozdiely medzi jednotlivými štýlmi, vie vymenovať žánre umeleckého štýlu, vie vytvoriť krátku báseň, vytvoriť krátky príbeh	RTM – tvorivosť, kreativita
		Umelecký štýl	Práca v skupinách		OSR – spolupráca
16	Skladba	Veta a vetný člen	Veta, vetné členy, rozdelenie, definícia	Žiak vie definovať vetu, pozná členenie viet, vie správne charakterizovať vetné členy	VMR – vzťah v rodine
		Základné vetné členy	Podmet a prísudok, vetný základ	Žiak vie nájsť vo vete základné vetné členy Vie správne určiť vetné členy	EU – Európa a Európska únia, jazyky v EU
		Predmet	Predmet	Vie identifikovať prístavok	EU – rozdielnosť, ktorá inšpiruje
		Prívlastok	Prívlastok, druhy prívlastku	Pozná správny pravopis pri písaní viacnásobných vetných členov, pri písaní prístavku	
		Príslovkové určenie	Príslovkové určenie, druhy		FG - platidlá
		Prístavok	Prístavok		
		Opakovanie	Zhrnutie a upevnenie učiva o vetných členoch	Zhrnutie a upevnenie učiva o vetných členoch	
		Jednoduchá veta	Jednoduchá veta, jednočlenná, dvojčlenná	Žiak vie správne určiť jednočlennú a dvojčlennú vetu	

		Jednoduché súvetie	Jednoduché súvetie, podradňovacie, priraďovacie	Žiak vie rozlíšiť jednoduchú vetu a jednoduché súvetie, vie správne napísať jednoduché súvetie	
		Súdržnosť textu	Prostriedky súdržnosti – obsahové jazykové	Žiak vie vysvetliť pojem text, chápe, že text nie je len sledom náhodných viet, vie identifikovať prostriedky súdržnosti	
		Interpunkcia v texte	Správna interpunkcia	Žiak vie zásady správnej interpunkcie pri písaní súvetia, vety, viacnásobných vetných členov a pod.	
		Opakovanie	Zhrnutie a upevnenie učiva o súvetiach	Zhrnutie a upevnenie učiva o súvetiach	
		Diktát č. 3	Interpunkcia	Preverení vedomostí o interpunkcii vo vete	
		Oprava diktátu č. 3		Analýza a oprava diktátu č. 3	
		Zápor v slovenčine	Zápor	Žiak vie identifikovať zápor vo vete, vie vysvetliť princíp tvorby záporu v slovenčine, chápe zmysel viet v prípade dvojitého záporu	OSR – schopnosť povedať nie
		Opakovanie	Zhrnutie a upevnenie učiva o skladbe	Zhrnutie a upevnenie učiva o skladbe	
12	Sloh	Náučný štýl	Náučný štýl, slohové postupy v náučnom štýle	Žiak vie charakterizovať náučný štýl, pozná jazykové prostriedky, ktoré využíva. Vie rozlíšiť rôzne žánre náučného štýlu	ENV - jaskyne
		Opisný slohový postup	Statický a dynamický opis, odborný a umelecký opis	Žiak vie charakterizovať opisný slohový postup, vie rozlíšiť statický a dynamický opis, odborný a umelecký opis. Vie vytvoriť krátky opis	RTM - tvorivosť
		Administratívny štýl	Administratívny jazykový štýl	Žiak vie charakterizovať administratívny jazykový štýl, vie, kde sa používa, prečo sa používa.	
		Tlačivá a formuláre	Útvary administratívneho štýlu	Vie rozlíšiť základné útvary administratívneho štýlu	
		Úradný list	Žiadosť, objednávka, reklamácia, sťažnosť	Vie vytvoriť krátky úradný list Vie správne vyplniť podací lístok	
		Podací lístok	Podací lístok	Vie vytvoriť úradný i štruktúrovaný vlastný životopis	
		Úradný a štruktúrovaný životopis	Úradný a štruktúrovaný životopis		
		Príprava 2. písomnej práce	Príprava písomnej práce		
		2. písomná práca	Životopis		OSR
		Analýza a oprava 2. písomnej práce	Analýza a oprava písomnej práce	Analýza a oprava písomnej práce	
		Publicistický štýl	Publicistický štýl, útvary publicistického štýlu, formy publicistického štýlu, jazykové prostriedky	Žiak vie charakterizovať publicistický jazykový štýl, pozná jazykové prostriedky, ktoré využíva. Vie rozlíšiť rôzne žánre publicistického štýlu	MEV – pravdivosť a tendenčnosť v médiách
		Správa	Krátka správa	Žiak vie samostatne napísať a predniesť krátku správu	RTM – kreativita, tvorivosť
3	Náuka o jazyku	Jazykoveda	Rozdiel medzi pojmi – reč a jazyk	Žiak vie vysvetliť pojmy reč a jazyk, jazykoveda. Pozná členenie jazykovedy na jednotlivé disciplíny	
		Členenie jazykovedy	Fonetika, lexikológia, morfológia, syntax a štylistika	Vie vysvetliť príslovia a porekadlá, viažuce sa na reč a jazyk	RLK - nárečie

		Práca s jazykovednými slovníkmi	Práca v skupinách, slovníky	Žiak vie samostatne pracovať s jednotlivými druhmi jazykových slovníkov	OSR - spolupráca
2	Sloh	Hovorový štýl	Hovorový štýl, útvary hovorového štýlu, formy hovorového štýlu, jazykové prostriedky	Žiak vie charakterizovať hovorový štýl, pozná jazykové prostriedky, ktoré využíva. Vie rozlíšiť rôzne žánre hovorového štýlu. Vie vytvoriť súkromný list (email)	OSR – priateľstvo, moje záujmy
		Súkromný list			
6	Náuka o jazyku	Národný jazyk	Slovenčina ako národný jazyk	Žiak vie vysvetliť dôležitosť vlastného spisovného jazyka, vznik nárečí a vývin spisovného jazyka. Vie povedať príklady vhodného používania nárečia. Žiak pozná kodifikátorov spisovnej slovenčiny, vie vymenovať súčasné kodifikačné príručky. Žiak vie rozlíšiť 3 základné skupiny územných nárečí na Slovensku, pozná ich stručnú charakteristiku	RLK – kraje Slovenska
		Spisovný jazyk	Protiklad: spisovný jazyk a nárečie		
		Kodifikácia spisovného jazyka	Celonárodná platnosť spisovného jazyka. Kodifikácia spisovného jazyka, kodifikačné príručky. Základné skupiny územných nárečí na Slovensku		
		Slovenské nárečia			
		PROJEKT	Nárečie našej obce	Žiak vie prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte a správu o riešení projektu.	RLK - nárečie
		PROJEKT			
9	Opakovanie	Opakovanie – zvuková stránka jazyka	Aplikácia, analýza, zovšeobecnenie, výklad, produkcia	Zopakovanie a upevnenie učiva 9. ročníka	
		Opakovanie – slovná zásoba			
		Opakovanie - tvaroslovie			
		Opakovanie - skladba			
		Opakovanie – náuka o jazyku			
		Diktát č. 4	Opakovanie ISCED 2	Preveriť úroveň vedomostí a pravopisu.	
		Výstupná písomka			
		Analýza a oprava diktátu č. 4		Analýza a oprava diktátu č. 4	
		Záverečné opakovanie		Vyhodnotenie práce počas školského roka	

VYSVETLIVKY:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

MEV – Mediálna výchova

MUV – Multikultúrna výchova

DV – Dopravná výchova

OŽZ – Ochrana života a zdravia

TPPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

RLK - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

VMR – výchova k manželstvu a rodičovstvu

RTM – rozvoj tvorivého myslenia

OČP – ochrana človeka a prírody

EV – estetická výchova

FG – Finančná gramotnosť
EP – Výchova k ľudským právam
DP – Drogová prevencia
EU – Európska únia, Európska integrácia
BOZP – Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
ZŽŠ – Zdravý životný štýl
ZŠ – Zelená škola

Profil absolventa. Výstup

- ovláda zvukovú rovinu jazyka ako kontinuálne nadväzovanie na vedomosti z V. a VI. ročníka
- ovláda členenie slovnej zásoby, pozná historickú lexiku a význam frekventovaných cudzích slov
- vie pracovať s jazykovými slovníkmi, encyklopédiami, využíva pri práci PC (textový dokument, práca s internetom, prezentačné zručnosti)
- vie spracovať a prezentovať projekt na zadanú tému
- ovláda podstatné (pomnožné) prídavné mená a slovesá : určovanie GK, využitie v texte
- dokáže rozlíšiť všetky slovné druhy
- ovláda pravopis základných, radových a násobných čísloviek, prídavných mien, prísloviek
- ovláda a aplikuje interpunkciu čiarky
- ovláda tému skladba – základné vetné členy, prisudzovací sklad, členitosť viet
- dokáže rozlíšiť všetky typy opisu a napísať text, ktorý zodpovedá dynamickému a umeleckému opisu, dokáže napísať charakteristiku osoby
- pozná a vhodne aplikuje zásady komunikácie, dokáže komunikovať vecne, efektívne a asertívne
- vie vytvoriť a prezentovať príhovor
- ovláda základné literárne termíny, pod vedením vyučujúceho ich aplikuje pri analýze a interpretácii textu
- číta text s porozumením, pri jeho analýze vie pod vedením vyučujúceho aplikovať všetky získané vedomosti

Obsah vzdelávania – literatúra

Literárna výchova 2 hodiny týždenne

Tematický celok	Téma	Metódy a formy	Výkonový štandard	Prierezové témy	Počet hodín
Počet hodín	Obsahový štandard	Pojmy	Žiak má vedieť:		
	Úvod do literárnej výchovy	Plán na školský rok, rozhovor	Oboznámiť sa s organizačnými pokynmi	BOZP	1
POÉZIA	Lyrická a epická poézia	Rozdiely medzi lyrickou a epickou poéziou. Interpretácia, kompozícia literárneho diela, dialóg	Vysvetlí pojem umeleckej viazanej reči - poézie. Definovať žánre patriace k poézii. Definovať pojmy – lyrická a epická poézia		21
21 hodín	K. Peteraj – Keď voda ľúbi	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Vyjadrí svoje pocity z literárneho textu. Nájst' a pomenovať v texte umelecké jazykové prostriedky	OSR - sebaaprezentácia	
	Štúrovskí básnici	Aplikácia literárnovedných vedomostí	Štúrovskí básnici. Poznať znaky ľudovej slovesnosti, romantizmu		
	S. Chalupka – Kráľoholská	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty	Znaky lyrickej poézie, vysvetlí podobnosť s ľudovou	RLK – úcta k predkom a	

		s analogickou štruktúrou	slovenskosťou	tradiáciám	
	J. Kráľ – Duma bratislavská	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Správnym literárnym pojmom označiť jednotlivé umelecké jazykové prostriedky		
	A. Sládkovič – Nehaňte ľud môj		Nájsť v texte básnickú otázku, vedieť vyjadriť svoj názor na prečítaný text, vysvetliť pojem – spoločenská lyrika		
	Spoločenská lyrika		Výklad, aplikácia na literárny text		
	J. Kráľ - Orol	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Vysvetliť pojem reflexívna lyrika	RTM – orol ako symbol	
	PROJEKT	Štúrovci	Prezentovať samostatnou prácou získané poznatky	TPPZ	
	Opakovanie	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov			
	A. Mickiewicz – Óda na mladosť	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Porovnať dielo A. Sládkoviča a A. Mickiewicza, správne pomenovať jazykové prostriedky v básni		
	F. Schiller – Na radosť	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Vedieť vyjadriť svoj názor na prečítaný text, aplikovať literárnovedné vedomosti na text. Vysvetliť pojem - óda	OSR - sebareprezentácia	
	J. Hollý – Na Umku	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou			
	J. Botto – K mladosti	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou. Práca v skupinách	Porovnať básne S. Chalupku, J. Bottu a A. Sládkoviča, nájsť to, čo ich spája i to, čo ich rozdeľuje	OSR - spolupráca	
	Lyrická a lyrickoepická báseň	Kompozícia literárneho diela, dialóg	Vysvetliť rozdiely medzi lyrickou a lyrickoepickou básňou		
	P.O. Hviezdoslav – Krvavé sonety	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Vysvetliť formu sonetu, presah a obkročný rým		
	I. Krasko – Otcova roľa	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Vysvetliť základné symboly, ktoré sa používajú v básňach i živote	RTM - fantázia	
	Aforizmus	Reproduktívna – rozhovor, diskusia, frontálne skúšanie, skupinová práca, analýza, syntéza, aplikácia na školu	Poznať silu aforizmu, vedieť aplikovať na školu. Ukážky aforizmov známych spisovateľov	OSR zodpovedný prístup k učeniu, sila aforizmu	
	R. Dilong – Staroba radí	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Vysvetliť satiru, epigram, pokúsiť sa vytvoriť vlastný epigram	RTM - tvorivosť	
	T. Corbière – Epitaf	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty	Vysvetliť pojem epitaf		

		s analogickou štruktúrou			
	Opakovanie	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Upevnenie učiva	OSR – sebareprezentácia, sebahodnotenie	
EPIKA A EPICKÉ ŽÁNRE	P.O. Hviezdoslav – Ežo Vikolinský	Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou	Ukázať v texte znaky románu vo veršoch, vysvetliť pojem epos		30
30 hodín	Dramatizácia diela Ežo Vikolinský	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Dramatizovať ukážku	OSR - sebareprezentácia	
	Ch. Jacq – Ramzes syn svetla	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Odlíšiť skutočnosť od fantázie u autorov, ktorí tvoria historický román, vysvetliť pojem historický román		
	H. Stol – Priamov poklad	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách			
	Ľ. Zúbek – Jar Adely Ostrolúckej	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách		VMR - láska	
	V. Ferko, A. Ferko – Ako divé husi	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách		VMR – vzťahy v rodine	
	Opakovanie	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov		Upevnenie učiva	
	PROJEKT	Projekt – epické dielo	Prezentovať vybrané literárne dielo alebo jeho autora	TPPZ	
	I. Asimov – Stratený robot	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Identifikovať znaky vedecko-fantastickej literatúry.		
	I. Asimov – Stratený robot				
	R. Álvarez – Deň, keď čas plynul naopak			Čítanie textu, analýza, práca s textom .	
	J.A. Owen – Hľadanie červeného draka	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Rozlíšiť dobrodružnú, vedecko-fantastickú literatúru a literatúru fantasy. Vysvetliť rozdiely medzi románom, poviedkou a novelou.		
	Práca s literárnym textom	Čítanie textu, analýza, práca s textom .		OSR - sebareprezentácia	

	A. Christieová – Diomedove kone	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Vysvetliť pojem detektívka, poznať kompozíciu detektívnej literatúry		
	V. Hugo - Bedári	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Zreprodukovať literárnu ukážku, analyzovať literárny text, nájsť hlavnú myšlienku, hlavnú postavu, kladné a záporné postavy	VMR – vzťahy v rodine, priateľstvo	
	Vlastná produkcia – List Cosette	List pre Cosette	Napísať list		
	F. Hečko – Červené víno	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Zreprodukovať literárnu ukážku, analyzovať literárny text, nájsť hlavnú myšlienku, hlavnú postavu, kladné a záporné postavy. Vysvetliť pojem generačný román		
	Ukážka z filmu Červené víno	Ukážka z filmu	Porovnať filmovú a literárnu ukážku	MEV – vyber vhodného filmu	
	Porovnanie: kniha a film	Dialóg, rozhovor – čo má väčší dosah na príjemcu?	Správne formulovať svoje názory	OSR - sebareprezentácia	
	D. Dušek – Dvere do kľúčovej diery	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Vysvetliť spôsob, akým autor vytvára napätie – krátke vety, priama reč		
	R. Brat – Mordovisko	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Identifikovať umelecké jazykové prostriedky v prozaickom texte		
	Metonymia	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Vysvetliť pojem metonymia, identifikovať metonymiu v texte		
	Opakovanie	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Upevnenie učiva		
	Ch. Brontëová – Jana Eyrová	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Zreprodukovať literárnu ukážku, analyzovať literárny text, nájsť hlavnú myšlienku, hlavnú postavu, kladné a záporné postavy		
	J. Šimulčíková – Dievča s bocianími nohami	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Vysvetliť pojem – dievčenský román		
	Dramatizácia ukážky		Dramatizovať ukážku	OSR - sebareprezentácia	
	J. Wilsonová – Dieťa zo smetiaka	Čítanie textu, analýza, práca s textom . Hlavná myšlienka, dejová osnova, obsah. Hlavná postava, kladné a záporné postavy. Práca v skupinách	Identifikovať rozprávača a jeho formu (ja-, on-), poznať rozdiel medzi monológom a dialógom	VMR - vzťahy	
	Z. Šulajová – Džínsový denník	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Zreprodukovať literárnu ukážku, analyzovať literárny text, nájsť hlavnú myšlienku, hlavnú		

			postavu, kladné a záporné postavy		
	Opakovanie	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Upevnenie učiva		
	PROJEKT	Projekt - próza	Prezentácia získaných poznatkov, samostatná práca		
DRAMATICKÉ UMENIE	W. Shakespeare – Romeo a Júlia	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Prerozprávať dej, identifikovať hlavné postavy, prezentovať svoj názor na riešenie konfliktu	VMR – láska a vzťahy v rodine	10
10 hodín	Vonkajšia a vnútorná kompozícia divadelnej hry	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Charakterizovať vonkajšiu a vnútornú kompozíciu divadelnej hry		
	J. G. Tajovský – Ženský zákon	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Prerozprávať dej, identifikovať hlavné postavy, prezentovať svoj názor na riešenie konfliktu		
	Zahrajme si divadielko	Ženský zákon	Prezentovať divadelnú hru dialogickou formou	OSR – seba prezentácia, spolupráca	
	Tragédia a komédia	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Vysvetliť rozdiely medzi komédiou a tragédiou, vedieť zaradiť divadelnú hru		
	A. Vášová – Cyrano z prestestia	Čítanie textu, analýza, práca s textom .	Charakterizovať muzikál a povedať, v čom spočívajú hlavné rozdiely medzi muzikálom, divadelnou hrou, filmovou rozprávkou...		
	Muzikál	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov			
	Filmová ukážka vybranej divadelnej hry	Ukážka divadelnej hry, príp. muzikálu	Identifikovať kompozíciu divadelnej hry, žáner, správne pomenovať hlavnú myšlienku diela...		
	Filmová ukážka vybranej divadelnej hry			OSR - hodnotenie	
	Opakovanie	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Upevnenie učiva		
OPAKOVANIE	Opakovanie poznatkov - poézia	Výklad, analýza, definícia pojmov, uplatnenie literárnovedných poznatkov	Upevnenie učiva, kontrola vedomostí, hodnotenie celoročnej práce, klasifikácia	OSR, zodpovednosť k učeniu	4
4 hodiny	Opakovanie poznatkov - próza				
	Opakovanie poznatkov - dráma				
	Vyhodnotenie				

Kritériá hodnotenia

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. známku výborný (1), chváľitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov -4 - a písomných prác - 2 - (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Kritériá hodnotenia diktátov podľa stupnice: 0 -1 chyba - 1

2 - 3 chyby - 2

4 - 7 chýb - 3

8 - 10 chýb - 4

11 - viac - 5

Hodnotenie tematických previerok: 100 - 90% - 1

89 - 75% - 2

74 - 50% - 3

49 - 30% - 4

29 - 0% - 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác: známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Klasifikované sú 4 diktáty, žiaci vypracujú 2 kontrolné slohové práce, písať budú vstupnú, polročnú a výstupnú písomku. Krátka písomka sa bude písať po skončení tematických celkov, päťminútovky počas preberania tematických celkov.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 - výborný

2 - chváľitebný

3 - dobrý

4 - dostatočný

5 - nedostatočný

Prílohy

Tematický výchovno-vzdelávací plán zo slovenského jazyka pre 9. ročník ZŠ

Tematický výchovno-vzdelávací plán z literatúry pre 9. ročník ZŠ

Názov predmetu: Anglický jazyk ako prvý jazyk

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah	3 hod. týždenne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ Rázusova, Čadca
Stupeň vzdelania	Základné – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Anglický jazyk
Iné	

Obsah

ÚVOD

I KOMPETENCIE

II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE

III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

1 JAZYKOVÁ KOMPETENCIA

2 SOCIOLINGVISTICKÁ KOMPETENCIA

3 PRAGMATICKÁ KOMPETENCIA

IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI

1 POČÚVANIE S POROZUMENÍM

2 ČÍTANIE S POROZUMENÍM

3 PÍSOVNÝ PREJAV

4 ÚSTNY PREJAV

ÚSTNY PREJAV-DIALÓG

ÚSTNY PREJAV – MONOLÓG

V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE

VI SLOVNÁ ZÁSoba

TÉMY PRE KOMUNIKAČNÉ ÚROVNE

VYBRANÁ POVINNÁ LEXIKA PRE KOMUNIKAČNÚ ÚROVEŇ A2-B1

VII PREHĽAD TEMATICKÝCH CELKOV A STANOVENÝ POČET HODÍN, HODNOTENIE

LITERATÚRA

Úvod

Cieľom vzdelávacieho programu z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádzala z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov vytvoreného riešiteľským tímom v predchádzajúcich fázach riešenia projektu.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

Ā „*Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.*

Ā *Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.*

Ā *Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.*

Ā *Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.*

Ā *Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivец vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.*

Ā *Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivец pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).*

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

Ā základná úroveň A nazvaná *Používateľ základov jazyka*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),

Ā mierne pokročilá úroveň B nazvaná *Samostatný používateľ*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň) a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

Ā pokročilá úroveň C nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň C1** (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte) a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoríť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úroveň A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnuť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia osnov z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

• **A** definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,

• **A** synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,

• **A** presne zdefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivujú tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú na návšteve v jeho krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností.

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A1-2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,

- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1-2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby ich dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.
- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a komunikačných okruhov (lexikálna kompetencia)
- morfológické tvary a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia)
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia)

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1-2, a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov.
- správne reagovať v rôznych spoločenských komunikačných situáciách
- vyjadriť záujem o druhého, výmenu názorov, informácií, obdivu, pohostinnosti, poľutovania, ospravedlnenia, vďaky
- uvedomiť si rozdiely vo formách prejavu – formálny, neformálny

Učiaci sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede. Učiaci sa následne dokáže realizovať v širokej škále jazykových funkcií, používať bežné prostriedky neutrálnejšieho štýlu.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1-2, a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika)
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu, ospravedlnenia, ľútosť, súhlasu, nesúhlasu, žiadosti
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- používať najfrekvencovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1-2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.
- dokázal porozumieť celku, téme, hlavnej myšlienke, zachytiť logickú štruktúru textu, porozumieť oznamom, inštrukciám, opisom, odkazom, pokynom, upozorneniam, radám, informáciám z rozhlasu alebo televízie

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1-2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduché osobné listy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.
- vyhľadať špecifickú a detailnú informáciu v textoch, rozlíšiť základné informácie od rozširujúcich

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1-2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,

- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).
- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z počutého alebo prečítaného textu, zapísať jednoduchý konšpekt alebo osnovu, oznámenie, správu, odkaz, ospravedlnenie
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť, napísať jednoduchý úradný list, životopis, krátky slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov

4 Ústny prejav

Ústny prejav - dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy každodenného života

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1-2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú, reagovať na podnety v komunikačných situáciách správne a primerane
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne, začať, udržiavať a ukončiť konverzáciu s osobou
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť, správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených alebo simulovaných komunikačných situáciách.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď, vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet. Učiaci sa dokáže hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch, odôvodniť alebo vysvetliť svoj názor

Učiaci sa na úrovni A2-B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1-2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,
- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyzprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti, interpretovať a odovzdávať informácie, tvoriť jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti osnov boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti osnov sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť osnov a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/výchrajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiaceho sa“ a „učiteľa“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebeckému a etnocentizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časti **Jazykový register** a **Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

Upútať pozornosť. Pozdraviť. Odpovedať na pozdrav. Rozlúčiť sa. Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie

2. Vypočuť si a podať informácie

Informovať sa. Potvrdiť (trvať na niečom). Začleniť informáciu. Odpovedať na žiadosť

3. Vybrať si z ponúkaných možností

Identifikovať. Opísať. Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas). Opraviť (korigovať)

4. Vyjadriť svoj názor

Vyjadriť svoj názor. Vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas. Vyjadriť presvedčenie. Vyjadriť vzdor. Protestovať. Vyjadriť stupeň istoty

5. Vyjadriť svoju vôľu

Vyjadriť svoje želania/túžby. Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)

6. Vyjadriť svoju schopnosť

Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia. Vyjadriť neznalosť. Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť

7. Vnímať a prejavovať svoje city

Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie. Vyjadriť smútok, sklúčenosť. Vyjadriť sympatie. Vyjadriť fyzickú bolesť. Utešiť, podporiť, dodať odvalu

8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne

Vyjadriť nádej. Vyjadriť sklamanie. Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu. Ubezpečiť. Vyjadriť úľavu. Vyjadriť spokojnosť. Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si. Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím

9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus

Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam. Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád. Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu

10. Reagovať vo vyhrotenej situácii

Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu. Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného

11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti

Vyjadriť príkaz/zákaz. Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu. Získať povolenie, súhlas. Dať súhlas, povoliť niečo. Odmietnuť. Zakázať. Vzoprieť sa proti zakazu/Spochybniť zákaz. Vyhrážať sa. Sľúbiť

12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností

Obviniť, obviniť sa, priznať sa. Ospravedlniť sa. Odmietnuť obvinenie. Vyčítať

13. Reagovať na príbeh alebo udalosť

Vyjadriť záujem o niečo. Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva. Vyjadriť prekvapenie. Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo/-lo. Vyjadriť nezáujem

14. Ponúknuť a reagovať na ponuku

Žiadať od niekoho niečo. Odpovedať na žiadosť. Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal. Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali. Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného). Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem. Odpovedať na návrh niekoho iného

15. Reagovať na niečo, čo

Varovať pred niekým/niečím

sa má udiat' v budúcnosti

Poradiť. Dodať odvalu/Podporiť. Adresovať niekomu svoje želanie

16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti

Spomenúť si na niečo/nieкого. Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol. Pripomenúť. Kondolovať. Gratulovať

17. Reagovať pri prvom stretnutí

Predstaviť niekoho. Predstaviť sa. Reagovať na predstavenie niekoho. Privítať. Predniesť prípitok

18. Korešpondovať

Korešpondovať. Zčať list. Ukončiť list

19. Telefonovať

Zčať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor

20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým

Zčať rozhovor. Ujať sa slova v rozhovore. Vypýtať si slovo. Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili. Zabrániť niekomu v rozhovore

21. Vypracovať prezentáciu/prednášku

Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky). Oboznámiť s obsahom/osnovou. Rozviesť tému a osnovu. Prejsť z jedného bodu na iný. Ukončiť svoj výklad

22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku

Podčiarknuť/ dať do pozornosti. Odbočiť od témy (digresia). Vrátiť sa k pôvodnej téme. Uviesť príklad
Citovať. Parafrazovať

23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať

Navrhnuť novú tému/nové body diskusie. Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie
Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie

24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené

Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia. Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané.
Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy
Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo. Hľadať slovo/vetu. Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

25. Porozprávať niečo

Rozprávať príbeh. Začať príbeh, historku, anekdotu. Zhrnúť príbeh, historku

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si žiak osvojil.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádza zoznam tém pre komunikačné úrovne A2 až B1:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje. Rodina - vzťahy v rodine. Národnosť/štátna príslušnosť. Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi. Náboženstvo

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo. Fyzické charakteristiky. Charakterové vlastnosti človeka. Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo. Zdravý spôsob života. Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky. Osobná doprava. Príprava na cestu a cestovanie. Turistika a cestovný ruch. Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie. Učebné predmety. Pracovné činnosti a profesie. Školský systém. Celoživotné vzdelávanie. Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna. Počasie. Rastliny/flóra. Klíma. Človek a jeho životné prostredie. Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby. Knihy a čítanie. Rozhlas, televízia a internet. Výstavy a veľtrhy. Kultúra a jej vplyv na človeka. Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky. Mäso a mäsové výrobky. Zelenina a ovocie. Nápoje. Cestoviny a múčne výrobky. Mliečne výrobky. Stravovacie zariadenia. Príprava jedál. Kultúra stolovania. Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzí jazyky. Rodinné sviatky. Cudzojazyčná komunikácia. Zvyky, tradície a sviatky v rôznych krajinách. Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia. Odevné doplnky. Výber oblečenia na rôzne príležitosti. Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy

Šport, záľuby a voľný čas

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne. Športové disciplíny. Význam športu pre rozvoj osobnosti. Nové trendy v športe. Fair play športového zápolenia. Voľno-časové aktivity: finančné zázemie pre jednotlivé aktivity, vplyv na zdravie, zdravotné problémy, výbava k jednotlivým aktivitám, ich pravidlá

Obchod a služby

Nákupné zariadenia. Pošta a telekomunikácie. Druhy a spôsoby nákupu a platenia. Hotely a hotelové služby. Centrá krásy a zdravia. (kaderníctva, fitness, ...). Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely. Moja krajina a moje mesto. Geografický opis krajiny. Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia. Kultúra a jej formy. Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok. Formy komunikácie. Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže. Vzťahy medzi rovesníkmi. Generačné vzťahy. Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra. Platové ohodnotenie. Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy. Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály. Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje. História. Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje. História. Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

VII PREHLAD UČEBNÝCH CELKOV A STANOVENÝ POČET HODÍN

GRAMATIKA	OBSAHOVÝ STANDARD	VYKONOVÝ STANDARD
OPAKOVANIE UČIVA 8.ROČNÍKA		
4 hod		

<p>PROBLEMS/PROBLÉMY</p> <p>15 hod</p>	<p>Mládež a ich svet Umenie a kultúra Človek a spoločnosť Použitie minulých časov – pribehový, jednoduchý a predprítomný</p> <p>Prítomný a predprítomný čas Používanie členov</p> <p>Vyjadriť svoje city Reagovať na príbeh Vyjadriť svoj názor</p>	<p>RZ:</p> <p>a)čítať text a zachytiť problémy týkajúce sa šikanovania osôb b)vedieť postrehnúť z počutého textu, čo urobili osoby v situácii</p> <p>PZ:</p> <p>a)vedieť charakterizovať šikanovanie a vyjadriť k tomu svoj názor b)vedieť porozprávať o zaujímavých činnostiach osôb c)funkčné čítanie pre potešenie, zábavu-“extensive reading”</p> <p>Interakcia:ako je správne spolunažívať v spoločnosti</p>
<p>PLACES AND TIME/MIESTA A ČAS</p> <p>15 hod</p>	<p>Krajina, mestá a miesta Cestovanie a doprava Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Človek a príroda Vzdelávanie a práca Vyjadrenie budúcnosti</p> <p>Pribehový prítomný čas na vyjadrenie budúcnosti</p> <p>Podmienkové vety 1.podmienka</p> <p>Vypočúť a podať informáciu</p>	<p>RZ:</p> <p>a) porozumieť čítanému textu, vyhľadať špecifické informácie b)z počutého textu vedieť pochopiť hlavnú myšlienku a špecifické informácie</p> <p>PZ:</p> <p>a)vyjadriť svoj názor na starostlivosť o svoje zdravie, reagovať na prečítaný text b)napísať jednoduchý systém vzdelávania na Slovensku</p> <p>Interakcia: hovoriť o možnostiach vzdelávania na</p>

	<p>Reagovať na príbeh alebo udalosť</p> <p>Vyjadriť svoj názor</p> <p>Stanoviť pravidla</p>	<p>Slovensku</p> <p>rolová úloha, vedieť</p> <p>dohodnúť si stretnutie</p>
<p>RISKS/RISK</p> <p>15 hod</p>	<p>Človek a príroda</p> <p>Mládež a jej svet</p> <p>Cestovanie a doprava</p> <p>Podmienkové vety – 2.podmienka “would”</p> <p>so ... that</p> <p>reflexívne zámená</p> <p>Vybrať z ponúknutých možností</p> <p>Vyjadriť svoje schopnosti</p> <p>Stanoviť a oznámiť pravidlá</p>	<p>RZ:</p> <p>a)z prečítaného textu vybrať špecifické informácie</p> <p>b)vedieť zachytiť dôležité informácie, ktoré na niečo nebezpečné upozorňujú</p> <p>PZ:</p> <p>a) vedieť povedať, ktoré sú pravidlá, ktorých sa treba dodržiavať a čo by sa stalo, keby tieto pravidlá boli porušené</p> <p>b)vedieť napísať článok na aktuálnu tému</p> <p>c) extenzívne čítanie</p> <p>Interakcia: diskutovať na aktuálne témy, vytvoriť prehľad pravidiel a povinností</p>
<p>CAN I ASK? Môžem sa opýtať?</p> <p>15 hod</p>	<p>Človek a spoločnosť, komunikácia</p> <p>Umenie a kultúra</p> <p>Obchod a služby</p> <p>Zamestnanie</p> <p>Tvorenie otázok</p> <p>Gerundium (vyjadrenie activity)</p> <p>Frázové slovesá</p> <p>Predstaviť svoje záľuby</p>	<p>RZ:</p> <p>a)porozumieť z čítaného hlavné body textu a zamestnaní</p> <p>b)vedieť rozlíšiť v počutom texte dôležité informácie</p> <p>c)pochopiť obsah reklamných textov</p> <p>PZ:</p> <p>a)vytvoriť dotazník so špecifickými otázkami pre osobu (správne gramaticky</p>

	<p>Vyjadriť svoje schopnosti</p> <p>Reagovať na prvom stretnutí</p> <p>Vypočúť a podať informáciu</p>	<p>tvoriť vety)</p> <p>b)extensive reading</p> <p>Interakcia: komunikovať s osobami a hľadať konkrétnu osobu,</p>
<p>BUYING AND SELLING/NAKUPOVANIE A PREDÁVANIE</p> <p>15 hod</p>	<p>Obchod a služby</p> <p>Krajina, mestá, miesta</p> <p>Človek a príroda</p> <p>Cestovanie a doprava</p> <p>Trpný rod</p> <p>Modálne slovesá v trpnom rode</p> <p>Precvičovanie predložiek</p> <p>Vybrať z ponúknutých možností</p> <p>Stanoviť pravidlá</p> <p>Ponúknuť a reagovať na ponuku</p> <p>Vyjadriť svoj názor</p>	<p>RZ:</p> <p>a)zachytiť v texte špecifické informácie, rozdiely v hoteloch</p> <p>b) vyjadriť sa k počutému textu o zaujímavých miestach a vybrať si z nich</p> <p>PZ:</p> <p>a) porovnávať výhody a nevýhody rôznych spôsobov cestovania</p> <p>b) cestovanie vlakom, aké to má výhody</p> <p>c) opísať ideálne miesto na pobyt</p> <p>d)extensive reading</p> <p>Interakcia: diskusia o poznávaní sveta návšteva iných krajín</p>
<p>PROTESTS/PROTESTY</p> <p>15 hod</p>	<p>Multikultúrna spoločnosť</p> <p>Mládež a ich svet</p> <p>Človek a spoločnosť</p> <p>Literatúra a umenie</p> <p>Nepriama reč</p> <p>say/tell</p>	<p>RZ:</p> <p>a)porozumieť hlavnú myšlienku textu o príhode v autobuse</p> <p>b)z počutého textu vedieť identifikovať, ake informácie odzneli</p>

<p>ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE</p> <p>5 hod</p>	<p>Nepriama otázka</p> <p>Frázové slovesá</p> <p>Vypočúť a podať informáciu</p> <p>Vybrať z ponúknutých možností</p> <p>Nadviazať kontakt v súlade s komunikač. situáciou</p>	<p>PZ:</p> <p>a) diferencovať formálny a neformálny štýl komunikácie, používať zdvorilé frázy</p> <p>b)extensive reading</p> <p>c) štylizovať text použitím spojok</p> <p>Interakcia:roľové úlohy na rôzne témy, používať správne frázy</p>
--	---	---

10. Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky ako aj osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať. Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- 1.sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- 2.sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- 3.rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- 4.analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Na hodnotenie žiakov v AJ možno použiť:

slovné hodnotenie,
klasifikáciu známku,
bodové hodnotenie,
percentuálne hodnotenie,
znakové hodnotenie,
kombináciu jednotlivých alternatív
vystavovanie hodnotných žiackych prác
verejná prezentácia niektorých výstupov.

Stupnica pre všetkých žiakov pre testy (okrem integrovaných žiakov):

100 – 90% 1

89 – 75% 2

74 – 50% 3

49 – 30% 4

29 – 0%5

Stupnica pre ostatných žiakov pre slovnú zásobu (okrem integrovaných žiakov):

100 – 90% 1

89 – 79% 2

78 – 60% 3

59 – 50% 4

49 – 0%5

Integrovaní žiaci: Neexistuje jednotná stupnica hodnotenia integrovaných žiakov. Títo žiaci sú hodnotení individuálne k ich poruchám, potrebám a celkovo k ich progresu za určité časové obdobie. Jednotlivé úlohy v individuálne pripravovaných testoch sa odporúča ohodnotiť samostatne a následne spriemerovať známky z jednotlivých úloh do jednej výslednej známky.

LITERATÚRA A UČEBNÉ ZDROJE

Gajdušová a kol. : Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka, úroveň A2 a B1.

Autori časí: Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia: Bockaničová, Cagaňová D., Česneková, D., Ďuranová D., Mikolajová Z., Tykousová J.

Marčeková, D.: Osnova pre 9. ročník ZŠ, úroveň A2 SERR-ŠVP, Project 3E/4

Učebné zdroje

- ✓ učebnica Project 4, Third edition (OUP) a pracovné zošity k daným učebniciam
- ✓ metodická príručka k učebnici
- Internetové zdroje:
 - ✓ <http://www.englishraven.com/methodology.html> - metodické materiály
 - ✓ <http://www.teachingenglish.org.uk/> - metodické materiály
 - ✓ <http://www.primaryresources.co.uk/> - pracovné materiály
 - ✓ <http://www.onestopenglish.com> – pracovné a metodické materiály
 - ✓ <http://www.zborovna.sk> – metodické a pracovné materiály
 - ✓ materiálno-technické a didaktické prostriedky: magnetofón, CD prehrávač, tabuľky a prehľady, flash karty, Power Point-ové prezentácie, testy, obrázky, fotografie, pohľadnice,
 - ✓ internet a didaktická technika: Program na interaktívnu tabuľu, internetové portály, interaktívne testy, CD Dobrodružná angličtina

Názov predmetu: Anglický jazyk ako druhý jazyk

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah	2 hod. týždenne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ Rázusova, Čadca
Stupeň vzdelania	Základné – ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Anglický jazyk
Iné	

Obsah:

ÚVOD

I KOMPETENCIE

II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE

III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

1 JAZYKOVÁ KOMPETENCIA

2 SOCIOLINGVISTICKÁ KOMPETENCIA

3 PRAGMATICKÁ KOMPETENCIA

IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI

1 POČÚVANIE S POROZUMENÍM

2 ČÍTANIE S POROZUMENÍM

3 PÍ SOMNÝ PREJAV

4 ÚSTNY PREJAV

ÚSTNY PREJAV-DIALÓG

ÚSTNY PREJAV – MONOLÓG

V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE

VI SLOVNÁ ZÁS OBA

TÉMY PRE KOMUNIKAČNÉ ÚROVNE

VYBRANÁ POVINNÁ LEXIKA PRE KOMUNIKAČNÚ ÚROVEŇ A2-B1

VII PREHĽAD TEMATICKÝCH CELKOV A STANOVENÝ POČET HODÍN, HODNOTENIE

LITERATÚRA

Úvod

Cieľom vzdelávacieho programu z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádzala z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov vytvoreného riešiteľským tímom v predchádzajúcich fázach riešenia projektu. Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť. Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.

Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.

Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.

Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

základná úroveň A nazvaná *Používateľ základov jazyka*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),

mierne pokročilá úroveň B nazvaná *Samostatný používateľ*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň) a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

pokročilá úroveň C nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte) a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoríť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úroveň A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia osnov z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,

synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,

presne zdefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivujú tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú na návšteve v jeho krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností.

Učiaci sa na úrovni A1-A2 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikatívne kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1-2

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.
- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,

- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1-A2

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.
- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov.

Učiaci sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1-A2 dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,

- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.
- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť)
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- používať najfrekvencovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1-2 dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,

- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty
- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni a1-2 rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,

- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.
- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduché osobné listy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni a1-2 dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,

- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,

- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“
- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy každodenného života

Učiaci sa na úrovni A1-2 dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,

- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť
- zapojí sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú, reagovať na podnety v komunikačných situáciách správne a primerane
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť, správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených alebo simulovaných komunikačných situáciách.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa na úrovni A1-2 dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,

- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyzozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti osnov boli pre všetky jazyky rovnako zadané jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií.

Jednotlivé časti osnov sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť osnov a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiachich sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči-voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebeckému a etnocentризmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenadväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové

komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časti **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

Upútať pozornosť. Pozdraviť. Odpovedať na pozdrav. Rozlúčiť sa. Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie

2. Vypočuť si a podať informácie

Informovať sa. Potvrdiť (trvať na niečom). Začleniť informáciu. Odpovedať na žiadosť

3. Vybrať si z ponúkaných možností

Identifikovať. Opísať. Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas). Opraviť (korigovať)

4. Vyjadriť svoj názor

Vyjadriť svoj názor. Vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas. Vyjadriť presvedčenie. Vyjadriť vzdor. Protestovať. Vyjadriť stupeň istoty

5. Vyjadriť svoju vôľu

Vyjadriť svoje želania/túžby. Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)

6. Vyjadriť svoju schopnosť

Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia. Vyjadriť neznalosť. Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť

7. Vnímať a prejavovať svoje city

Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie. Vyjadriť smútok, sklúčenosť. Vyjadriť sympatie. Vyjadriť fyzickú bolesť. Utešiť, podporiť, dodať odvahu

8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne

Vyjadriť nádej. Vyjadriť sklamanie. Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu. Ubezpečiť. Vyjadriť úľavu. Vyjadriť spokojnosť. Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si. Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím

9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus

Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam. Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád. Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu

10. Reagovať vo vyhrotenej situácii

Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu. Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného

11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti

Vyjadriť príkaz/zákaz. Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu. Získať povolenie, súhlas. Dať súhlas, povoliť niečo. Odmietnuť. Zakázať. Vzoprieť sa proti zakazu/Spochybníť zákaz. Vyhrážať sa. Sľúbiť

12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností

Obviniť, obviň sa, priznať sa. Ospravedlniť sa. Odmietnuť obvinenie. Vyčítať

13. Reagovať na príbeh alebo udalosť

Vyjadriť záujem o niečo. Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva. Vyjadriť prekvapenie. Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo. Vyjadriť nezáujem

14. Ponúknuť a reagovať na ponuku

Žiadať od niekoho niečo. Odpovedať na žiadosť. Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal. Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali. Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného). Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem. Odpovedať na návrh niekoho iného

15. Reagovať na niečo, čo

Varovať pred niekým/niečím

sa má udiat' v budúcnosti

Poradiť. Dodat' odvalu/ Podporiť. Adresovať niekomu svoje želanie

16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti

Spomenúť si na niečo/niekoho. Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol. Pripomenúť. Kondolovať
Gratulovať

17. Reagovať pri prvom stretnutí

Predstaviť niekoho. Predstaviť sa. Reagovať na predstavenie niekoho. Privítať. Predniesť prípitok

18. Korešpondovať

Korešpondovať. Zčať list. Ukončiť list

19. Telefonovať

Zčať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor

20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým

Zčať rozhovor. Ujať sa slova v rozhovore. Vypýtať si slovo. Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili. Zabrániť niekomu v rozhovore

21. Vypracovať prezentáciu/prednášku

Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky). Oboznámiť s obsahom/osnovou. Rozviesť tému a osnovu. Prejsť z jedného bodu na iný. Ukončiť svoj výklad

22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku

Podčiarknuť/ dať do pozornosti. Odbočiť od témy (digresia). Vrátiť sa k pôvodnej téme. Uviesť príklad
Citovať. Parafrázovať

23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať

Navrhnuť novú tému/nové body diskusie. Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie
Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie

24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené

Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia. Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané. Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy
Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo. Hľadať slovo/vetu. Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

25. Porozprávať niečo

Rozprávať príbeh. Zčať príbeh, historku, anekdotu. Zhrnúť príbeh, historku

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si

náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si žiak osvojil.

Témy pre komunikačné úrovne

Zoznam tém pre komunikačné úrovne A1-2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje. Rodina - vzťahy v rodine. Národnosť/štátna príslušnosť. Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi. Náboženstvo

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo. Fyzické charakteristiky. Charakterové vlastnosti človeka. Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo. Zdravý spôsob života. Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky. Osobná doprava. Príprava na cestu a cestovanie. Turistika a cestovný ruch. Problémy
cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie. Učebné predmety. Pracovné činnosti a profesie. Školský systém. Celoživotné
vzdelávanie. Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna. Počasie. Rastliny/flóra. Klíma. Človek a jeho životné prostredie. Príroda okolo nás – ochrana
životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby. Knihy a čítanie. Rozhlas, televízia a internet. Výstavy a veľtrhy. Kultúra a jej vplyv na človeka.
Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky. Mäso a mäsové výrobky. Zelenina a ovocie. Nápoje. Cestoviny a múčne výrobky.
Mliečne výrobky. Stravovacie zariadenia. Príprava jedál. Kultúra stolovania. Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky. Rodinné sviatky. Cudzojazyčná komunikácia. Zvyky, tradície a sviatky v rôznych krajinách.
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Oblekanie a móda

Základné druhy oblečenia. Odevné doplnky. Výber oblečenia na rôzne príležitosti. Druhy a vzory odevných
materiálov Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne. Športové disciplíny. Význam športu pre rozvoj
osobnosti. Nové trendy v športe. Fair play športového zápolenia. Voľno-časové aktivity: finančné zázemie
pre jednotlivé aktivity, vplyv na zdravie, zdravotné problémy, výbava k jednotlivým aktivitám, ich pravidlá

Obchod a služby

Nákupné zariadenia. Pošta a telekomunikácie. Druhy a spôsoby nákupu a platenia. Hotely a hotelové služby.
Centrá krásy a zdravia. (kaderníctva, fitnes, ...). Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely. Moja krajina a moje mesto. Geografický opis krajiny. Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia. Kultúra a jej formy. Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok. Formy komunikácie. Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže. Vzťahy medzi rovesníkmi. Generačné vzťahy. Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra. Platové ohodnotenie. Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľuďstva

Technické vynálezy. Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály. Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje. História. Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje. História. Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

VII PREHĽAD UČEBNÝCH CELKOV A STANOVENÝ POČET HODÍN

GRAMATIKA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
OPAKOVANIE UČIVA 8. ROČNÍKA 3 hod.		
ENTERTAINMENT / ZÁBAVA 15 hod.	Kultúra a umenie Voľný čas a záľuby Vzdelávanie a práca Multikultúrna spoločnosť Človek príroda Príslovky frekvencie Modálne sloveso “have to”	Receptívne zručnosti: a) počúvať rozhovor kamarátov o obľúbených druhoch zábavy b) porozumieť hlavnej myšlienke príbehu z filmu – zápletke, vyvrcholeniu, rozuzleniu c) porozumieť textu o živote hercov d) gramaticky správne vyjadriť, čo je nutné robiť e) gramaticky správne vyjadriť návrh Produktívne zručnosti: a) pomenovať typy obľúbených druhov zábavy

	<p>Vyjadrenie návrhov pomocou “Let’s / Shall“</p> <p>Vyjadrenie budúcnosti pomocou “going to”</p> <p>Prídavné mená a príslovky</p>	<p>b) chronologicky zostaviť scény z príbehu</p> <p>c) hovoriť o televíznych programoch</p> <p>Interakcia a) s kamarátom sa rozprávať o plánoch, čo zamýšľajú robiť a ako trávia voľný čas</p>
<p>INTRODUCTION / ÚVOD 1 hod.</p>	<p>Človek a spoločnosť; komunikácia</p> <p>Jednoduchý prítomný čas</p>	<p>Receptívne zručnosti: a) zachytiť informácie o základných osobných údajoch</p> <p>Produktívne zručnosti: a) reagovať pri zoznámení</p> <p>b) podať osobné informácie o sebe</p> <p>Interakcia: Viesť dialóg pri zoznámení sa</p>
<p>HOME AND AWAY / DOMA A MIMO DOMU 15 hod.</p>	<p>Domov a bývanie</p> <p>Rodina a spoločnosť</p> <p>Voľný čas a záľuby</p> <p>Šport</p> <p>Jednoduchý minulý čas - sloveso “to be”</p> <p>Jednoduchý minulý čas - pravidelné a nepravidelné slovesá</p> <p>Vyjadrenie požiadavky</p>	<p>Receptívne zručnosti: a) menovať etapy života</p> <p>b) zachytiť informácie zo života predkov</p> <p>c) vyhľadať informácie v čítanom texte</p> <p>d) precvičovať správnu výslovnosť</p> <p>Produktívne zručnosti: a) opýtať sa, čo sa dialo minulý týždeň, cez víkend</p> <p>b) informovať o aktivitách, ktoré radi robíme</p> <p>c) predstaviť svoj rodokmeň</p> <p>d) vedieť požiadať o niečo</p> <p>Interakcia: a) rozprávať o svojej rodine</p> <p>b) diskutovať o rozdieloch života rodín u nás a v iných krajinách</p>
<p>HAVING FUN / ZABÁVAJME SA 15 hod.</p>	<p>Voľný čas a záľuby</p> <p>Šport</p> <p>Mládež a jej svet</p>	<p>Receptívne zručnosti: a) vyhľadať informácie z textu o športe</p> <p>b) zachytiť text o detektívoch a posúdiť pravdivosť tvrdení</p> <p>c) pochopiť článok z časopisu o</p>

	<p>Jednoduchý prítomný čas</p> <p>Priebehový prítomný čas</p> <p>Väzba „like + -ing“ (rád niečo robiť)</p> <p>Vyjadrenie budúcnosti pomocou „going to“</p>	<p>„lenivej“ mladej generácii</p> <p>d) zachytiť informácie z prieskumu o mladej generácii</p> <p>Produktívne zručnosti:</p> <p>a) rozprávať o voľnočasových aktivitách</p> <p>b) opísať plány do budúcnosti</p> <p>c) vyjadriť názor na dnešnú mladú generáciu</p> <p>Interakcia:</p> <p>a) diskutovať o populárnych športoch</p> <p>b) diskutovať o využívaní voľného času</p>
<p>TOMORROW'S WORLD / SVET ZAJTRAJŠKA 15 hod.</p>	<p>Veda a technika v službách ľudstva</p> <p>Mládež a ich svet</p> <p>Doprava a cestovanie</p> <p>Vyjadrenie budúcnosti pomocou “will”</p> <p>Použitie “will” na vyjadrenie rozhodnutia</p>	<p>Receptívne zručnosti:</p> <p>a) pochopiť text vedcov o budúcnosti</p> <p>b) pochopiť epizódu o mládeži a doplniť informácie z textu</p> <p>c) pochopiť príbeh o detektívoch a posúdiť pravdivosť tvrdení</p> <p>d) zachytiť informácie o predpovedaní budúcnosti</p> <p>Produktívne zručnosti:</p> <p>a) vyjadriť svoj názor na vývoj a výskum dopravných prostriedkov budúcnosti</p> <p>b) vyjadriť názor na veci, kde sa robia prognózy</p> <p>c) reagovať na príbeh</p> <p>d) vyjadriť predstavu o zorganizovaní narodeninovej oslavy</p> <p>e) vedieť ponúknuť niečo a reagovať na ponuku; navrhnúť a rozhodnúť sa</p> <p>Interakcia:</p> <p>reagovať na výsledok dotazníka o svojej budúcnosti, predvídať budúcnosť</p>
<p>ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE 2 hod.</p>		

10. Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky ako aj osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- 1.sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- 2.sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- 3.rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- 4.analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Na hodnotenie žiakov v AJ možno použiť:

- slovné hodnotenie,
- klasifikáciu známku,
- bodové hodnotenie,
- percentuálne hodnotenie,
- znakové hodnotenie,
- kombináciu jednotlivých alternatív
- vystavovanie hodnotných žiackych prác
- verejná prezentácia niektorých výstupov.

Stupnica pre všetkých žiakov pre testy (okrem integrovaných žiakov):

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Stupnica pre ostatných žiakov pre slovnú zásobu (okrem integrovaných žiakov):

100 – 90%	1
89 – 79%	2
78 – 60%	3
59 – 50%	4
49 – 0%	5

Integrovaní žiaci:

Neexistuje jednotná stupnica hodnotenia integrovaných žiakov. Títo žiaci sú hodnotení individuálne k ich poruchám, potrebám a celkovo k ich progresu za určité časové obdobie. Jednotlivé úlohy v individuálne pripravovaných testoch sa odporúča ohodnotiť samostatne a následne spriemerovať známky z jednotlivých úloh do jednej výslednej známky.

LITERATÚRA A UČEBNÉ ZDROJE

Gajdušová a kol. : Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka, úroveň A1 A2.

Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia: Bockaničová, Cagáňová D., Česneková, D., Ďuranová D., Mikolajová Z., Tykousová J.

Marčeková, D.: Osnova pre 9. ročník ZŠ, úroveň A2 SERR-ŠVP, Project 2-3

Učebné zdroje

- ✓ učebnica Project 2 -3 (2. vydanie) a pracovné zošity k daným učebniciam
- ✓ metodická príručka k učebnici

Internetové zdroje:

- ✓ <http://www.englishraven.com/methodology.html> - metodické materiály
- ✓ <http://www.teachingenglish.org.uk/> - metodické materiály
- ✓ <http://www.primaryresources.co.uk/> - pracovné materiály
- ✓ <http://www.onestopenglish.com> – pracovné a metodické materiály
- ✓ <http://www.zborovna.sk> – metodické a pracovné materiály
- ✓ materiálno-technické a didaktické prostriedky: magnetofón, CD prehrávač, tabuľky a prehľady, flash karty, prezentácie v Power Pointe, testy, obrázky
- ✓ internet a didaktická technika: Program na interaktívnu tabuľu, internetové portály, interaktívne testy

Názov predmetu: Nemecký jazyk

Názov predmetu	Nemecký jazyk
Časový rozsah	3 hod. týždenne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ Rázusova, Čadca
Stupeň vzdelania	Základné – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ.

Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života, ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov.

Vzdelávanie v 1. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne A2.

Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

Na zlepšenie jazykových schopností žiakov sa významnou mierou podieľa aj zriadenie jazykového laboratória, multimediálnej učebne a prítomnosť lektorov na hodinách.

2. Obsah výučby

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“.

Na túto vzdelávaciu oblasť ŠKVP vyčlenil 3 hodiny týždenne.

Predmet nemecký jazyk je zameraný na:

- formovanie rečových zručností potrebných v ústnom a písomnom prejave,
- zvukovú a grafickú sústavu jazyka, jeho slovnú zásobu a gramatiku,
- rozvoj schopností potrebných na komunikáciu v bežných situáciách,
- aktívne osvojenie si zákonitostí stavby nemeckej vety,
- vyhľadávanie a spracovanie informácií z rôznych zdrojov a výmena týchto informácií a v rámci skupín a triedy.

3. Ciele predmetu

Základným cieľom výučby nemeckého jazyka je:

- cieľavedome rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti (ústny prejav, čítanie, počúvanie, písomný prejav) a rozvíjať stratégie učenia sa,

- posilňovať cieľavedomosť, vytrvalosť a systematickosť v štúdiu cudzieho jazyka,
- osvojovať si tvorivý prístup k riešeniu úloh a rozvíjať vlastné kritické myslenie,
- viesť žiakov k využívaniu osvojených znalostí a zručností pri ďalšom štúdiu a v budúcej profesii,
- poskytnúť žiakom informácie o nemecky hovoriacich krajinách,
- prehĺbovať vzájomné porozumenie a toleranciu medzi národmi,
- vzbudiť u žiakov konštruktívnu zvedavosť a ochotu komunikovať,
- viesť žiakov k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie (vedieť vyjadriť svoj názor a prijať názor iného),
- smerovať žiakov k tomu, aby využívali možnosti školy a podnety z mimoškolského prostredia na upevňovanie a využívanie poznatkov v praxi.

4. Učebné zdroje

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú:

- učebnice, metodické príručky
- pracovné listy
- texty na počúvanie, piesne, básne, interview a pod.
- médiá – časopisy, kazety, CD, DVD, VHS
- internet, interaktívna tabuľa
- texty na čítanie
- slovníky

5. Kľúčové kompetencie

Prepojenie vzdelávacích oblastí s kľúčovými kompetenciami a konkretizácia kľúčových kompetencií, ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.

Komunikácia v nemeckom jazyku vo vzťahu k iným vzdelávacím oblastiam:

a/ slovenský jazyk a literatúra

vedieť si uvedomiť kultúrne rozmanitosti so zameraním na medzikultúrnu komunikáciu

b/ matematika a prírodné vedy

vedieť

- používať matematické myslenie v logických, morfológických a syntetických operáciách,
- aplikovať informácie o zdraví a zdravom životnom štýle,
- rozvíjať environmentálne myslenie,
- základné údaje o reáliách nemecky hovoriacich krajín

c/ informačná a komunikačná technológia

vedieť

- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie,
- dorozumieť sa písomne prostredníctvom IKT,
- používať jazykové slovníky.

Komunikačné jazykové kompetencie

- sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni **A2** má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,

- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týkajú známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni **A2** má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr.: výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov (je nútený, na základe obmedzenej slovnej zásoby, zjednodušovať obsah svojej výpovede)

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni **A2** má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky (zámer, téma, logická následnosť,...),
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- používať spájanie jednoduchých viet na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

6. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Vyučovacie metódy a formy spolu úzko súvisia. **Metódy** dávajú odpoveď na to, ako treba postupovať, aby boli dosiahnuté výchovno-vzdelávacie ciele a **organizačné formy** sa zaoberajú tým, ako organizovať výchovno-vzdelávací proces.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti učiacich sa zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií učiacich sa.

Voľba *metód* závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí učiacich sa a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu učiacich sa o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktívizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností.

Odporúča sa **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v

štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie**

(samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny). **Fixačné metódy** sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr.: **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Diagnostické a klasifikačné metódy slúžia na kontrolu a hodnotenie učiacich sa.

6. Komunikačné zručnosti

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni **A2** má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života
- rozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú

Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu.

Učiaci sa na úrovni **A2** má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, napr. prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice a pod.
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchých písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, napr. listy, brožúry, krátke články
- porozumel jednoduché osobné listy
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni **A2** má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov
- napísať jednoduchý osobný list
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby, veci a javy
- napísať jednoduché vety a vedieť ich spojiť základnými spojkami
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa, napr. ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu.

Učiaci sa na úrovni **A2** má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne
- povedať čo sa mu páči a čo nie a jednoduchým spôsobom zdôvodniť prečo
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci alebo ich poskytnúť

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, formou jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni **A2** má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť
- jednoduchým spôsobom rozprávať o každodenných situáciách
- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti

7. Komunikačné funkcie:

1. Kontaktné rečové funkcie

Žiaci vedia:

- vyjadriť a prijať pozvanie
- začať rozhovor, pokračovať a ukončiť ho
- osloviť niekoho, predstaviť seba aj iných
- poprosiť a poďakovať
- pýtať sa a odpovedať na otázky
- používať zaužívané frázy pri telefonovaní a v korešpondencii
- rozlúčiť sa

2. Regulačné rečové funkcie

Žiaci vedia:

- požiadať o radu, zistiť zámer a ponuku
- vyjadriť súhlas – nesúhlas
- vyjadriť požiadavku, poprosiť a poďakovať

3. Hodnotiace rečové funkcie

Žiaci dokážu:

- vyjadriť vlastný názor
- vyjadriť radosť, prekvapenie, želanie
- vyjadriť spokojnosť aj nespokojnosť, nezáujem a zákaz

4. Informatívne rečové funkcie

Žiaci vedia:

- získať a podať informáciu
- vyjadriť priestorové vzťahy: smer, polohu, veľkosť
- vyjadriť časové vzťahy: presný čas
- vyjadriť kvalitatívne javy: počet, množstvo, mier

8. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Vyučovacie metódy a formy spolu úzko súvisia. **Metódy** dávajú odpoveď na to, ako

treba postupovať, aby boli dosiahnuté výchovno-vzdelávacie ciele a **organizačné formy** sa zaoberajú tým, ako organizovať výchovno-vzdelávací proces.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti učiacich sa zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií učiacich sa.

Voľba **metód** závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí učiacich sa a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu učiacich sa o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností.

Odporúča sa **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda**

(učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny). **Fixačné metódy** sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr.: **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Diagnostické a klasifikačné metódy slúžia na kontrolu a hodnotenie učiacich sa.

9. Tematické okruhy

1. V meste:

- ako sa tam dostanem?
- v centre mesta
- ideme nakupovať!
- akcia
- máme hlad
- ideme jesť

2. Svet a životné prostredie:

- aké je počasie?
- nech žije auto!
- všetko v koši

3. Život v škole:

- môj školský deň
- aká je tvoja škola?
- môj názor

4. Plány do budúcnosti:

- ako bude vyzerat' tvoja budúcnosť?

- ideálna budúcnosť

- moja budúcnosť

5. Pracovný život:

- ktoré povolanie?

- ťažká voľba pri hľadaní povolania

- povolania

6. Zostaň zdravý

- jedlá a nápoje

- si to, čo ješ

- zostaň v kondícii

- nezdravé návyky

7. Médiá:

- pekný večer s TV

- film

- si knihomol'?

- hudba

8. Veľa zábavy!:

- čo robíš zajtra?

- 2 lístky prosím!

- sviatky

Prierezové témy

mediálna výchova

dopravná výchova

environmentálna výchova

multikultúrna výchova

osobnostný a sociálny rozvoj

ochrana života a zdravia

tvorba projektov a prezentačné zručnosti

regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

10. Učebné osnovy

<i>Cieľ, metóda</i>	<i>Tem. celok</i>	<i>Téma</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>
<p>Naučiť žiaka pýtať sa na smer cesty, dorozumieť sa v obchode a v reštaurácii a porozumieť nápisom v obchodných centrách.</p> <p>Naučiť žiaka vytvoriť a použiť rozkaz v komunikácii, použiť predložky v datíve/ akuzatíve, skloňovať prídavné mená po určitom člene, vyjadriť množstvo a tvoriť radové číslovky.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, práca s fotografiami, opis obrázkov, hra rolí,</p>	V meste	<p>Ktorým smerom?</p> <p>Ktoré obchody a kde ich nájdem?</p> <p>Nakupovanie</p> <p>Nápisy a cedule</p> <p>Na trhu a v obchodoch</p> <p>V reštaurácii</p>	<p>-orientovanie sa v meste a v obchodných centrách,</p> <p>-vytvorenie imperatívu, -používanie predložiek s datívom a s akuzatívom,</p> <p>-skloňovanie prídavných mien po určitom člene,</p> <p>-vyjadrovanie a správanie sa pri nakupovaní a v reštaurácií.</p>	<p>Žiak sa vie opýtať na smer cesty, viesť dialóg v obchode a v reštaurácii, rozumie nápisom v obchodných centrách a vie pomenovať jedlá a nápoje.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a použiť rozkaz v komunikácii, použiť predložky v datíve/ akuzatíve, skloňovať prídavné mená po určitom člene, vyjadriť množstvo a vie tvoriť radové číslovky.</p>

osemsmerovka.				
<p>Naučiť žiaka opísať počasie a ročné obdobia, rozprávať o doprave, porovnať jej klady a zápory a povedať, ako sa dá chrániť a zlepšiť životné prostredie.</p> <p>Naučiť žiaka porovnávať pomocou wie a als a používať osobné zámená v datíve.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, dialóg, práca so slovníkom a obrázkami.</p>	Svet a životné prostredie	<p>Počasia</p> <p>Doprava</p> <p>Čo robíme pre náš svet?</p>	<p>-opis počasia a ročných období,</p> <p>- porovnanie klímy,</p> <p>- porovnávanie pomocou wie a als, - používanie osobných zámen v datíve,</p> <p>- pomenovanie dopravných prostriedkov,</p> <p>-ochrana a zlepšenie životného prostredia.</p>	<p>Žiak vie opísať počasie, ročné obdobia, vyjadriť náladu, pocit, pomenovať dopravné prostriedky, charakterizovať dopravu, porovnať klady a zápory dopravy a povedať, ako sa dá chrániť a zlepšiť životné prostredie.</p> <p>Žiak vie porovnávať pomocou wie a als, a používať osobné zámená v datíve.</p>
<p>Naučiť žiaka rozprávať a diskutovať o jeho školskom dni, opísať jeho školu, jednotlivé predmety a vyučujúcich, rozprávať o spolužiakoch a vyjadriť názor na školu.</p> <p>Naučiť žiaka používať slovesá s odlučiteľnou a neodlučiteľnou predponou a zvrtné slovesá v perfekte.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, práca s fotografiami a obrázkami, dialóg.</p>	Život v škole	<p>Čo robím, keď som v škole?</p> <p>Moja škola</p> <p>Čo si myslím o mojej škole?</p>	<p>-rozprávanie a dialóg o školskom dni,</p> <p>-opis školy,</p> <p>-jednotlivé predmety a vyučujúci,</p> <p>-rozprávanie o spolužiakoch,</p> <p>-vyjadrenie názoru na školu,</p> <p>-používanie sloves s odlučiteľnou a neodlučiteľnou predponou,</p> <p>-používanie zvrtných sloves v perfekte.</p>	<p>Žiak vie rozprávať o svojom školskom dni, klást' otázky, opísať svoju školu, jednotlivé predmety a vyučujúcich, rozprávať o spolužiakoch, vyjadriť názor na školu.</p> <p>Žiak vie používať slovesá s odlučiteľnou a neodlučiteľnou predponou a zvrtné slovesá v perfekte.</p>

<p>Naučiť žiaka rozprávať o svojich plánoch, opísať svoju budúcnosť a písomne sa vyjadriť o svojej budúcnosť.</p> <p>Naučiť žiaka použiť budúci čas, tvoriť podmienovací spôsob sloves, použiť spojku wenn so správnym slovosledom a použiť rôzne slovesné časy.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, diskusia, práca so slovníkom.</p>	<p>Plány do budúcnosti</p>	<p>Čo plánuješ?</p> <p>Ideálna budúcnosť</p> <p>Píšem o mojej budúcnosti</p>	<p>-rozprávanie o svojich plánoch, -použitie budúceho času, -opis svojej budúcnosti, - tvorba a použitie podmienovacieho spôsobu, -použitie spojky wenn so správnym slovosledom, -písomné vyjadrenie sa o svojej budúcnosti.</p>	<p>Žiak vie rozprávať o svojich plánoch, opísať svoju budúcnosť a napísať o svojej budúcnosť.</p> <p>Žiak vie použiť budúci čas, tvoriť podmienovací spôsob sloves, použiť spojku wenn so správnym slovosledom a vie použiť rôzne slovesné časy.</p>
<p>Naučiť žiaka rozprávať o mužských a ženských povolaniach, porovnať ich a opísať ich klady a zápory a vyjadriť svoje predstavy o budúcom povolaní.</p> <p>Naučiť žiaka vie rozlíšiť, kedy použiť infinitív s zu, časovať haben, sein a pravidelné slovesá v préterite, v texte odlíšiť perfektum a préteritum a použiť préteritum v rozprávaní.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, dialóg, opis obrázkov, práca so slovníkom, vyplňanie formálnej žiadosti o zamestnanie.</p>	<p>Pracovný život</p>	<p>Výhody a nevýhody povolaní</p> <p>Čím sa chceš stať?</p> <p>Inzeráty ponúkajúce prácu</p> <p>Ženy a muži-ich pracovné šance</p>	<p>-rozlíšenie mužských a ženských povolaní a ich porovnanie - vyjadrenie predstáv o budúcom povolaní, -použitie infinitívu s zu, -časovanie haben a sein v préterite, -časovanie pravidelných slovesies v préterite, -odlíšenie perfekta a préterita, -použitie préterita v rozprávaní.</p>	<p>Žiak vie odlíšiť mužské a ženské povolania, porovnať ich a opísať ich klady a zápory a vyjadriť svoje predstavy o budúcom povolaní.</p> <p>Žiak vie rozlíšiť, kedy použiť infinitív s zu, časovať haben, sein a pravidelné slovesá v préterite, v texte odlíšiť perfektum a préteritum a vie použiť préteritum v rozprávaní.</p>
<p>Naučiť žiaka rozprávať o záležitostiach týkajúcich sa jedla a nápojov a diskutovať o zdravom/ nezdravom životnom štýle.</p> <p>Naučiť žiaka rozlíšiť, kedy použiť infinitív s zu, časovať haben, sein a pravidelné slovesá v préterite, v texte odlíšiť perfektum a préteritum a použiť préteritum v rozprávaní.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, diskusia, práca s obrázkami,</p>	<p>Zostaň zdravý</p>	<p>Stolovacie zvyklosti a jedlá v iných krajinách</p> <p>Zdravé a nezdravé jedlá a nápoje</p> <p>Športuj!</p> <p>Ludské zlozvyky</p>	<p>-rozprávanie o rozdieloch v strave v rôznych krajinách, -rozprávanie o jedle, -používanie osobných zámen v akuzatívne, -pomenovanie národných jedál, -oblúbené a neoblúbené jedlá, -rozprávanie o zdravom/ nezdravom životnom štýle, -rozlišovanie prít. a min. času, -diskutovanie o škodlivosti fajčenia, alkoholu, drog.</p>	<p>Žiak vie rozprávať o rozdieloch v strave v rôznych krajinách, pomenovať chuť jedál, rozprávať o oblúbenom a neoblúbenom jedle, rozlíšiť zdravé a nezdravé jedlá, pomenovať národné jedlá, rozprávať o zdravom/ nezdravom životnom štýle a diskutovať o škodlivosti fajčenia, alkoholu, drog.</p> <p>Žiak vie používať osobné zámená</p>

tajnička.				v akuzatíve a rozlišovať prítomný a minulý čas.
<p>Naučiť žiaka rozprávať o obľúbenom programe a filme, pomenovať televízne programy a charakterizovať ich, rozprávať o čitateľských návykoch, médiách, pomenovať druhy hudby, vyjadriť svoj názory a zdôvodniť ich.</p> <p>Naučiť žiaka používať vzťažné zámená.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, dialóg, diskusia, opis obrázkov, práca so slovníkom, hra rolí.</p>	Médiá	<p>Čo rád pozeráš?</p> <p>Moje obľúbené filmy</p> <p>Čítaš rád?</p> <p>Čo počúvaš rád?</p>	<p>-diskutovanie o obľúbených programoch,- orientácia sa v televíznom programe, -pomenovanie televíznych programov a ich charakterizovanie- používanie vzťažných zámen, -rozprávanie o čitateľských návykoch, médiách, - pomenovanie druhov hudby, -vyjadrenie svojho názoru</p>	<p>Žiak vie rozprávať o svojom obľúbenom programe, orientovať sa v televíznom programe, pomenovať televízne programy a charakterizovať ich, rozprávať o obľúbenom filme, rozprávať o čitateľských návykoch, médiách, pomenovať rubriky v tlači, pomenovať druhy hudby, vyjadriť svoj názory a zdôvodniť ich.</p> <p>Žiak vie používať vzťažné zámená.</p>
<p>Naučiť žiaka naplánovať podujatie, dohodnúť miesto stretnutia, kúpiť a rezervovať lístky na podujatie, opísať a odlíšiť jednotlivé sviatky u nás a v zahraničí.</p> <p>Naučiť žiaka používať formu vykania a vie v texte nájsť plusquamperfekt.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, opis obrázkov, práca so slovníkom, dialóg.</p>	Veľa zábavy	<p>Zajtra plánujem stretnutie</p> <p>Podme do kina</p> <p>Zvyky a tradície</p>	<p>-naplánovanie podujatia, dohodnutie miesta stretnutia, -rezervovanie lístkov na podujatie, -používanie formy vykania, -získanie informácií, -opis jednotlivých sviatkov u nás a v zahraničí, -vytvorenie projektu k vybranej téme, -prezentácia projektu k vybranej téme.</p>	<p>Žiak vie naplánovať podujatie, prijať, odmietnuť, dohodnúť miesto stretnutia, kúpiť a rezervovať lístky na podujatie, získať informácie, opísať a odlíšiť jednotlivé sviatky u nás a v zahraničí a vie a vytvoriť a prezentovať projekt k vybranej téme.</p> <p>Žiak vie používať formu vykania a vie v texte nájsť plusquamperfekt.</p>

11. Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky ako aj osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Na hodnotenie žiakov v NJ možno použiť:

1. slovné hodnotenie,
2. klasifikáciu známku,
3. bodové hodnotenie,
4. percentuálne hodnotenie,
5. znakové hodnotenie,
6. kombináciu jednotlivých alternatív.

Kritériá pri percentuálnom hodnotení / klasifikácii známku:

100 - 90%	= 1
89 - 75%	= 2
74 - 50%	= 3
49 - 30%	= 4
29 >	= 5

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov je potrebné dodržiavať platné metodické pokyny.

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so ŠVP je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení potupovať podľa platných metodických pokynov.

Odporúčajú sa nasledovné postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov učiacich sa na základe dobrovoľnej odpovede učiaceho sa alebo určenia konkrétneho učiaceho sa učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 učiacich sa v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

3. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Názov predmetu: Nemecký jazyk ako druhý jazyk

Názov predmetu	Nemecký jazyk
Časový rozsah	2 hod. týždenne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ Rázusova, Čadca
Stupeň vzdelania	Základné – ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ.

Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života, ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov.

Vzdelávanie v 2. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne A1.

Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

Na zlepšenie jazykových schopností žiakov sa významnou mierou podieľa aj zriadenie jazykového laboratória, multimedialnej učebne a prítomnosť lektorov na hodinách.

2. Obsah výučby

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „jazyk a komunikácia“.

Na túto vzdelávaciu oblasť ŠKVP vyčlenil 2 hodiny týždenne.

Predmet nemecký jazyk je zameraný na:

- formovanie rečových zručností potrebných v ústnom a písomnom prejave,
- zvukovú a grafickú sústavu jazyka, jeho slovnú zásobu a gramatiku,
- rozvoj schopností potrebných na komunikáciu v bežných situáciách,
- aktívne osvojenie si zákonitostí stavby nemeckej vety,
- vyhľadávanie a spracovanie informácií z rôznych zdrojov a výmena týchto informácií a v rámci skupín a triedy.

3. Ciele predmetu

Základným cieľom výučbu nemeckého jazyka je:

- cieľavedome rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti (ústny prejav, čítanie, počúvanie, písomný prejav) a rozvíjať stratégie učenia sa,
- posilňovať cieľavedomosť, vytrvalosť a systematickosť v štúdiu cudzieho jazyka,

- osvojovať si tvorivý prístup k riešeniu úloh a rozvíjať vlastné kritické myslenie,
- viesť žiakov k využívaniu osvojených znalostí a zručností pri ďalšom štúdiu a v budúcej profesii,
- poskytnúť žiakom informácie o nemecky hovoriacich krajinách,
- prehĺbovať vzájomné porozumenie a toleranciu medzi národmi,
- vzbudiť u žiakov konštruktívnu zvedavosť a ochotu komunikovať,
- viesť žiakov k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie (vedieť vyjadriť svoj názor a prijať názor iného),
- smerovať žiakov k tomu, aby využívali možnosti školy a podnety z mimoškolského prostredia na upevňovanie a využívanie poznatkov v praxi.

4. Učebné zdroje

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú:

- učebnice, metodické príručky
- pracovné listy
- texty na počúvanie, piesne, básne, interview a pod.
- médiá – časopisy, kazety, CD, DVD,
- texty na čítanie
- slovníky

5. Kľúčové kompetencie

Prepojenie vzdelávacích oblastí s kľúčovými kompetenciami a konkretizácia kľúčových kompetencií, ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.

Komunikácia v nemeckom jazyku vo vzťahu k iným vzdelávacím oblastiam:

a/ slovenský jazyk a literatúra

vedieť si uvedomiť kultúrne rozmanitosti so zameraním na medzikultúrnu komunikáciu

b/ matematika a prírodné vedy

vedieť

- používať matematické myslenie v logických, morfológických a syntetických operáciách,
- aplikovať informácie o zdraví a zdravom životnom štýle,
- rozvíjať environmentálne myslenie,
- základné údaje o reáliách nemecky hovoriacich krajín

c/ informačná a komunikačná technológia

vedieť

- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie,
- dorozumieť sa písomne prostredníctvom IKT,
- používať jazykové slovníky.

Komunikačné jazykové kompetencie

- sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikatívne kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
 - základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týkajú známych situácií

a tém,

- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,

- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr.:

výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,

- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov (je nútený, na základe obmedzenej slovnéj zásoby, zjednodušovať obsah svojej výpovede)

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky (zámer, téma, logická následnosť,...),

- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, strachu,

- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,

- použiť jednoduché prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,

- používať spájanie jednoduchých viet na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

6. **Komunikačné zručnosti**

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého

- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života

- rozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach

- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie

- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe

- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru

- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú

Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu.

Učiaci sa má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, napr. prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy

- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie

- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice a pod.

- pochopil konkrétne informácie v jednoduchých písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, napr. listy, brožúry, krátke články

- porozumel jednoduché osobné listy

- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov

- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch

Písomný prejav

Učiaci sa má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov

- napísať jednoduchý osobný list
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby, veci a javy
- napísať jednoduché vety a vedieť ich spojiť základnými spojkami
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa, napr. ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu.

Učiaci sa má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne
- povedať čo sa mu páči a čo nie a jednoduchým spôsobom zdôvodniť prečo
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci alebo ich poskytnúť

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, formou jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť
- jednoduchým spôsobom rozprávať o každodenných situáciách
- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti

7. Komunikačné funkcie:

1. Kontaktné rečové funkcie

Žiaci vedia:

- vyjadriť a prijať pozvanie
- začať rozhovor, pokračovať a ukončiť ho
 - osloviť niekoho, predstaviť seba aj iných
- poprosiť a poďakovať
- pýtať sa a odpovedať na otázky
- používať zaužívané frázy pri telefonovaní a v korešpondencii
- rozlúčiť sa

2. Regulačné rečové funkcie

Žiaci vedia:

- požiadať o radu, zistiť zámer a ponuku
- vyjadriť súhlas – nesúhlas
- vyjadriť požiadavku, poprosiť a poďakovať

3. Hodnotiace rečové funkcie

Žiaci vedia:

- vyjadriť vlastný názor
- vyjadriť radosť, prekvapenie, želanie
- vyjadriť spokojnosť aj nespokojnosť, nezáujem a zákaz

4. Informatívne rečové funkcie

Žiaci vedia:

- získať a podať informáciu
- vyjadriť priestorové vzťahy: smer, polohu, veľkosť
- vyjadriť časové vzťahy: presný čas
- vyjadriť kvalitatívne javy: počet, množstvo, mier

8. Tematické okruhy

1. Osobná charakteristika

- moja vizitka
- opis osoby /vlastnosti, vzhl'ad, charakterová vlastnosti/
- plány do budúcnosti
- budúce povolanie

2. Nakupovanie

- vreckové – moje a kamarátove
- darčeky pre rodinu
- v cukrárni

nákupná horúčka

3. Denný režim

- môj pracovný deň
- moje popoludnie – aktivity
- ako trávim večer

4. Cestovanie

- krajiny, ktorým jazyk sa učím
- krajiny a mestá, ktoré som navštívil /krajiny, ktoré ma zaujali v TV/

5. Služby

- na stanici
- v informačnej kancelárii
- v reštaurácii – jedálny lístok
- telefonovanie – núdzové linky
- e-mail, internet

6. Príroda

- zvieratá v ZOO aj voľne žijúce

7. Starostlivosť o zdravie

- ľudské telo
- zdravý životný štýl
- u lekára
- choroby

8. Človek a spoločnosť

- ľudské vlastnosti
- môj kamarát, spolužiaci
- sviatky – Vianoce a Veľká noc

Prierezové témy

- mediálna výchova
- dopravná výchova
- environmentálna výchova
- multikultúrna výchova
- osobnostný a sociálny rozvoj
- ochrana života a zdravia
- tvorba projektov a prezentačné zručnosti
- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

9. Učebné osnovy

Cieľ, metóda	Tem. celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Žiak pomenúva jednotlivé predmety a učebné pomôcky, učí sa porozumieť pokynom učiteľa. Naučiť používať určovanie času.</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, dialóg, práca s obrázkami.</p>	Úvod	Deň v škole	<p>Rozšírenie slovnej zásoby o školské pomôcky.</p> <p>Určovanie času</p>	Žiak vie rozprávať o bežnom dne v škole, predmetoch a pomôckach, ktoré potrebuje.
<p>Naučiť žiaka rozprávať o sebe a svojich priateľoch, pomenovať ľudské vlastnosti. Naučiť používať prívlastňovacie zámeno jeho / jej</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, práca s fotografiami a obrázkami, tvorba vizitky</p>	Autoportrét	<p>Moja vizitka</p> <p>Moji priatelia</p> <p>Moje vreckové</p> <p>Nakupovanie</p>	<p>Rozšírenie slovnej zásoby na tému ja a moji priatelia</p> <p>Použitie prívlastňovacieho zámena jeho / jej</p>	Žiak vie rozprávať o o sebe a svojich priateľoch, predstaviť sa, nadviazať dialóg v obchode a získať informácie, používať prívlastňovacie zámená jeho / jej
<p>Naučiť žiaka jednoducho rozprávať o Rakúsku, nácvik dialógu – stolovanie, v obchode.</p> <p>Používať sloveso smieť v prítomnom čase, minulé tvary plnovýznamových slovies</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, práca so slovníkom a s mapou</p>	Výmenný pobyt	<p>Rakúsko</p> <p>Na návšteve v Rakúsku</p> <p>Darčeky</p>	<p>Informácie o Rakúsku, Slovná zásoba na tému stolovanie, v obchode.</p> <p>Sloveso smieť v prítomnom čase, minulé tvary plnovýznamových slovies</p>	<p>Žiak vie jednoducho rozprávať o Rakúsku, viesť dialóg – stolovanie, v obchode.</p> <p>Používať sloveso smieť v prítomnom čase, minulé tvary plnovýznamových slovies</p>

<p>Naučiť žiaka pomenovať a opísať zvieratá v ZOO, objednať jedlo, Naučiť ho vyhľadať a používať modálne slovesá môcť a smieť, používať datív jednotného čísla v spojení s predložkami miesta</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, dialógu, opis obrázkov, práca so slovníkom, krátky inzerát</p>	<p>Zvieratá</p>	<p>V ZOO</p> <p>Straty a nálezy</p>	<p>Rozšírenie slovnej zásoby o tému zvieratá a ich opis</p> <p>Vyjadrenie želania, prosby</p> <p>Modálne slovesá môcť a smieť</p> <p>Datív jednotného čísla v spojení s predložkami miesta</p>	<p>Žiak vie pomenovať a opísať zvieratá v ZOO, objednať jedlo,</p> <p>Vie vyhľadať a používať modálne slovesá môcť a smieť, používať datív jednotného čísla v spojení s predložkami miesta</p>
<p>Naučiť sa pomenovať časti tela, opísať zdravotné problémy, popísať nehodu, viesť jednoduchý dialóg u lekára.</p> <p>Zopakuje si použitie privlastňovacích zámen môj/ tvoj/ jeho/ jej, Naučí sa rozoznať a použiť modálne sloveso sollen, haben a musieť</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, vedenie dialógu, opis obrázkov, hra rolí, práca so slovníkom</p>	<p>Pomoc</p>	<p>Kde to bolí? Čo je s tebou? Nehoda Problémy v škole</p>	<p>Pomenovať časti tela, opísať zdravotné problémy, popísať nehodu,</p> <p>Privlastňovacie zámen môj/ tvoj/ jeho/ jej,</p> <p>Modálne sloveso sollen, haben a musieť</p>	<p>Žiak vie pomenovať časti tela, opísať zdravotné problémy, popísať nehodu, viesť jednoduchý dialóg u lekára.</p> <p>Vie použiť privlastňovacie zámená môj/ tvoj/ jeho/ jej, rozoznať a použiť modálne sloveso sollen, haben a musieť</p>

<p>Naučiť sa pomenovať filmové žánre, povolania, napísať rezerváciu miest v hoteli,</p> <p>Naučiť sa používať budúci čas</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, vedenie dialógu, práca so slovníkom, rezervácia písomná, krátky projekt</p>	<p>Plány do budúcnosti</p>	<p>Čo budeš robiť cez víkend? Čo budeš robiť v budúcnosti? Čo budeš robiť cez prázdniny?</p>	<p>Pomenovať filmové žánre, povolania, Napísať rezerváciu miest v hoteli,</p> <p>Vedieť vyjadriť názor na budúce povolanie</p> <p>Budúci čas</p>	<p>Žiak vie pomenovať filmové žánre, povolania, napísať rezerváciu miest v hoteli, používať budúci čas</p>
<p>Naučiť sa základné informácie o Nemecku, zistiť informácie o príchodoch a odchodoch vlakov, opísať mesto a jeho pamiatky</p> <p>Naučiť sa používať modálne slovesá chcieť a želanie pomocou spojenia chcel by som</p> <p>Posluch a čítanie s porozumením, vedenie dialógu, opis obrázkov, práca so slovníkom</p>	<p>Portrét mesta</p>	<p>Prechádzka po meste Príchody a odchody doprav. prostriedkov Nemecko</p>	<p>Pomenovať dopr. prostriedky</p> <p>Vedieť získať informácie o meste a príchodoch a odchodoch vlakov</p> <p>Modálne sloveso chcieť a vyjadrenie želania pomocou spojenia chcel by som</p>	<p>Žiak vie základné informácie o Nemecku, zistiť informácie o príchodoch a odchodoch vlakov, opísať mesto a jeho pamiatky, používať modálne slovesá chcieť a želanie pomocou spojenia chcel by som</p>

10. Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky ako aj osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Na hodnotenie žiakov v NEJ možno použiť:

1. slovné hodnotenie,
2. klasifikáciu známkou,
3. bodové hodnotenie,
4. percentuálne hodnotenie,
5. znakové hodnotenie,
6. kombináciu jednotlivých alternatív.

Kritériá pri percentuálnom hodnotení / klasifikácii známkou:

100 - 90%	= 1
89 - 75%	= 2
74 - 50%	= 3
49 - 30%	= 4
29 >	= 5

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov je potrebné dodržiavať platné metodické pokyny.

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so ŠVP je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

Odporúčajú sa nasledovné postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov učiacich sa na základe dobrovoľnej odpovede učiaceho sa alebo určenia konkrétneho učiaceho sa učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 učiacich sa v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

3. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov je potrebné dodržiavať platné metodické pokyny.

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so ŠVP je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

Názov predmetu: Ruský jazyk ako 2. cudzí jazyk

Oblasť : Jazyk a komunikácia

Názov predmetu : Ruský jazyk – druhý cudzí jazyk

Ročník : 9. ročník

Časová dotácia hodín : 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Stupeň vzdelania : ISCED 2

Úroveň ovládania jazyka : A 1.1

1. Charakteristika predmetu:

Predmet ruský jazyk, tak ako aj iné cudzie jazyky, prispieva k vzájomnému porozumeniu medzi ľuďmi rôznych krajín a umožňuje ich vzájomnú komunikáciu. Zároveň rozvíja základné zručnosti a kompetencie na pochopenie cudzokrajnej kultúry ako aj kultúry vlastného národa. Vyučovanie jazyka teda napomáha človeku orientovať sa vo svete, umožňuje spoznávať odlišný spôsob života ľudí v inej krajine a jej kultúrne tradície, umožňuje sprostredkovanie a využitie skúseností, vedie k vzájomnému porozumeniu a tolerancii medzi ľuďmi rôznych krajín a umožňuje komunikáciu s nimi. Orientácia jazykového vzdelávania na rozvíjanie komunikatívnych schopností žiakov je určujúcim cieľom.

Nutnosť ovládania cudzích jazykov by mala byť pre mladú generáciu samozrejmosťou. Aj vyučovanie ruského jazyka v základnej škole tvorí súčasť všeobecného vzdelávania, je jedným z článkov systému, ktorý všestranne rozvíja osobnosť žiaka. Prispieva aj k rozvoju intelektuálnej, etickej, emocionálnej a estetickej zložky osobnosti žiaka, rozvíja jeho zručnosti a návyky i kultúrnosť správania a vyjadrovania.

Vedomosti nadobudnuté na hodinách ruského jazyka by mali viesť žiakov k trvalejším hodnotám ako schopnosť samostatne a kreatívne myslieť, byť flexibilným a adaptovať sa v rôznych podmienkach života, úspešne sa uplatniť na trhu práce i v súkromnom živote.

2. Ciele predmetu:

Cieľovými zložkami vo vyučovacom procese naďalej ostávajú rečové prostriedky : posluš, ústny prejav, čítanie a písomný prejav.

Ústny prejav – zameriava sa na rozvoj reči, na jej jazykovú správnosť a zrozumiteľnosť. Obsahovo sa viaže nielen na témy a rečové situácie v škole, v rodine, v mieste bydliska, ale viaže sa aj na ďalšie témy.

Žiaci sa naučia :

- odpovedať na otázky a tvoriť otázky k textu a k situácii

- reprodukovat' obsah preberaného textu na základe otázok, ale aj samostatne
- viesť krátke rozhovory na bežné témy s využitím osvojenej lexiky a v rozsahu preberaného učiva, vedieť začať a udržiavať rozhovor
- vedieť foneticky správne a výrazne recitovať básne a vedieť spievať piesne

Čítanie . sústreďuje sa nielen na techniku čítania, ale aj na zdokonaľovanie tichého a hlasného čítania s porozumením . Žiaci by mali samostatne pracovať so slovníkom.

Písomný prejav - má nácvičný, ale aj reproduktívny charakter.

Žiaci sa naučia:

- osvojovať si pravopisné javy v rozsahu preberanej slovnej zásoby
- písomne zaznamenať text aj podľa diktátu
- písomne odpovedať na otázky
- napísať krátke blahoželanía
- sformulovať svoje myšlienky na danú tému a dať ju do písomnej podoby
- dopĺňať rébusy, krížovky, riešiť osemsmerovky
- vytvoriť projekt

Gramatika – vedieť pracovať s gramatickými tabuľkami – skloňovanie podstatných mien, časovanie sloviés, prítomný, minulý, budúci čas prídavné mená, číslovky

Informácie z reálií – na základe grafických a zvukových textov sa žiaci oboznámia so životom ruských školákov, s ukážkami ruskej ľudovej slovesnosti (piesne, príslovia, porekadlá, žarty),

3. Stratégie vyučovania – počúvanie, komunikácia, práca vo dvojiciach, čítania písanie

s porozumením. Práca s didaktickými pomôckami – tabuľa, obrazový materiál. Samostatná práca, tvorenie dialógov, tvorba projektov.

4. Učebné zdroje – učebnica pre 7. ročník (autorky : E. Kováčiková, V. Glendová), pracovný zošit pre 7. ročník, prekladové slovníky, didaktické prostriedky, internet.

5. Požiadavky na výstupy

Vzdelávanie v danej oblasti vedie žiakov k :

- podpore sebadôvery
- osvojeniu si vedomostí, ktoré mu pomôžu vzdelávať sa po celý život
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, k prehlbovaniu pocitov jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami
- zvyšovaniu úrovne jazykovej kultúry ich verbálnych i písomných jazykových prejavov

6. Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné kontrolné práce, diktáty a projektové práce.

Hodnotenie diktátov : 0 – 4 ch = 1

5 – 9 ch = 2

10 – 14 ch = 3

15 – 19 ch = 4

nad 20 – chýb = 5

Hodnotenie testov a písomných prác : 100 – 90% = 1

89 – 75% = 2

74 – 50% = 3

49 - 30% = 4

29 – 0 % = 5

Hodnotenie projektových prác : stupeň 1, 2, 3

za neodovzdaný projekt 5

Prierezové témy

- ✓ enviromentálna výchova
- ✓ multikultúrna výchova
- ✓ osobnostný a sociálny rozvoj
- ✓ ochrana človeka a zdravia
- ✓ tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- ✓ mediálna výchova
- ✓ regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Ruský jazyk – druhý cudzí jazyk

Časová dotácia : 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín ročne

Тematické celky a časová dotácia :

Тematické celky:	• Úvodná vyučovacia hodina	– 1 hodina
	• 13 tematických celkov	– 52 hodín
	• Opakovacie lekcie	– 9 hodín
	• Projekty – Mój idol	- 4 hodiny
	– Recept - Moje obľúbené jedlo	

- 1. lekcia – opakovanie intonácie opytovacích viet s opytovacím slovom, písanie názvov národov a národností v ruštine, časovanie slovies ехать, ездить, skloňovanie podstatných mien, genitív pod. m. ženského rodu zakončených na –ия.
- 2. lekcia - predložkové väzby „по“, „к“ s 3. pádom, precvičovanie časových údajov
- 3. lekcia – ročné obdobia, predpoveď počasia, listnaté, ihličnaté stromy, divé zvieratá, skloňovanie pod. m. mužského rodu s koncovkou „-я“
- 4. lekcia – zoznámenie sa so životom a tvorbou A. S. Puškina, inštrumentál pod. m. zakončených na ж, ш, ч, щ, ц, názvy obyvateľov miest
- 5 lekcia – časovanie slovies мыть, петь, ruské aforizmy
- 6. lekcia – skloňovanie pod. m. stredného rodu s koncovkou „-е“, pamätihodnosti Bratislavy
- 7. lekcia – príslovky справа – слева, впереди – сзади, позади, skloňovanie pod. m. ženského rodu s mäkkým znakom na konci, pamätihodnosti Moskvy
- 8. lekcia – správne písanie adresy do Ruska, reálne poštových služieb v Rusku, časovanie slovies so striedaním kmeňových spoluhlások носить, просить, a časovanie slovesa взять
- 9. lekcia – skloňovanie príd. m. mužského rodu
- 10. lekcia – opakovacia lekcia – zopakovať a precvičiť osvojované učivo
- 11. lekcia – slovesné väzby Выиграть что? У кого?, победить кого? Что?, одержать победу над кем? Занять что? Precvičiť časovanie slovies na -овать,
- евать
- 12. lekcia – tradičné ruské jedlá, skloňovanie príd. m. stredného rodu, časovanie slovies пригласить, испечь, приготовить, výslovnosť slovných spojení s predložkami
- 13. lekcia - ruské suveníry, skloňovanie osobných zámen, rozkazovací spôsob slovies

Názov predmetu: Fyzika

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá mu schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

V štátnom vzdelávacom programe je povinný (minimálny) obsah predmetu fyzika na 2. stupni základnej školy (ISCED 2) rozvrhnutý spolu na 150 vyučovacích hodín (spolu 5 hodinová týždenná časová dotácia x 30 hodín). Aspoň na jednej hodine týždenne sa trieda delí na skupiny podľa príslušných predpisov. Rozloženie vyučovacích hodín do jednotlivých ročníkov je v kompetencii každej školy. Vzhľadom na experimentálny charakter predmetu sa neodporúča fyziku zaraďovať v danom ročníku s časovou dotáciou jedna hodina týždenne, lebo sa tak ŠVP, fyzika – príloha ISCED 2

V 9. ročníku:

- navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu
- vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom
- získať informácie o objave žiarovky
- zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek
- zapojiť elektrický obvod podľa schémy
- odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode
- zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt
- riešiť výpočtové úlohy
- riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich
- rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi
- využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu

TEMATICKÉ CELKY PREDMETU:

MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD

Cieľ: Žiak pochopí magnetické a elektrické javy, naučí sa poznať a označiť póly magnetu, naučí sa vysvetliť pôsobenie magnetického poľa, oboznámi sa so základnými elektrickými javmi, s časťami elektrického obvodu, ktorý sa naučí zapojiť a znázorniť schematickými značkami, naučí sa vypočítať a vysvetliť elektrický prúd, elektrické napätie, elektrický odpor, elektrickú energiu, pochopí význam šetrenia elektrickou energiou.

ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE

poznávacej (kognitívnej)

- dokázať tvrdenie experimentom
- zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní javov, pojmov, (fyzikálnych veličín), zákonov
- pracovať s formálnymi operáciami pri hľadaní vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami
- čítať s porozumením texty úloh
- analyzovať situácie v úlohách
- tvorivo aplikovať poznatky pri riešení projektu

komunikačnej

- zakresliť schémou elektrický obvod
- zapísať prehľadne údaje pri riešení úloh
- vyhľadávať informácie so zameraním na historické aspekty objavov z rôznych zdrojov a pripraviť z nich stručný referát

interpersonálnej

- kooperovať v skupine
- akceptovať skupinové rozhodnutia

intrapersonálnej

- rešpektovať pravidlá pri práci s elektrickými spotrebičmi s vedomou ochranou svojho zdravia

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD: TÉMA	POJMY	VÝKONNÝ ŠTANDARD: SPÔSOBILOSTI
MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD	Magnet a jeho vlastnosti. Póly magnetu. Magnetické pole. Zem ako magnet. Kompas. Elektrizovanie telies. Elektrický náboj. Elektrické pole. Elektrometer. Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu. Znázornenie elektrického obvodu	Prírodné a umelé magnety, magnetické pole, magnetizácia látky, indukčné čiary magnetického poľa, magnetické pole Zeme, elektrické vlastnosti látok, elektrometer, elementárny elektrický náboj, vodič a izolant v elektrickom poli, siločiarly elektrického poľa, elektrizovanie telies pri vzájomnom styku, elektrické pole, časti elektrického obvodu, elektrický prúd,	- navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu - vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom - získať informácie o objave žiarovky - zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek - zapojiť elektrický obvod podľa schémy - odmerať veľkosť elektrického prúdu a

	<p>schematickými značkami. Žiarovka a jej objavenie. Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok. Sériové zapojenie žiaroviek. Porovnanie jasú niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení. Paralelné zapojenie žiaroviek. Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A. Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom. Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V. Meranie veľkosti elektrického napätia. Zdroje elektrického napätia. Rezistor. Experimentálne odvedenie Ohmovho zákona ($I = U/R$). Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia. Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1 Ω. Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách. Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach. Elektrická energia a jej premeny. Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi</p>	<p>vodiče elektrického prúdu, elektrické izolanty, magnetické pole cievky s prúdom, elektromagnet, nerozvetvený elektrický obvod, rozvetvený elektrický obvod, Ampér, ampérmeter , meranie el.prúdu, Volt elektrické napätie , meranie el.napätia , voltmeter, zdroje elektrického napätia, rezistor, Ohmov zákon , elektrický odpor , graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia, závislosť el.odporu od vlastn.vodiča , výsledný odpor rezistorov spojených v el.obvode za sebou,</p>	<p>elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode - zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt - riešiť výpočtové úlohy - riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich - rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi</p>
--	--	--	---

		<p>výsledný odpor rezistorov spojených v el. obvode vedľa seba, Ohm,</p> <p>vedenie el.prúdu vodným roztokom látok, elektrická práca , el.energia,Joule, elektrický príkon, Watt,</p> <p>1.pomoc pri úraze el.prúdom,</p> <p>zahrievanie el.vodiča pri prechode el.prúdu, tepelné el.spotrebiče, poistka,</p> <p>zásady správneho používania el.spotrebičov , spotreba energie</p>	
PROJEKT	Zostrojenie elektroskopu z jednoduchých pomôcok. Návrh a realizácia elektrického obvodu s regulovateľným zdrojom napätia.	Elektroskop, elektrický obvod	- využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu

VÝSTUPY, METÓDY A FORMY FYZIKY 9.ROČ.

TEMATICKÝ CELOK	VÝSTUP	METÓDY A FORMY
MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu - vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom - získať informácie o objave žiarovky - zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek - zapojiť elektrický obvod podľa schémy - odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode - zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt - riešiť výpočtové úlohy - riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich - rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi 	<p>Klasické hodiny,</p> <p>výklad,</p> <p>vysvetľovanie,</p> <p>rozhovor a diskusia,</p> <p>čítanie s porozumením,</p> <p>tvorivé písanie,</p> <p>brainstorming,</p> <p>praktická aktivita,</p> <p>samostatná práca,</p> <p>motivačné metódy:</p> <p>motivačná demonštrácia,</p> <p>expozičné metódy :</p>

		manipulácia s predmetmi : žiarovka, elektrické vodiče, elektrické články, skupinová práca, práca vo dvojiciach, fixačné metódy : ústne opakovanie učiva žiakom, písomná kontrolná práca po tematickom celku . Slovné hodnotenie praktických zručností Ústne skúšanie - frontálne - individuálne
PROJEKT	- využiť tvorivo poznatky na vypracovanie a prezentáciu projektu	Prezentácia a hodnotenie projektov

ZDROJE:

Učebnice fyziky pre 9 .ročník encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rýsovacie a písacie potreby.

HODNOTENIE:

Hodnotenie žiakov podľa platného klasifikačného poriadku na základe ústnych odpovedí, známok z kontrolných prác, známok z pracovných aktivít a na základe pracovnej aktivity žiakov na hodinách.

PRACOVNÉ AKTIVITY:

Z pracovnej aktivity žiaci vypracujú krátku správu , ktorá obsahuje:

1.Názov úlohy

2.Postup- stručný opis postupu riešenia úlohy

3.Zistenia- stručný opis zistení /tabuľka a pod./

4.Záver- stručné zhrnutie poznatkov

TVORBA PROJEKTU:

Cieľom je podpora samostatnej /skupinovej/ tvorivej činnosti, aplikácia teoretických vedomostí a komunikatívnych zručností. Žiaci môžu riešiť projekt samostatne alebo v skupinách /2 – 3 žiaci/.Projekt tvorí plagát /poster/,ktorý žiaci písomne a graficky spracujú na základe vlastného pozorovania a inštrukcii učiteľa.

OBSAH PROJEKTU:

1.Názov projektu, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda

2.Cieľ- čo sa má riešením zistiť, dosiahnuť

3.Úlohy-potrebné na dosiahnutie cieľa

4.Metódy- postupy na splnenie úloh

5.Výsledky- súbor jednoduchých textov, tabuľka, graf a pod.

6.Záver- zhrnutie výsledkov a možnosti ich využitia.

Prezentácia projektov:

formou prehliadky umiestnených v triede. Účelom je, aby žiaci preukázali poznatky a komunikatívne schopnosti vo verbálnej, písomnej a grafickej forme.

Projekt sa prezentuje slovným komentovaním obsahu posteru v stanovenom časovom limite. Žiaci stručne a vecne charakterizujú projekt z hľadiska cieľa, úloh, metód, postupov, výsledkov a záverov. Najlepšie postery môže škola prezentovať aj navonok /v chodbových priestoroch školy/ ako propagácia praktickej tvorivej činnosti žiakov.

Názov predmetu: Chémia

I. Charakteristika učebného predmetu

Predmet chémie vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote.

Pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémie je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

II. Ciele učebného predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémie. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémie si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Ďalšie ciele

• Identifikácia a správne používanie pojmov

Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

• Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia

Žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov.

• Vysvetlenie javov

Žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov.

- **Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí**

Žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie.

- **Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady**

Žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov.

- **Kvantitatívny popis**

Žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

- **Aplikácia vedomostí**

Žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska.

III. Obsahové a výkonové ciele v 9. ročníku

(Časová dotácia 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne)

1. Úvod do učiva chémie 9. ročníka

5h

- oboznámiť sa s obsahom učiva 9. ročníka,
- zopakovať pravidlá bezpečnosti,
- zopakovať základné pojmy zo 6. a 7. ročníka,
- zopakovať základné pojmy z 8. ročníka.

2. Chemické výpočty

10h

2.1. Látkové množstvo

Obsahové ciele: Látkové množstvo. Mól – jednotka látkového množstva. Molárna

hmotnosť a jednotka molárnej hmotnosti.

Výkonové ciele:

- porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov,
- vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárnych hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu,
- vypočítať látkové množstvo látky, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky.

2. 2. Zloženie roztokov

Obsahové ciele: Zloženie roztokov. Hmotnostný zlomok. Koncentrácia látkového množstva.

Výkonové ciele:

- vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku s určitou hmotnosťou,
- vypočítať hmotnostný zlomok zložky roztoku,
- vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva.

3. Organické látky

36h

3. 1. Vlastnosti jednoduchých organických zlúčenín

Obsahové ciele: Organická chémia a organické látky. Vlastnosti uhlíka. Typy väzieb v organických zlúčeninách (jednoduchá, dvojité a trojitá väzba).

Uhlíkový reťazec (otvorený a uzavretý reťazec). Vzorce organických zlúčenín (molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec).

Výkonové ciele:

- charakterizovať organickú chémiu,
- vymenovať príklady anorganických a organických látok,
- porovnať vlastnosti organických a anorganických látok,
- uviesť vlastnosti uhlíka a jeho modifikácie,
- zdôvodniť štvorväzbovosť atómu uhlíka,
- poznať typy väzieb v organických zlúčeninách (jednoduchú, násobnú: dvojitú a trojitú),
- rozlíšiť otvorený a uzavretý reťazec,
- rozlíšiť molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec

3. 2. Uhl'ovodíky

Obsahové ciele: Uhl'ovodíky. Nasýtené uhl'ovodíky. Alkány. Nenasýtené uhl'ovodíky.

Alkény. Alkíny. Polymerizácia a makromolekula. Arény. Prírodné zdroje uhl'ovodíkov. Benzín (oktánové číslo benzínu).

Výkonové ciele:

- poznať typ väzby medzi atómami v alkánoch, alkénoch a alkínoch,
- napísať vzorce uhl'ovodíkov:

- alkány: metán, etán, propán, bután,

- alkény: etén,

- alkíny: etín (acetylén),

- opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť), výskyt a použitie metánu, etánu, propánu, butánu, eténu, etínu a benzénu,
- poznať použitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť, aké nebezpečenstvo hrozí pri unikaní tejto zmesi z tlakovej nádoby v uzavretom priestore,
- vymenovať produkty horenia uhl'ovodíkov, opísať polymerizáciu na príklade vzniku polyetylénu z eténu,
- vymenovať prírodné zdroje uhl'ovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), poznať spôsob ich získavania a využitia, poznať alternatívne zdroje energie (bioplyn),
- uviesť negatívne vplyvy produktov vznikajúcich pri spaľovaní uhlia na životné prostredie,
- vymenovať základné frakcie spracovania ropy (napr. nafta, benzín, oleje, asfalt),
- vymenovať druhy benzínu, ktoré sa v súčasnosti u nás používajú ako palivo do automobilov,
- vysvetliť súvislosť medzi oktánovým číslom benzínu a jeho kvalitou,
- vymenovať plynné látky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu ovzdušia.

3. 3. Deriváty uhl'ovodíkov

Obsahové ciele: Deriváty uhl'ovodíkov. Halogénderiváty. Kyslíkaté deriváty.

Výkonové ciele:

- charakterizovať deriváty uhl'ovodíkov,
- vyznačiť na konkrétnych príkladoch derivátov uhl'ovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu,
- roztriediť príklady zlúčenín na uhl'ovodíky a deriváty uhl'ovodíkov,
- poznať názvy a vzorce: chlórmetán, metanol, etanol, kyselina mravčia, kyselina octová,
- poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu, etanolu, kyseliny octovej, acetónu,
- vysvetliť, prečo sa halogénderiváty uhl'ovodíkov zaraďujú medzi ekologické jedy,
- zdôvodniť nebezpečenstvo používania freónov,
- poznať vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky,
- poznať spôsoby zneškodňovania zvyškov farieb a rozpúšťadiel ako nebezpečných odpadov,
- poznať pôvod názvu kyseliny mravčej.

3. 4. Organické látky v živých organizmoch

Obsahové ciele: Prírodné látky. Sacharidy. Fotosyntéza. Tuky. Bielkoviny.

Vitamíny. Enzýmy. Hormóny.

Výkonové ciele:

- vymenovať názvy prvkov, ktoré tvoria sacharidy,

- uviesť rozdelenie sacharidov podľa zloženia (jednoduché, zložené),
- vymenovať reaktanty, produkty a podmienky priebehu fotosyntézy,
- vysvetliť význam fotosyntézy pre život človeka a živočíchov,
- poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogén a celulóza),
- poznať vlastnosti tukov (rozpusťnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla a tepla na tuky),
- roztriediť tuky podľa zloženia, skupenstva a pôvodu (výskytu),
- vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch,
- poznať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus,
- vysvetliť vplyv cholesterolu na ľudský organizmus,
- poznať zloženie a vlastnosti bielkovín,
- poznať funkcie bielkovín v ľudskom tele,
- vymenovať zdroje rastlinných a živočíšnych bielkovín,
- poznať význam vitamínov a ich potravinové zdroje,
- poznať význam enzýmov a hormónov pre človeka.

3. 5. Organické látky v bežnom živote

Obsahové ciele: Plasty (polyetylén, polyvinylchlorid, polystyrén). Syntetické vlákna (silon, nylon, polyester). Mydlá. Saponáty. Kozmetické prípravky. Pesticídy. Lieky. Drogy.

Výkonové ciele:

- vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien,
- opísať úžitkové vlastnosti a možnosti použitia syntetických vlákien,
- uviesť výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska,
- uviesť rozdiely medzi mydlami a saponátmi,
- opísať výhody a nevýhody používania pesticídov,
- poznať účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká),
- uviesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog.

4. Laboratórne cvičenia

5h

Obsahové ciele: Pripraviť roztoky daného zloženia.

Dokázať prítomnosť niektorých prvkov v organických zlúčeninách.

Overiť vlastnosti sacharidov.

Získať tuky z prírodných zdrojov.

Overiť vlastnosti a prítomnosť bielkovín v prírodných zdrojoch.

Výkonové ciele pre lab. cvičenia a pokusy na bežných vyučovacích hodinách:

- prakticky uplatniť poznatky o chemických reakciách,
- poznať zásady bezpečnej práce a dodržiavať ich pri práci v laboratóriu (odbornej učebni),
- dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi,
- vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít,
- poznať piktogramy označujúce vlastnosti látok,
- poznať chemické pomôcky používané na hodinách chémie,
- vedieť zostaviť jednoduchú chemickú aparatúru,
- vykonať podľa návodu žiacky pokus,
- vedieť pozorovať deje a javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,
- zaznamenať výsledky pokusu,
- vedieť vyhľadať v literatúre požadované údaje, spracovať ich a prezentovať v primeranej forme.

4. Projektové práce a referáty

- Námety:
- Vlastnosti a využívanie modifikácií uhlíka.
 - Prírodné zdroje uhlíkovodíkov na Slovensku.
 - Využívanie bioplynu ako alternatívneho zdroje energie na Slovensku.
 - Rôzne druhy palív pre automobily.
 - Vplyv alkoholu na zdravie človeka a jeho postavenie v spoločnosti.
 - Výroba cukru z cukrovej repy.
 - Vitamíny v potravinách.

 - Vplyv vonkajších činiteľov na vlastnosti tukov.
 - Získanie škrobu z rôznych prírodných zdrojov.
 - Získať prírodné farbivá z prírodných zdrojov.
 - Vyrobiť recyklovaný papier z odpadového papiera.

Cieľom je podpora tvorivej samostatnej alebo skupinovej práce, využitie a aplikácia teoretických vedomostí a komunikačných zručností. Riešenie úloh by malo byť zamerané na samostatné pozorovanie, jednoduchý prieskum, spracovanie zistení, dokumentačného materiálu, využitie výsledkov a prezentovanie práce.

Žiaci si môžu tému vybrať sami alebo z tém ponúknutých učiteľom. Úlohu riešia určitý čas a spracovanie musí zodpovedať schopnostiam a podmienkam žiakov.

Pri samostatnom pozorovaní žiak spracuje krátku správu podľa štruktúry:

1. Názov úlohy, meno a priezvisko žiaka, trieda.
2. Postup riešenia úlohy.
3. Zistenia – stručný opis (môže zahŕňať nákresy, schémy, nákresy, tabuľky, grafy...).
4. Záver – zhrnutie poznatkov z riešenia úloh resp. odporúčania pre ďalšiu prácu, uplatnenie poznatkov.
- 5.

Projektová práca

Projekt tvorí poster (plagát), ktorý žiaci spracujú písomne, graficky na základe vlastného pozorovania, prieskumu a inštrukcií učiteľa:

- názov projektu, meno a priezvisko žiaka (žiakov), trieda,
- cieľ – čo má zistiť, dosiahnuť,
- úlohy potrebné na dosiahnutie cieľa,
- metódy – postupy na splnenie úloh,
- výsledky – jednoduché texty, obrázky, fotografie, nákresy, grafy, schémy, tabuľky a iný dokumentačný materiál,
- záver – zhrnutie výsledkov a odporúčania pre využitie v bežnom živote.
- prezentácia – prehliadka posterov. Slovným komentovaním obsahu charakterizovať svoju prácu a výsledky práce (max. 10 minút).

Prezentáciu referátov a projektov zaradiť priebežne, v súlade s preberaným učivom.

5. Opakovanie a systemizácia poznatkov

10h

Rozširujúce učivo zaradené do chémie 9. ročníka

- príprava roztokov,
- percentuálna koncentrácia roztokov,
- práca s tabuľkami,
- vlastnosti vybraných organických zlúčenín,
- chemické reakcie v bežnom živote,
- ochrana prírodných surovín, potravín a iných materiálov,
- ochrana zdravia a majetku človeka,
- ochrana životného prostredia,

Prierezové témy (integrované do predmetu)

1. Environmentálna výchova

- problematika zdrojov surovín pre chem. priemysel a hospodárne využitie prírodných surovín,

- problematika alternatívnych zdrojov energie,
- potreba separácie a recyklácie látok,
- vplyv chem. látok na organizmy a životné prostredie,
- znečistenie životného prostredia spôsobené ťažbou, dopravou, odpadmi, ...
- podpora aktívneho prístupu k tvorbe a ochrane životného prostredia.

2. Ochrana človeka a zdravia

- zásady bezpečnej práce v chem. laboratóriu a v praxi,
- zásady poskytnutia prvej pomoci,
- vplyv niektorých chem. látok na zdravie a život človeka a iných organizmov,
- vplyv chemických reakcií na zdravie človeka a organizmov,
- zásady bezpečného uskladňovania chemických látok,
- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana.

3. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- organizovať prácu, vypracovať harmonogram práce,
- získavať informácie a pracovať s nimi,
- riešiť problémy, navrhovať a overiť riešenia,
- spolupracovať v skupine,
- prezentovať výsledky práce.

4. Mediálna výchova

- schopnosť zaobchádzať s rôznymi druhmi médií a ich produktami,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá pri získavaní informácií.

5. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí
- posilňovať sebaúctu, sebadôveru a zodpovednosť za svoje konanie,
- uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva iných,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Systém kontroly a hodnotenia žiakov

- **verbálnou formou** – prezentovanie poznatkov žiakmi pri dobrovoľnej odpovedi alebo určením žiaka učiteľom (v limite 5 minút). Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa vzdelávacieho štandardu,
- **písomnou formou** – základné poznatky zisťovať prostredníctvom testu po viacerých príbuzných témach v časovom limite 20 min. v rozsahu 10 – 15 otázok zo základného učiva. Hodnotiť na základe percentuálnej úspešnosti:

výborne (1) 100 – 90%

chválitebne (2) 89 – 75%

dobre (3) 74 – 50%

dostatočne (4) 49 – 25%

nedostatočne (5) 24 – 0%

- **laboratórne cvičenia** – slovné hodnotenie správnosti záznamu, schém, záznamov z pozorovania a záverov, ktoré boli urobené podľa pokynov učiteľa,
- **samostatnú prácu, prácu s textom, projektom** hodnotiť slovne. Uplatňovať hlavne pozitívne hodnotenie na podporu tvorivej práce žiaka,
- **pri celkovom hodnotení** brať do úvahy všetky spôsoby hodnotenia, dôraz klásť na osvojenie základných poznatkov podľa vzdelávacieho štandardu.

Názov predmetu: Biológia

1. Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram, vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Obsah učiva v 9. ročníku sa orientuje na základné životné procesy z hľadiska funkčných častí tela organizmov, poznatky o podstate života z hľadiska bunkovej štruktúry a dedičnosti. Záver tvorí problematika životného prostredia, ktorá smeruje k pochopeniu základných vzájomných vzťahov, vzťahov k prostrediu s vyústením do poznania vzťahov človeka k prírode a jej ochrane. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu.

2. Ciele učebného predmetu

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčasti celku.
3. Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
4. Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
5. Viest' k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

Kompetencie v oblasti prírodných vied:

- Porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a významu jej poznávania.
- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre človeka.
- Chápať ekosystém ako životný priestor organizmov.
- Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.
- Poznať základnú stavbu a funkcie orgánových sústav organizmov.
- Poznať hlavné znaky základných životných procesov organizmov.
- Poznať podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka.
- Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov a prostredia.
- Uvedomiť si následky činnosti človeka na živú a neživú prírodu a možnosti ich odstránenia.
- Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah a význam pre organizmy.
- Vysvetliť vplyv faktorov na život organizmov a kvalitu životného prostredia.
- Poznať základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.
- Vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov.
- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít.

- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- Aplikovať poznatky a skúsenosti v praxi.
- Rozvíjať zručnosti pri spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.
- Rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach.
- Identifikovať a správne používať základné pojmy.
- Objektívne opísať základné znaky biologických objektov a procesov.
- Vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov.
- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov

- v oblasti komunikačných schopností:

- identifikovať a správne používať základné pojmy,
- opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky objektov, procesov a vzťahov,
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie,

• v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- pozorovať a experimentovať a odhadovať,

• v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

• v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami,
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

9. ročník

Obsahová časť	Výkonová časť
I. Základné znaky a životné procesy organizmov 20h	
Základné životné procesy. Príjem živín baktérií, rastlín a húb.	Vymenovať základné životné prejavy organizmov. Porovnať životné prejavy bunky, rastliny a živočícha. Opísať spôsob prijímania živín baktérií. Porovnať výživu saprofytickej a parazitickej huby. Opísať proces prijímania živín rastlinami.
Fotosyntéza a dýchanie rastlín. Význam pre život organizmov a človeka.	Opísať na schéme podstatu fotosyntézy. Opísať podstatu procesu dýchania. Opísať na schéme význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočíchy a človeka. Porovnať látky, ktoré prijíma a vylučuje pri dýchaní rastlina, živočích a človek.
Proces rozmnožovania mikroorganizmov a jednoduchých mnohobunkových organizmov.	Opísať podstatu a význam procesu rozmnožovania. Uviesť príklad rozmnožovania delením a pučaním. Uviesť príklad rozmnožovania výtrusmi.
Proces rozmnožovania rastlín.	Pomenovať rozmnožovací orgán rastlín. Uviesť uloženie pohlavných buniek v kvete. Uviesť uloženie semien ihličnatého stromu. Uviesť uloženie semien listnatého stromu a kvitnúcej byliny. Opísať dva spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín.
Život rastlín. Klíčenie semien, rast rastliny. Život rastlín počas roka, dĺžka života rastlín.	Vymenovať podmienky klíčenia semien. Porovnať podmienky klíčenia s podmienkami rastu rastliny. Zdôvodniť odlišnosť potreby svetla klíčiaceho semena a klíčiacej rastliny. Poznať podľa schémy ročného cyklu života rastliny, či ide o rastlinu jednoročnú, dvojročnú alebo trvácú.
Povrch tela bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti povrchu tela.	Opísať význam povrchu tela živočíchov. Rozlíšiť povrch tela pŕhlivcov a ploskavcov. Porovnať povrch tela mäkkýšov, obrúčkavcov, obojživelníkov a plazov. Uviesť význam peria vtákov a srsti cicavcov.
Pohyb bezstavovcov a stavovcov. Význam	Uviesť význam pohybu živočíchov pre ich život. Porovnať spôsob pohybu prvoka a pŕhlivca. Opísať spôsob pohybu mäkkýša a obrúčkavca. Uviesť príklad

<p>a osobitosti pohybu bezstavovcov.</p>	<p>hmyzu, ktorý sa pohybuje skákaním, lietáním, plávaním.</p> <p>Uviesť prispôsobenie tela rýb na plávanie. Opísať prispôsobenie končatín obojživelníkov na skákanie a plávanie. Opísať prispôsobenie končatín vtákov na hrabanie, behanie, lietanie, plávanie, potápanie, brodenie.</p> <p>Uviesť príklad cicavca, ktorý sa pohybuje v pôde, lietáním, plávaním, behom, šplhaním po stromoch.</p>
<p>Proces dýchania bezstavovcov. Proces dýchania stavovcov. Význam a osobitosti procesu dýchania.</p>	<p>Charakterizovať proces dýchania. Uviesť príklad bezstavovca, ktorý dýcha celým povrchom tela. Uviesť príklad bezstavovca, ktorý prijíma kyslík z vody. Pomenovať bezstavovce, ktorý dýchajú pľúcnymi vačkami, žiabrami a vzdušnicami.</p> <p>Porovnať spoločné a odlišné znaky dýchania stavovcov. Uviesť orgán, ktorý u obojživelníkov dopĺňa dýchanie pľúcami. Uviesť význam vzdušných vakov vtákov. Uviesť orgán, v ktorom sa okysličuje krv cicavcov.</p>
<p>Proces prijímania a spracovania živín bezstavovcov. Význam a osobitosti procesu.</p>	<p>Uviesť význam procesu prijímania živín pre živočíchy. Pomenovať procesy súvisiace s premenou látok. Pomenovať časť tráviacej rúry mäkkýšov, obrúčkavcov a článkonožcov v ktorej prebieha trávenie a vstrebávanie. Uviesť bezstavovca, ktorý má mimotelové trávenie.</p>
<p>Proces prijímania a spracovania živín stavovcov. Význam a osobitosti procesu.</p>	<p>Opísať spôsob chytania koristi obojživelníkmi. Uviesť význam jedovej žľazy plazov. Zdôvodniť význam žľaznatého a svalnatého žalúdka semenožravých vtákov. Porovnať prispôsobenie chrupu krta, mačky a tura potrave. Zdôvodniť funkciu zloženého žalúdka prežúvavých cicavcov.</p>
<p>Proces vylučovania bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti procesu vylučovania.</p>	<p>Charakterizovať význam vylučovania. Uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou. Vymenovať sústavy, ktorými stavovce vylučujú odpadové látky.</p> <p>Porovnať spoločné a odlišné znaky vylučovania stavovcov.</p>
<p>Obeh telových tekutín bezstavovcov. Obeh telových tekutín stavovcov. Význam a osobitosti procesu obehu tekutín.</p>	<p>Charakterizovať význam obehu telových tekutín. Porovnať obeh látok črievičky a nezmara. Uviesť príklad bezstavovca, u ktorého pohyb telových tekutín zabezpečuje srdce.</p>

	Vymenovať zložky krvi stavovcov. Porovnať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave. Charakterizovať funkciu srdca stavovcov. Porovnať na schéme odlišnosti obehovej sústavy stavovcov. Vysvetliť súvislosť obehu krvi so stálou telesnou teplotou.
Proces regulácie tela bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti procesu regulácie.	Charakterizovať regulovanie činnosti organizmu živočíchov. Porovnať rozptýlenú, pásovú a rebríčkovú nervovú sústavu. Uviesť význam hormonálnej a nervovej sústavy stavovcov. Pomenovať reflexy dôležité pre život stavovcov.
Zmyslové orgány bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti zmyslového vnímania.	Opísať vnímanie zrakových podnetov prvokov a obrúčkavcov. Pomenovať orgány, ktorými hmyz vníma teplotu, dotyk, pohyb vzduchu, vône, svetlo, zvuky. Porovnať vnímanie zrakových podnetov dvoch bezstavovcov. Uviesť na príklade stavovca vnímanie čuchových a hmatových podnetov. Uviesť na príklade stavovca vnímanie zrakových a sluchových podnetov. Uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebných na lov koristi.
Proces rozmnožovania a vývin bezstavovcov. Proces rozmnožovania a vývin stavovcov. Osobitosti procesu rozmnožovania a vývinu.	Charakterizovať proces rozmnožovania. Odlíšiť pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Vysvetliť princíp rozmnožovania obojpohlavného živočicha. Porovnať priamy a nepriamy vývin jedincov. Opísať podľa schémy úplnú a neúplnú premenu hmyzu. Odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie. Opísať na ukážke stavbu vtáčieho vajca. Uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovca. Uviesť príklad inštinktívneho správania pri rozmnožovaní (starostlivosti o mláďatá). Uviesť príklad krmivého a nekrmivého vtáka. Opísať vývin a výživu mláďat cicavcov.
II. Základná stavba organizmov	5h
Základná stavba tela organizmov. Bunková stavba. Spoločné a rozdielne znaky rastlinných a živočíšnych buniek.	Zistiť na ukážke spoločné znaky rastlinnej a živočíšnej bunky. Zistiť na ukážke odlišné znaky rastlinnej a živočíšnej bunky. Zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky.
Ako žije bunka. Základné životné procesy. Bunka ako celok.	Opísať na ukážke proces prijímania a vylučovania látok. Uviesť význam dýchania pre život bunky. Opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením. Opísať proces rastu a vývinu buniek. Uviesť príklad

	škodlivého vplyvu na život bunky.
Celistvosť rastlinného a živočíšneho tela. Základné životné prejavy rastlín a živočíchov.	Opísať proces získavania energie rastliny a živočícha. Opísať proces uvoľňovania energie rastlinou a živočíchom. Porovnať na príklade pohyb rastliny a živočícha. Porovnať princíp rozmnožovania rastliny a živočícha. Porovnať rast a vývin rastliny a živočícha.
III. Dedičnosť a jej podstata	5h
Dedičnosť a jej podstata. Jednotka dedičnej informácie.	Opísať prejavy dedičnosti organizmov. Pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. Pomenovať časť bunky, ktorá obsahuje chromozómy. Vysvetliť význam nukleovej kyseliny pre organizmy. Uviesť, kde sa v organizme nachádza nukleová kyselina.
Prenos dedičných informácií. Podstata a princíp prenosu.	Zdôvodniť význam zníženia množstva nukleovej kyseliny pri vzniku pohlavných buniek. Opísať, ako tvorí nukleová kyselina svoje kópie pred delením jadra bunky. Vysvetliť význam prevládajúceho génu pre vznik potomkov. Opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.
Dedičnosť a jej význam. Premennivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca.	Uviesť príklad premenlivosti a jej význam. Odlíšiť na príklade nededičnú a dedičnú premenlivosť. Uviesť príklad významu premenlivosti pre život organizmov. Opísať podstatu šľachtenia. Uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha. Uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka. Uviesť význam návštevy genetickej poradne.
IV. Životné prostredie organizmov a človeka	8h
Životné prostredie. Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam.	Charakterizovať životné prostredie človeka. Uviesť príklad prírodnej, umelej a sociálnej zložky prostredia. Uviesť príklad pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka a podmienky ich kvality. Vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika.
Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života. Vplyv na zdravie, život organizmov a ľudí.	Uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka. Uviesť príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. Uviesť príklad nepriaznivého vplyvu exhalátov, tepelných elektrární, priemyselnej a chemickej výroby, dopravy na životné prostredie. Navrhnuť možnosť využívania

	alternatívneho zdroja energie alebo ekologickej likvidácie odpadu v okolí.
Starostlivosť o životné prostredie. Štátna ochrana prírody, preventívne opatrenia. Chránené rastliny, živočíchy.	Rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín. Uviesť príklad chráneného obojživelníka a plaza. Uviesť príklad chráneného vtáka a chráneného cicavca.
Ochrana prírody. Chránené územia a ich význam.	Vymenovať aspoň tri kategórie chránených území. Uviesť príklad národného parku, chránenej krajinej oblasti a prírodnej rezervácie. Uviesť príklad vzácneho minerálu, ktorý sa vyskytuje na Slovensku.

Úvodná hodina	1h
Praktické aktivity	5h
Opakovanie, upevňovanie učiva, systemizácia poznatkov a hodnotenie	8h
Exkurzia	5h
Besedy	4h
Projektová práca	5h
Spolu	66h

Odporúčané námety praktických aktivít

- Rozlišovanie organizmov (rastlín a živočíchov) podľa znakov.
- Pozorovanie rozmnožovacích orgánov rastlín.
- Mikroskopické pozorovanie buniek.
- Životné prostredie našej školy.

Odporúčané námety na samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé)

- Spoločenstvá v okolí našej školy.
- Ekosystém v našom okolí.
- Prírodné a ekologické podmienky okolia školy.
- Zložky životného prostredia našej triedy (školy, bydliska).

- Výživa človeka a zdravie.

-

Odporúčané námety na tvorbu projektov

- Návrh optimálneho životného prostredia našej triedy (školy, bydliska).
- Vplyv činnosti človeka na životné prostredie nášho mesta.
- Ochrana životného prostredia v našom regióne.
- Separácia a recyklácia odpadov v meste Čadca.
- Diéta a zdravie človeka.
- Dedičné znaky v mojej rodine.
- Genetika a zdravé potraviny.

Odporúčané námety na rozširujúce učivo

- Charakteristické znaky organizmov.
- Rozlišovanie rastlín podľa znakov.
- Rozlišovanie živočíchov podľa znakov.
- Porovnávanie organizmov.
- Dedičné znaky organizmov.
- Dedičné choroby u človeka.
- Negatívne vplyvy činnosti človeka na životné prostredie.
- Starostlivosť človeka o životné prostredie.
- Ochrana životného prostredia (rastlín, živočíchov a neživej prírody).
- Ochrana zdravia človeka.
- Preventívne opatrenia vplyvajúce na zdravie človeka.
- Beseda s pracovníčkou RÚVZ: zdravá výživa, škodlivé vplyvy na zdravie človeka, dedičnosť a zdravie.
- Exkurzia (separácia odpadov, čistička odpadových vôd, poľnohospodárske zariadenie).

PRIEREZOVÉ TÉMY

(integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu v biológii 9. ročníka)

1. Mediálna výchova

- schopnosť zaobchádzať s rôznymi druhmi médií a ich produktmi pri vyhľadávaní informácií z biológie,
- zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty,

2. Osobnostný a sociálny rozvoj

- vyjadrovať názory, postoje a skúsenosti,
- rešpektovať názory, potreby a práva iných žiakov,
- rozvíjať medziľudské vzťahy a spoluprácu,
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život,
- rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru,
- viesť žiakov k zodpovednosti za svoje konanie a osobný život,

3. Environmentálna výchova

- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia,
- uvedomovať si vzťahy medzi organizmami v ekosystéme,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k organizmom a prostrediu,
- chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a prostredím,
- vnímať ekologické problémy v blízkom okolí a problémy z celosvetového hľadiska,
- chápať potrebu separácie odpadov a recyklácie materiálov ako možnosť šetrenia prírodných surovín,
- poznať alternatívne zdroje energie,
- chápať význam biologickej rovnováhy a biologickej diverzity,

4. Ochrana života a zdravia

- poznávať život v prostredí, v ktorom žijeme,
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému prostrediu,
- vnímať krásy a nedostatky v životnom prostredí, ktoré ovplyvňujú život organizmov,
- poznať zásady ochrany zdravia,
- poznať zásady prvej pomoci,

5. Tvorba projektu

- učiť sa komunikovať, argumentovať, pracovať s informáciami, riešiť problémy a prezentovať výsledky práce,
- organizovať svoju prácu a vypracovať si harmonogram práce,
- pracovať v skupine,
- spracovať projekt podľa zadania

METODICKÉ POZNÁMKY:

1. Povinne sa realizujú **3 praktické aktivity**. Vyučujúci si môže podľa vlastného rozhodnutia vybrať z odporúčaných námetov praktických aktivít alebo zvoliť vlastné témy podľa podmienok a možností.
2. Na podporu samostatných aktivít žiakov možno využiť odporúčané námety na **samostatné pozorovania** alebo zvoliť vlastné témy podľa podmienok a možností školy. Zo samostatných pozorovaní žiaci spracujú **krátku správu** (1 – 2 strany) podľa štruktúry:
 - **Názov úlohy, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda.**
 - **Postup - stručný opis postupu riešenia úlohy.**
 - **Zistenia - stručný opis zistení (podľa potreby jednoduchých nákresov, schém, tabuliek a pod.).**
 - **Záver – stručné zhrnutie poznatkov z riešenia úlohy.**
3. Pri tvorbe **projektov** podľa rozhodnutia učiteľa možno využiť vlastné alebo odporúčané námety na tvorbu projektov podľa podmienok a možností školy. Cieľom je podpora samostatnej (skupinovej) tvorivej činnosti, aplikácia teoretických vedomostí a komunikatívnych zručností. Riešenie by malo byť zamerané na: **samostatné pozorovanie a jednoduchý prieskum, spracovanie zistení a dokumentačného materiálu a využitie výsledkov.**

Námety na samostatné pozorovanie projekty je vhodné ponúknuť žiakom na začiatku školského roka, aby témy spracovávali priebežne a mohli ich prezentovať pri preberaní témy alebo po prebratí tematického okruhu.

Žiaci môžu riešiť projekt **samostatne** alebo v **skupinách** (2 – 3 žiaci) na tému podľa vlastného výberu alebo určenú učiteľom. Na riešenie je vhodné stanoviť určitý čas (napr. 1 - 2 mesiace). Témy a cieľ projektu majú zodpovedať schopnostiam a možnostiam žiakov s ohľadom na podmienky školy. Optimálne sú témy, ktoré sa týkajú problematiky školy a záujmu žiakov. Žiakom by sa mali stanoviť primerané úlohy a metódy na dosiahnutie cieľa.

Projekt tvorí **plagát** (poster), ktorý žiaci **písomne a graficky** spracujú na základe vlastného pozorovania (prieskumu) a inštrukcií učiteľa. Optimálne členenie a obsah posteru (v stručnej jednoduchej forme):

- **Názov projektu, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda.**
- **Cieľ – čo sa má riešením zistiť, dosiahnuť.**
- **Úlohy - potrebné na dosiahnutie cieľa.**
- **Metódy – postupy na splnenie úloh.**
- **Výsledky - súbor jednoduchých textov, obrázkov, fotografií, nákresov, schém, tabuliek, plánikov alebo iného dokumentačného materiálu.**
- **Záver - zhrnutie výsledkov a možnosti (návrhy) ich využitia.**

Prezentácia projektov je vhodná formou prehliadky posterov umiestnených v triede (na chodbe a pod.). Účelom je, aby žiaci preukázali poznatky a komunikatívne schopnosti vo verbálnej, písomnej a grafickej forme. Projekt sa prezentuje **slovným komentovaním obsahu posteru** v stanovenom časovom limite (napr. 10 min). Žiaci stručne a vecne charakterizujú projekt z hľadiska cieľa, úloh, metód a postupov, výsledkov a záverov.

Najlepšie postery môže škola prezentovať aj navonok (vystaviť v triede, v odbornej učebni, vo vstupných, chodbových a iných priestoroch školy), ako propagácia praktickej tvorivej činnosti žiakov.

Využitie posterov je možné aj vo vyučovacom procese podľa aktuálnosti, možnosti a záujmu učiteľa biológie.

Žiaci môžu prezentovať výsledky svojej práce aj prezentáciou v power pointe.

Odporúčania k systému kontroly a hodnotenia žiakov

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať **prezentovanie poznatkov** žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. **Písomnou formou** je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom **testu** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite **20 min. v rozsahu 10 – 15 otázok** zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov:
 - výborne (1) 100 – 90 %
 - chváľitebne (2) 89 – 75 %
 - dobre (3) 74 – 50 %
 - dostatočne (4) 49 – 25 %
 - nedostatočne (5) 24 – 0 %
3. Pri **praktických aktivitách** je vhodné **slovné hodnotenie praktických zručností** (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je **slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka**. (V nižších ročníkoch sa odporúčalo pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.)
4. Preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia **správ zo samostatných pozorovaní** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov. Uplatňovať hlavne pozitívne hodnotenie na podporu tvorivej práce žiaka.
5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
6. Pri celkovom hodnotení brať do úvahy všetky spôsoby hodnotenia, dôraz klásť na osvojenie základných poznatkov podľa vzdelávacieho štandardu.

PROCES

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), **pozorovanie** (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), **manipulácia s predmetmi** (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), **inštruktáž** (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu), vyučovanie v dvojhodinových blokoch.

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných materiálov a procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť prírodné objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie prírodnín podľa podstatných vonkajších znakov.

Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. **metódy opakovania** a **precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu, daltonského typu). **Terénne pozorovania, praktické aktivity, besedu a exkurziu** volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Predmet: Dejepis

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijských predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávanie transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
 - pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
 - pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zaraďovaní informácií.
 - kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácií

· **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
zoraďení výsledkov

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
- vyhodnocovaní správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- Ø známka za ústnu odpoveď,
- Ø známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy,
- Ø posúdenie prejavov žiaka.

Písomné práce budú hodnotené podľa stupnice:

100 % - 90 %	- výborný
89,9 % - 75 %	- chválitebný
74,9 % - 50 %	- dobrý
49,9 % - 25 %	- dostatočný
24,9 % - 0%	- nedostatočný

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie:**

- Ø **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- Ø **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- Ø známka za ústnu odpoveď,
- Ø známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- Ø posúdenie prejavov žiaka.

5. Medzipredmetové vzťahy

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy
- informatiky
- výtvarnej výchovy

6. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Európa v medzivojnovom období (9 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia

	<p>rozhovor</p> <p>Heuristická – rozhovor, riešenie úloh</p>	Beseda
<p>Československo v medzivojnovom období (10 hodín)</p>	<p>Informačnoreceptívna- výklad</p> <p>Motivačná – problém ako motivácia</p> <p>Reproduktívna- riadený rozhovor</p> <p>Heuristická – rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Práca s učebnicou</p> <p>Individuálna práca</p> <p>Skupinová práca</p> <p>Diskusie</p> <p>Beseda</p>
<p>Druhá svetová vojna (6 hodín)</p>	<p>Informačnoreceptívna – výklad</p> <p>Motivačná – problém ako motivácia</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická – rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Práca s učebnicou</p> <p>Individuálna práca</p> <p>Skupinová práca,</p> <p>Diskusie</p> <p>Beseda</p>
<p>Slovenská republika (1939-1945) (7 hodín)</p>	<p>Informačnoreceptívna – výklad</p> <p>Motivačná – problém ako motivácia</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická – rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Práca s učebnicou</p> <p>Individuálna práca</p> <p>Skupinová práca,</p> <p>Diskusie</p> <p>Beseda</p> <p>Exkurzia - Oswienčim</p>
<p>Povojnový svet (10 hodín)</p>	<p>Informačnoreceptívna – výklad</p> <p>Motivačná – problém ako motivácia</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická – rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Práca s učebnicou</p> <p>Individuálna práca</p> <p>Skupinová práca,</p> <p>Diskusie</p> <p>Beseda</p>
<p>Československo za</p>	<p>Informačnoreceptívna –</p>	Práca s učebnicou

železnou oponou (6 hodín)	výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Slovenská republika 1993 (5 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Súčasný svet (5 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku /Pojmy	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Európa v medzivojnovom období	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis	Tabuľa Dataprojektor	denná tlač, časopisy, pracovné	Internet CD

parlamentná demokracia, komunizmus, fašizmus, nacizmus každodennosť	Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	PC Videotechnika	listy	Knižnica
Československo v medzivojnovom období Česi, Slováci, menšiny, Masaryk, Hodža, Hlinka, kultúra, spolky, školstvo, rozhlás, Md, Va	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica Pojmy- vysvetlenie: Md =Mníchovský diktát Va= Viedenská arbitráž
Druhá svetová vojna Európa, ZSSR, Tichomorje, protihitl. koalícia, protifašistic. odboj, život v okupovanej Európe, holokaust, Oswienčim	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet DVD - LIDICE
Slovenská republika (1939-1945) autoritatívny režim, židovský kódex,	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica Exkurzia - Oswienčim

deportácie, SNP	storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.			
Povojnový svet Anglicko, ZSSR, Sev. Afrika, hospo- dárstvo, kultúra, stu- dená vojna, železná opona, politic. bloky, strach z atóm. vojny, čiernobiely svet, bohatstvo a chudoba	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Československo za železnou oponou Februárový obrat, obete totality, odpor proti totalite, Pražská jar, normalizácia, sviečková manifest. návrat k parlament. demokracii	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Slovenská republika 1993	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet	Tabuľa	denná tlač, časopisy,	Internet

<p>Rozdelenie Českej a Slovenskej republiky,</p> <p>Vstup SR do NATO,</p> <p>Schengen, Euro,</p> <p>Pád železnej opony</p>	<p>v novom storočí, Orbis Pictus</p> <p>Istropolitana, Bratislava, 1995.</p> <p>D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.</p>	<p>Dataprojektor</p> <p>PC</p> <p>Videotechnika</p>	<p>pracovné listy</p>	<p>CD</p> <p>Knižnica</p>
<p>Súčasný svet</p> <p>EU, NATO,</p> <p>globalizácia,</p> <p>terorizmus, internet,</p> <p>globálne otepľovanie</p>	<p>H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995.</p> <p>D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.</p>	<p>Tabuľa</p> <p>Dataprojektor</p> <p>PC</p> <p>Videotechnika</p>	<p>denná tlač, časopisy, pracovné listy</p>	<p>Internet</p> <p>CD</p> <p>Knižnica</p>

Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre 9. ročník

<p>Rozpis učiva: <u>DEJEPIS</u></p> <p>+ časová dotácia</p> <p>(mesiac + počet hodín)</p>	<p>Ročník: deviaty</p> <p>2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín</p>
--	---

Názov tematického celku vrátane tém (obsahový štandard)	Medzi- predmeto - vé vzt'ahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ)	Kritéria hodnotenia (výkonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia
ÚVODNÁ HODINA (1 h) (IX. – 7h.) 1	Občiansk a náuka	• Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu	- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania v 9. ročníku	Riadený rozhovor
OPAKOVANIE UČIVA 8. ročníka (1 h) 2	Občiansk a náuka, Slovensk ý jazyk, NV	• Systematizovať nadobudnuté poznatky o	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z 8. ročníka	Riadený rozhovor, Ústne skúšanie
EURÓPA V MEDZIVOJ NOVOM OBDOBÍ (9 h) 2 - Nové štáty na mape Európy 3	- Občiansk a náuka - Nábožen. výchova, - Geografia Environm entálna výchova - Fyzika,	• Vedieť uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy • Vedieť ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe	- žiak vie uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - žiak vie ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
- Ako sa Lenin dostal k moci 4	- Výtvarná výchova	• Vedieť opísať situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina	- žiak vie opísať situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina	Ústne skúšanie, Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Mussolini a jeho čiernoodenci		• Vedieť uviesť dôvody vzniku diktatúr	- žiak vie uviesť dôvody vzniku diktatúr, vie rozlíšiť demokraciu	Ústne skúšanie, pozorovanie

5		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozlíšiť od diktatúry, vie demokráciu od charakterizovať diktatúry stalinistickú diktatúru, • Vedieť charakterizovať stalinistickú diktatúru, vie vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a príčiny vzniku fašizmu v Taliansku • Vedieť vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a vedieť vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku 	
- Hitler proti Európe			Ústne skúšanie, samostatná práca s textom
6			
- Míl'niky vedy a techniky		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať vplyv vedy, techniky, kultúry a umenia na zvyšovanie životnej úrovne 	- žiak vie opísať vplyv vedy, techniky, kultúry a umenia na zvyšovanie životnej úrovne
7			Kolektívne skúšanie, riadený rozhovor, samostatná práca s textom
- Zlaté dvadsiate roky? (X.-8h.)			
8			
- Nové cesty umenia a architektúry			
9			
- Opakovanie 1. tematického celku – 1h		<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky 	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky
10			Kolektívne ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca – 1h		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí
			Písomná kontrola

11				
ČESKOSLOVENSKO V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (10 h) - Slovensko vstupuje do česko-slovenského štátu	Geografia , Občianska a náuka - Slovenský jazyk Nábož. Výchova, Výtvarná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť analyzovať postavenie Slovákov v ČSR • Vedieť popísať situáciu na Slovensku v rokoch –1918 - 1919 	- žiak vie analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - žiak vie popísať situáciu na Slovensku v rokoch –1918 - 1919	Riadený rozhovor, Samostatná práca s textom
12 - Slovensko hľadá svoju cestu		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov • Vedieť vysvetliť myšlienku čechoslovakizmu 	- žiak vie vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov Žiak vie vysvetliť myšlienku čechoslovakizmu	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
13 - Zápas o každodenný chlieb		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vedieť vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov 	- žiak vie zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vie vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
14 - Nepoznaná sloboda		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote človeka 	- žiak vie vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie

15			človeka	
- Spoluobčania či protivníci (XI-6h.) 16	Výtvarná výchova, Slovensk ý jazyk	•Vedieť identifikovať národnostné menšiny v ČSR	-žiak vie identifikovať národnostné menšiny v ČSR	Riadený rozhovor
- Kultúrny rozlet Slovenska 17		•Vedieť zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život	-žiak vie zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život	Kolektívne skúšanie, Diskusia,
- Mračná nad Česko- slovenskom 18		•Vedieť opísať Mníchovskú dohodu •Vedieť opísať vyhlásenie autonómie	-žiak vie opísať Mníchovskú dohodu - žiak vie opísať vyhlásenie autonómie	Kolektívne skúšanie, diskusia
- Od autonómie k samostatnosti 19		•Vedieť analyzovať viedenskú arbitráž •Vedieť kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR	-žiak vie analyzovať viedenskú arbitráž -žiak vie kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR	
- Opakovanie 2. tematického celku – 1h 20		•Systematizovať nadobudnuté poznatky z kapitoly Česko-slovensko v medzivojnovom období	-žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Česko- slovensko v medzivojnovom období	Kolektívne ústne skúšanie
- 2. kontrolná práca – 1h	•Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	-žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých	Písomná kontrola	

21			vedomostí	
<u>DRUHÁ SVETOVÁ VOJNA</u> (6 h) - Európa – obeť diktátorov (XII.-6h.)	Geografia , Občianska a náuka, Slovenský jazyk Občianska a náuka Nábož. výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť príčiny 2. svetovej vojny • Vedieť vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom 	<p>-žiak vie uviesť príčiny 2. svetovej vojny</p> <p>- žiak vie vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom</p>	Riadený rozhovor, výklad,
22				
- Život v okupovanej Európe		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozpoznať nebezpečenstvo ideológii, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť • Vedieť opísať protifašistický odboj a život v čase vojny • Vedieť zhodnotiť holokaust 	<p>-žiak vie rozpoznať nebezpečenstvo ideológii, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť</p> <p>-žiak vie opísať protifašistický odboj a život v čase vojny a vie zhodnotiť holokaust</p>	Riadený rozhovor
23				
- Veľmoci proti Hitlerovi		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť popísať význam vzniku protihitlerovskej koalície • Vedieť ukázať na mape najväčšie bitky 	<p>-žiak vie popísať význam zniku protihitlerovskej koalície</p> <p>- žiak vie ukázať na mape najväčšie bitky</p>	Individuálne ústne skúšanie
24				
- Konečne mier		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo • Vedieť chronologicky uviesť základné údaje o 2.svetovej vojne 	<p>-žiak vie opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo</p> <p>-žiak vie chronologicky uviesť základné údaje</p>	Individuálne skúšanie

25			o 2.svetovej vojne	
- Opakovanie 3. tematickeho celku – 1 h. 26		• Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky z 3.kapitoly	-žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly 2.svetová vojna	Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca – 1 h. (I.-6h.) 27		• Vedieť samostatne pracovať s poznatkami o 2.svetovej vojne	-žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
DVD – 2h. 28+29				DVD film - LIDICE
<u>SLOVENSKÁ REPUBLIKA (1939-1945)</u> <u>(7 h)</u> - Vznik nového štátu 30	Geografia , Občianska a náuka Slovenský jazyk Náboženská výchova	•Vedieť uviesť a popísať príčiny vzniku Slovenskej republiky •Vedieť charakterizovať Slovenskú republiku	-žiak vie uviesť a popísať príčiny vzniku Slovenskej republiky -žiak vie charakterizovať SR	Kolektívne ústne skúšanie
- Slovenská republika na mape Európy 31	Informatika	•Vedieť kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike	-žiak vie kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Aká bola Slovenská republika? 32		•Vedieť rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie •Vedieť analyzovať politický systém v SR	-žiak vie rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie -žiak vie analyzovať politický systém v SR	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Život v Slovenskej		•Vedieť analyzovať dôsledky židovského kódexu	-žiak vie analyzovať dôsledky židovského kódexu a zhodnotiť	Kolektívne ústne skúšanie

republike 33	a zhodnotiť dôsledky holokaustu • Vedieť analyzovať hospodárstvo v SR	dôsledky holokaustu - Žiak vie analyzovať hospodárstvo v SR	
- Slovenské národné povstanie (II.-6h.) 34	• Vedieť dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj	-žiak vie dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj	Kolektívne ústne skúšanie
- Opakovanie 4. tematického celku 35	• Systematizovať nadobudnuté poznatky	-žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Kolektívne ústne skúšanie
- 4. kontrolná práca 36	• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	-žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
<u>DVD - SOVIET STORY (2 h)</u> 37+38	• Systematizovať nadobudnuté poznatky za I. polrok	-žiak zhrnie základné poznatky, ktoré získal počas I. polroku	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
<u>POVOJNOVÝ SVET (10 h)</u> Rozdelenie Európy 39	• Vedieť pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory	-žiak vie pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Nové plány a nové spojenectvá	• Vedieť opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy	-žiak vie opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie

40			integrácie Európy	
Na východ od železnej opony (III.-7h.)		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozlíšiť život za železnou oponou a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete 	-žiak vie rozlíšiť život za železnou oponou a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
41				
Koniec kolonializmu		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život • Vedieť vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov 	-žiak vie porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život -žiak vie vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
42				
Rovnováha strachu		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať dôsledky 2.svetovej vojny • Vedieť opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre 	-žiak vie opísať dôsledky 2.svetovej vojny, vie opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
43				
Koniec nehybnosti		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť postupné príčiny zblížovania medzi východom a západom a uviesť hlavné myšlienky Helsinskej konferencie 	-žiak vie uviesť postupné príčiny zblížovania medzi východom a západom a vie uviesť hlavné myšlienky Helsinskej konferencie	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
44				
Výslnie a tiene a civilizácie		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť charakterizovať veecko-technickú revolúciu 	-žiak vie charakterizovať veecko-technickú revolúciu	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie

45				
Umenie salónov a ulíc		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia 	-žiak vie popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
46				
Opakovanie 5. tematického celku		<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky 	-žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie
47				
5. kontrolná práca (IV.-7h.)		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	-žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Test
48				
<u>ČESKOSLOV EN SKO ZA ŽELEZNOU OPONOU (6 h)</u> Návrat Slovenska do obnovenej republiky		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov 	-žiak vie zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
49				
Zápas o demokraciu		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhodnotiť februárový prevrat 	-žiak vie zhodnotiť februárový prevrat	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
50				

Sovietizácia Československa 51		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát 	-žiak vie zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Dve tváre komunistickej totality 52		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť a popísať prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska 	-žiak vie vysvetliť a popísať prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Opakovanie 6. tematického celku 53		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky zo 6.kapitoly 	-žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie
6. kontrolná práca 54		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	-žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Test
<u>SLOVENSKÁ REPUBLIKA 1993</u> <u>(5 h)</u> Neúspešný pokus o reformu (V.-8h.) 55		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou • Vedieť charakterizovať rok 1968 	-žiak vie dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou - žiak vie charakterizovať rok 1968	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Umŕtvená spoločnosť		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu 	-žiak vie charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie

56		voči režimu • Vedieť zdôvodniť podstatu Charty 77	- žiak vie zdôvodniť podstatu Charty 77	
Na ceste k demokracii a samostatnosti		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť význam sviečkovej manifestácie • Vedieť vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu • Vedieť vymenovať pozitíva a negatíva socializmu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť význam sviečkovej manifestácie - žiak vie vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu - žiak vie vymenovať pozitíva a negatíva socializmu 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
57				
Opakovanie 7. tematického celku		• Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky zo 7.kapitoly	- žiak vie zhrnúť nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie
58				
7. kontrolná práca		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak vie samostatne pracovať a využívať získané poznatky z predchádzajúcich hodín	Test
59				
<u>SÚČASNÝ SVET</u>		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ • Vedieť zhodnotiť prijatie eura 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ - žiak vie zhodnotiť prijatie eura 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Európska únia				
60				
Projekt – Globalizácia		• Vedieť uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta	- žiak vie uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
61				

			súčasného sveta	
Projekt – Terorizmus		• Vedieť nájsť dôvody vzniku terorizmu	-žiak vie nájsť dôvody vzniku terorizmu	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
62				
Projekt – Internet (VI.-5h.)		• Vedieť rozlíšiť výhody a nevýhody internetu	-žiak vie rozlíšiť výhody a nevýhody internetu	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
63				
Projekt – Globálne otepl'ovanie		• Vedieť zistiť príčiny globálneho otepľovania	-žiak vie zistiť príčiny globálneho otepľovania	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
64				
<u>CELOROČNÉ OPAKOVANIE</u> <u>E</u> (1 h)		• Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	-žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadený rozhovor Kolektívne skúšanie, Výstupný test
65				
Záverečná hodina		• Vedieť zhodnotiť celoročné vedomosti	-žiak vie zhodnotiť celoročné vedomosti	
66				

5. PRIEREZOVÉ TÉMY

Názov	Obsah	Skratka
Multikultúrna výchova	Rozvíjať u žiakov schopnosť rozoznať, rešpektovať, podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Podporovať akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Umožniť poznanie svojej kultúry aj iných kultúr, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné.	MUV
Osobnostný a sociálny rozvoj	Rozvíjať u žiakov osobnostné a sociálne spôsobilosti prebratím od významných osobností minulosti. Upriamiť ich na kladné typy a eliminovať vplyv záporných. Rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie.	OSR
Environmentálna výchova	Ozrejmíť žiakom súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k životnému prostrediu. Viest' ich k pochopeniu rôznych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie ľudí v rôznych dejinných obdobiach.	ENV
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Žiaci vypracujú projekt „Významné slovenské osobnosti“, a tak preukážu kompetencie komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.	TBZ

Učebné zdroje:

Literatúra:

Kolektív autorov: Dejepis pre 8.ročník ZŠ a 3.ročník gymnázia s 8-ročným štúdiom

Kolektív autorov: Kniha kráľov

Kolektív autorov: Dejiny sveta

Kolektív autorov: Dejiny Európy

Kolektív autorov: Kronika ľudstva

Kolektív autorov: Školský atlas svetových dejín

Kolektív autorov: Slovensko na prahu nového veku

Kolektív autorov: Na prahu moderného sveta

Kolektív autorov: Svet v novom storočí

Kolektív autorov: Dejiny umenia

Kolektív autorov: Lexikón slovenských dejín

Kolektív autorov: Lexikón svetových dejín

Kováč, D. : 20. storočie – storočie svetla, storočie temna

Časopisy: Historická revue

Internetové zdroje: www.zborovna.sk

www.google.sk

DVD: Didaktik

Predmet: Geografia

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Kompetencie, ktoré žiaci získavajú štúdiom geografie im umožňujú spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti jej vhodného využitia a jej ochrany pre budúce generácie. Štúdium geografie sa zameriava na vzájomné vzťahy prírody a ľudskej spoločnosti, na ich zmeny v čase a priestore. Úlohou geografie je poskytnúť žiakom dostatok poznatkov a skúseností, naučiť ich správne pochopiť a reagovať na vzniknuté zmeny.

V 5.ročníku sa geografia venuje štúdiu základných zákonitostí prírody planéty Zem a ľudskej spoločnosti, žiaci sa učia pracovať s mapou, učia sa získavať, analyzovať a systematizovať získané údaje, vedieť vysvetliť, charakterizovať a diskutovať o problémoch, zmenách v prírode a ľudskej spoločnosti.

Regionálna geografia v 6.- 9. ročníku základnej školy tvorí základ vyučovania geografie, opiera sa o spoznávanie jednotlivých regiónov Zeme systémom od najvzdialenejších oblastí po najbližšie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci pri vyučovaní sa oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch. Naučia sa posúdiť postavenie Slovenska, porovnať ho s ostatnými štátmi a svoje vedomosti využiť neskôr na jeho rozvoj. V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba referátov a ich prezentácia.

Ciele predmetu:

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).

Práca s informáciami (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe) o krajine, časti Zeme (aj Zeme ako celku), regióny. Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (cestovanie, práca, vzdelanie...) Získané poznatky systematizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie. Získané informácie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad v turistike, ale aj pri rozhodovaní o umiestňovaní aktivít v rozvoji regiónov.

Poznať vplyv a účinnosť vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme, umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.

V oblasti humánnej geografie vyučovanie sa zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).

Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale naj odborné a populárno-vedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie a spracovanie a interpretácii prečítaného. Rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov sú základné dorozumievajúce sa a vyjadrovacie prostriedky geografie.

V geografii sa budeme snažiť o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia) tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.

Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod...

Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám.

Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).

Obsah vzdelávania :

Hlavné témy, pokiaľ to ich charakter umožňuje, sú interpretované cez regióny. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia, pričom poznatky z fyzickej a humánnej geografie sú zaradené priamo v regióne – krajine – kontinente či v oceáne, kde sa vyskytujú. Primeraná kombinácia všeobecných a konkrétnych regionálnych tém podnetí na kvalitnejšie sprostredkovanie a osvojenie geografických poznatkov, ktoré možno sumarizovať do okruhov (hlavných tém):

Zem ako planéta vo vesmíre

Získať poznatky o Zemi, tvare a jej pohyboch a uvedomiť si vplyv slnečnej energie ako základnej podmienky pre život ľudí. Riešiť problémové úlohy, vysvetliť zmeny v prírode počas roka, súvislosti vzniku podnebných a rastlinných pásiem s rozdielnym množstvom dopadajúceho slnečného žiarenia, ktoré je ovplyvnené tvarom Zeme.

Priestor na Zemi a jeho zobrazovanie

Používať mapy pri orientácii v teréne (turistické mapy, automapy, plány miest, tematické mapy) Vedieť sa orientovať na mapách – získavať a aplikovať z nich údaje v bežnom živote. Používať mapy pri získavaní informácií o danej lokalite. Vedieť nájsť mapu na internete a orientovať sa v nej, získavať informácie z dát.

Vzťah medzi zložkami krajiny

Vedieť vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny v danej oblasti, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôbiť svoj život. V tejto téme sa maximálne uplatňuje systémový prístup a príčinnno-následné vzťahy. Vplyv podnebia na povrch, na rastlinstvo a živočíšstvo, význam vody (činnosť rieky, jazerá a i.).

Vzťah medzi krajinou a človekom

Posúdiť život človeka v priestore, tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou. Podmieňuje ho znalosť podmienok, ktoré príroda dáva človeku a ovplyvňuje ho. Zároveň uvedomenie si človeka, do akej miery môže využívať prírodu, aby prežil. Vznik chránených území, národných parkov. Využívanie prírodných zdrojov človekom.

Ľudia na Zemi a vzťahy medzi ľuďmi

Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky v jednotlivých častiach Zeme a ich vhodnosť pre život človeka, vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr, existenciu rôznych kultúr vedľa seba. Vzbudiť snahu zaujímať sa o kultúru ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta, porozumieť jej a akceptovať hodnoty iných kultúr pri zachovaní svojej vlastnej identity ako predpoklad kvalitného reagovania na možnú spoluprácu.

Regióny Zeme

Komplexne hodnotiť regióny z hľadiska ich prírodných a kultúrnych a i. charakteristík, možností rozvoja, poznať miestny región, možnosti jeho rozvoja, byť schopný prispieť k rozvoju miestneho regiónu.

Prierezové témy:

Prierezová téma	Ciele a kľúčové kompetencie
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, pracovať v skupine, prezentovať svoju prácu aj prácu skupiny
Osobnostný a sociálny rozvoj	- rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíjať osobné a sociálne spôsobilosti, ktoré spätne podporujú akademický rozvoj - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole
Environmentálna výchova	- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu
Mediálna výchova	- množstvo informácií sa dnes dostáva ku žiakom cez Internet. Nie každý žiak dokáže obsah stránok selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty – zdroj informácií
Multikultúrna Výchova	- poukázať a vysvetliť žiakom, že ľudí neposudzujeme podľa vonkajšieho vzhľadu príslušnosťou k inej rase. - poukázať na toleranciu a rešpektovanie iných kultúr, náboženstiev, tradícií, jazyka, spôsobu života, mentality a ľudských výtvorov. - upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového na Zemi.

Stratégie - Metódy a formy práce:

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimedialných programov a pod.)

Pomocou správne zvolených metód vytvárame atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, využívame a motivujeme chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, zohľadňujeme potreby dieťaťa a hlavne umožňujeme mu učiť sa za pomoci všetkých zmyslov. .

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. Motivačné metódy:

- **motivačné rozprávanie** (približovanie obsahu učenia),
- **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. Expozičné metódy:

- **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov),

3. Problémové metódy:

- **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. Práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. Aktivizujúce metódy:

- **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

7. Fixačné metódy:

metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Organizačné formy: vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

Hodnotenie predmetu:

Predmet geografia klasifikujeme. Prebieha v súlade s príslušným metodickým pokynom. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Žiak bude hodnotený priebežne i sumárne na konci polrokov. Hodnotenie práce žiaka bude pozostávať :

- § z ústnych odpovedí (žiak bude ústne odpovedať minimálne 1x v danom polroku)
- § z písomných odpovedí (žiak bude skúšaný písomnou formou- testom, riešením problémových úloh minimálne 1x za polrok)
- § z tvorby a prezentácie referátov a prezentácií v Power Pointe (žiak môže mať i viac prezentácií, ale do klasifikácie sa započítajú 2 v danom roku)
- § samostatnej práce na hodinách, aktivity pri plnení úloh
- § vytvorenia pracovného listu pri opakovaní (žiak môže vytvoriť jeden pracovný list za rok)

§ písomné úlohy budú hodnotené známku, ostatné slovné i známku

U žiakov rozvíjame správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Pri klasifikácii v prípade písomného skúšania žiakov používame túto 5-stupňovú klasifikačnú škálu:

100- 90 % 1

89 - 75 % 2

74 - 50 % 3

49 - 25 % 4

24 - 0 % 5

9.ročník

2 hodiny týždenne – spolu 66 hodín

Obsahové témy:

Opakovanie učiva 8. roč. – opakovanie učiva o Európe – 6 hod.

Geografia v bežnom živote – mapy, geografické súradnice na mapách, číselná mierka mapy, tematické mapy, GPS – 5 hod.

Projekt – Slovensko naša vlasť, Kysuce – 8 hod.

Základné informácie o Slovensku v kontexte planéty Zem – poloha Slovenska na Zemi, zobrazenie Slovenska na mapách - 3 hod.

Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí Slovenska a ich porovnanie s regiónom

Kysúc – povrch, vodstvo, podnebie, rastlinstvo, živočíšstvo, historické udalosti na Slovensku, vznik Slovenska, obyvateľstvo, mestá, hospodárske aktivity, cestovný ruch, regióny Slovenska – 36 hod.

Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne – znečistenie, kalamity a prírodné hrozby, rozdiely medzi regiónmi Slovenska, historické územia a tradície – 8 hod.

Ciele predmetu :

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

- získať základné poznatky o Slovensku ako celku, komplexne hodnotiť Slovensko z hľadiska prírodných a kultúrnych charakteristík
- podrobne spoznať jednotlivé regióny Slovenska aj z hľadiska prítlačnosti pre turistov
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v jednotlivých regiónoch Slovenska
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti, samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a vzájomnej spolupráci spracúvaním a prezentovaním projektov, referátov o zaujímavých miestach Slovenska. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o Slovensku a jeho regiónoch

- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania kultúr vo vybraných častiach Slovenska. Učiť vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venovať sa ľudovej kultúre, tradíciám a kultúrnym pamiatkam na Slovensku
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v bežnom živote, používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách a vedieť ju nájsť na internete
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť a chrániť ich
- získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti, naučiť sa ich analyzovať, porovnávať, zvažovať ich pravdivosť a syntetizovať ich
- diskutovať o geografických zaujímavostiach Slovenska, prírodných aj kultúrnych
- Riadiť sa základnými otázkami:
 Čo to je ?
 Kde to je ?
 Čím je to zaujímavé ?
 Ako to vyzerá ?
 Ako to vzniklo ?
 Ako tam žijú ľudia ?
- **Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu klúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:**
 - získavaniu nových kompetencií
 - opakovaniu si naučených vedomostí
 - využívaniu vedomostí z iných predmetov
 - hodnoteniu svojich pokrokov
 - spolupráci vo dvojiciach alebo v skupinách, socializácií detí
 - využívaniu naučených vedomostí z iných predmetov
 - učeniu sa samostatnosti pri učení
 - vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
 - prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
 - naučiť žiakov rozmyšľať o učení sa geografiu a viesť ich k využívaniu vlastného jazykového portfólia ako nástroja seba hodnotenia
 - viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 9. ročníku:

Rozvíjať gramotnosť:

a) **čitateľskú** – čítať odborný text v rôznych literárnych zdrojoch s porozumením, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať ich a prezentovať ich

b) **matematickú** – získavať údaje z grafov, diagramov, tabuliek a štatistík, triediť, využívať, tvoriť a prezentovať ich

c) **vizuálnu** – čítať a porovnávať rôzny obrázkový materiál

d) **kultúrnu** – získať informácie o rôznych kultúrnych tradíciách jednotlivých regiónov Slovenska, naučiť sa ich rešpektovať

e) **mediálnu** – rozvíjať pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľov v regionálnej geografii, venovať pozornosť objektívnemu spracovaniu údajov a informácií.

Určiť tvar a rozmery Slovenska, určiť polohu Slovenska pomocou zemepisných súradníc, vzhľadom na rovník a nultý poludník, na oceány a moria, na časti Európy, na okolité štáty a na nadmorskú výšku.

Porovnať rozlohu Slovenska so štátmi Európy .

Vymenovať prvky geomorfologickej členitosti územia(nížiny, kotliny a pohoria) a určiť ich na mape Slovenska, vysvetliť spôsob a príčiny ich vzniku a tvarovania. Charakterizovať ich geologickú stavbu.

Zaradiť časti Slovenska do podnebných oblastí, porovnať ich teplotu, množstvo zrážok, vysvetliť vplyv polohy a vetrov na podnebie a počasie Slovenska a prírodných javov spôsobených podnebiem.

Určiť na mape polohu vybraných riek, jazier, vodopádov, vodných nádrží a zdrojov podzemnej vody, vysvetliť ich vznik a vplyv na zmenu tvaru povrchu.

Charakterizovať vegetačné stupne a oblasti živočíšstva na Slovensku, zaradiť do nich typické rastliny a zvieratá, vymenovať národné parky a chránené oblasti na Slovensku.

Poznať históriu osídľovania Slovenska a podoby štátu od príchodu Slovanov, opísať kultúru, tradície a spôsob života súčasných obyvateľov Slovenska.

Charakterizovať a porovnať rozmiestnenie a štruktúru obyvateľstva Slovenska.

Opísať a charakterizovať polohu, prírodné pomery a hospodárstvo regiónov Slovenska, život ľudí a ich zvyky, tradície a problémy a porovnať ich s Kysúcami.

Získavať údaje z rôznych zdrojov (literatúra, časopisy, médiá, internet).

Pripraviť a vypracovať pomocou nich projekty. Prezentovať ich a vedieť o nich diskutovať.

Obsah učebného predmetu:

Hlavné témy, pokiaľ to ich charakter umožňuje, sú interpretované cez regióny Slovenska. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia, pričom poznatky z fyzickej a humánnej geografie sú zaradené priamo v regióne, kde sa vyskytujú, čiže sú dominantné. Primeraná kombinácia všeobecných a konkrétnych regionálnych tém podnietí na kvalitnejšie sprostredkovanie a osvojenie geografických poznatkov.

Geografia v bežnom živote

Projekt – Slovensko naša vlasť

Základné informácie o Slovensku v kontexte planéty Zem

Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí Slovenska a ich porovnanie s regiónom Kysúc

Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne

Tématický celok Téma	Obsahový štandard- základný obsah	Výstup na hodnotenie vytvorený produkt
Geografia v bežnom živote		
Mapy, tematické mapy	Druhy máp, legenda mapy, získavanie údajov z mapy, zakresľovanie údajov do mapy	Čítať základné údaje z mapy, opísať čo zobrazuje mapa podľa jej legendy, vedieť čítať a interpretovať údaje z máp, tematických máp a plánov
Geografické súradnice na mapách, GPS	Geografická poloha, geografické súradnice, GPS	Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami
Číselná mierka mapy	Mierka mapy – vzdialenosti na mapách	Vedieť vypočítať skutočnú vzdialenosť dvoch miest na Zemi s pomocou číselnej miery, vedieť vypočítať vzdialenosť dvoch miest na mape podľa ich skutočnej vzdialenosti
Slovensko		
Poloha a rozloha Slovenska	Rozloha a tvar Slovenska. Poloha Slovenska vzhľadom na Európu, okolité moria a oceány, okolité štáty a nadmorskú výšku	Určiť tvar a polohu Slovenska na mape geografickými súradnicami. Porovnať rozlohu Slovenska so štátmi Európy.
Povrchové celky	Pohoria: Tatry, Nízke Tatry, Malé Karpaty, Nízke Beskydy, Biele Karpaty, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Kremnické vrchy, Slovenský raj, Muránska planina, Malá Fatra, Veľká Fatra, Trábeč, Poľana, Kysucké Beskydy, Oravské Beskydy, Pieriny, Vihorlat, Slánske vrchy... Nížiny: Podunajská,	Na mape ukázať povrchové celky Slovenska, charakterizovať ich polohu a porovnať ich nadmorskú výšku. Stručne opísať vznik pohorí a ich geologickú stavbu. Charakterizovať rozloženie nížin a kotlín na Slovensku a vysvetliť ich význam pre obyvateľov

	Východoslovenská, Záhorská Kotliny: Homonitrianska, Považské podolie, Žilinská, Oravská, Turčianska, Podtatranská, Horehronské podolie, Zvolenská, Žiarska, Juhoslovenská, Košická ... Základné geologické stavebné jednotky Slovenska: flyšové, jadrové, sopečné pohoria, bradlové pásmo, usadené hominy nížin a kotlín, nerastné suroviny	Slovenska.
Premeny povrchu	Vonkajšie činitele tvarujúce povrch Slovenska a príklady ich činnosti v Tatrách, Slovenskom raji, Podunajskej a Záhorskej nížine , v kotlinách (ľadovcová dolina, pleso, jaskyne, závrty, priepasti, sprašové nánosy, pieskové presypy, riečne doliny)	Opísať ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých častiach Slovenska a uviesť ich príklady. Vysvetliť ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, spraš. nánosy, jaskyne, meandre, jazerá, vymenovať príklady. Charakterizovať zmenu tvaru povrchu činnosťou človeka.
Tématický celok Téma	Obsahový štandard- základný obsah	Výstup na hodnotenie vytvorený produkt
Podnebie	Podnebné pásmo. Podnebné činitele . Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska. Zmena podnebia s nadmorskou výškou a v priebehu roka.	Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov Slovenska. Zaradiť územie Slovenska do podnebného pásma. Opísať zmenu počasia počas roka a ročných období. Opísať ako sa mení teplota a množstvo zrážok (pomocou diagramov) Charakterizovať podnebné oblasti Slovenska.
Vodstvo	Rieky: Morava, Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Ipel', Hornád, Torysa, Slaná, Bodrog, Dunajec a Poprad Jazerá a vodné nádrže: Veľké Hincovo a Štrbské pleso, Oravská priehrada, Zemplínska Šírava, Liptovská Mara, Gabčíkovo... Podzemné vody- minerálne a termálne, súvislosť s hominovým podložím, kúpele- Piešťany, Bardejovské, Trenčianske Teplice. Vodstvo v miestnej krajine.	Určiť vybrané rieky, jazerá, vodné nádrže , oblasti minerálnych a podzemných vôd, kúpele na mape. Charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybraných príkladoch . Opísať negatívne zásahy do vodstva na Slovensku. Poznať využitie podzemnej vody. Vymenovať a ukázať na mape kúpele. Zhodnotiť súčasný stav a navrhnúť možnosti zlepšenia využitia a zásobovania vodou
Rastlinstvo a živočíšstvo	Rastlinné stupne, pôdne typy a druhy, oblasti živočíšstva.	Vedieť charakterizovať rastlinné stupne a oblasti živočíšstva .
Národné parky a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO	NP: Tatranský, Pieninský, Nízke Tatry, Malá Fatra, Veľká Fatra, Slovenský raj, Muránska planina, Slovenský kras, Poloniny UNESCO: Vlkolínec, Spišský hrad a Spišská kapitula, Bardejov, Barská Štiavnica, jaskyne Slovenského krasu, Bukové lesy Nízkych Beskýd	Vymenovať, ukázať na mape a charakterizovať národné parky. Zdôvodniť význam ochrany vybraných objektov na Slovensku a vo svete. Predstaviť v projekte NP, pamiatky UNESCO na Slovensku alebo objekty v miestnej krajine.
Obyvateľstvo a sídla	Počet obyvateľov a jeho zmeny, hustota zaľudnenia, vekové, národnostné a náboženské zloženie, zamestnanosť obyvateľstva Sídla: Bratislava, Košice, Barská Bystrica, Nitra, Žilina, Poprad, Martin, Prešov, Tmava, Trenčín, Zvolen, Prievidza, Bardejov, Piešťany, Michalovce, Komárno, Krennica...	Porovnať povrch a osídlenie na Slovensku. Uviesť na základe porovnania oblasti vhodné a nevhodné na osídlenie. Charakterizovať vekové, národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva. Diskutovať o zamestnanosti na Slovensku. Určiť vybrané sídla na mape, opísať ich polohu a s pomocou zdrojov uviesť ich stručnú charakteristiku.
Akivity človeka	Hospodárstvo – ťažba nerastných surovín,	Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske

	poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod Cestovný ruch – strediská letnej a zimnej rekreácie, prírodné a kultúrne lokality Miestna krajina	aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska. Vymenovať a určiť na mape miesta Slovenska, ktoré sú vhodné na rozvoj CR. Podľa mapy určiť dôležité oblasti CR a opísať ich zaujímavé miesta. Opísať možnosti rozvoja CR v miestnej krajine. Pripraviť trasu exkurzie do stredísk CR
Oblasti Slovenska	Západná oblasť Severná oblasť stredného Slovenska Južná oblasť stredného Slovenska Východná oblasť Kysuce	Porovnať a charakterizovať prírodu, život obyvateľov, významné sídla, hospodárstvo, cestovný ruch a zaujímavosti jednotlivých oblastí a Kysúc. Vedieť ich lokalizovať na mape, ukázať na mape významné sídla a miesta vhodné pre CR. Spoznať kultúrne dedičstvo jednotlivých oblastí. Diskutovať o problémoch jednotlivých oblastí
Projekt Slovensko naša vlasť	Slovensko – kultúrne a prírodné zaujímavosti	Rozvíjať samostatnosť, tvorivosť, komunikáciu, spoluprácu žiakov a prácu s rôznymi zdrojmi údajov

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov využívame nasledovné učebné zdroje:

- § doc. RNDr. L. Tolmáči a kol.: Zemepis 8. Slovensko. OG- vydav. Poľana. 2005
- § Kol. 2005. Školský atlas sveta
- § multimediálne CD ROM
- § pracovné listy
- § internet
- § časopisy, obrazový demonštračný materiál
- § populárno-náučná literatúra

Predmet: Občianska náuka

Rozsah výučby: 1 hodina týždenne /33 hodín ročne/

Ciele predmetu:

Cieľom predmetu je utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka:

- k rozvoju sociálnych citov, budovaniu hodnotovej orientácie, vytváraniu postojov a spoločensky prípustného správania
- k vytváraniu predstavy o svojich právach a povinnostiach ako občanovi demokratického štátu a ich transformácii do každodenného života v škole i mimo školy
- k získaniu základných ekonomických poznatkov, ktoré slúžia žiakovi na orientáciu v každodennom živote
- k vnímaniu ekonomického významu ľudskej činnosti
- k riešeniu ekonomických problémov rodinného prostredia, hospodárenia v rodine i s vlastnými finančnými prostriedkami, k uvedomeniu si svojho vzťahu k peniazom a ich miestu v hodnotovej orientácii
- k poznaniu funkcií peňazí v štáte, základných foriem podnikania, fungovania trhového hospodárstva
- k spoznávaniu sociálnej politiky štátu, oblasti problémov, ktoré rieši
- k zvládnutiu základných vedomostí o globálnych problémoch
- k spolupráci v rámci jednej kultúry, ale aj medzi viacerými kultúrami
- k chápaniu rozdielnosti kultúr, spôsobu života, historických tradícií
- k rozvíjaniu tolerancie k rôznym rozdielnostiam /medzi národmi, rasami a pod./

Tematický celok Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. <u>Základná ekonomická orientácia</u> <u>Osobné financie</u>		
Príjmy a práca	Druhy príjmov, zamestnanecký pomer, podnikanie, kapitál Fyzická a duševná práca, Rodinný rozpočet Dane a odvody	Žiak vie zostaviť rodinný rozpočet, pozná základné príjmy i výdavky svojej rodiny. Naučí sa selektovať svoje potreby podľa dôležitosti. Žiak vie vysvetliť štruktúru mzdy.
Peniaze	Tovarové peniaze, naturálna výmena, mince, bankovky, bezhotovostné peniaze	Žiak vie vysvetliť, ako sa vyvíjali peniaze a aké funkcie plnia v súčasnosti.
Banky a ich služby	Banky, ich služby, sporiteľňa, ďalšie peňažné inštitúcie	Žiak vie opísať spôsoby hotovostného i bezhotovostného plat. styku, vie sa rozhodnúť, v akej situácii použije jednotlivé spôsoby, pozná výhody i nevýhody. Žiak získa prehľad o systéme bánk v našom štáte, o produktoch, ktoré ponúkajú. Dokáže porovnať

		a vybrať si účet pre študenta, využívať služby bánk určené pre študentov. Vie vysvetliť funkcie sporiteľní a poisťovní.
Investovanie	Istina, zisk, riziko Výnos, likvidita Akcia, dlhopis	Žiak sa naučí základné pojmy, ktoré súvisia s investovaním.
<u>Národné hospodárstvo</u> Potreby, statky, výroba	Druhy potrieb, statky – rozdelenie, vstupy a výstupy výroby, základné ekonomické otázky, ekonomika, ekonómia	Žiak vie ilustrovať na príkladoch rôzne druhy potrieb, uviesť príklady na vzácne statky, vecné i osobné služby. Vie opísať jednoduché výrobné procesy a určiť k nim vstupy a výstupy, vysvetliť, ktoré tri otázky rieši ekonomika. Vytvára si úctu k práci človeka, k šetrnému využívaniu surovinových zdrojov i výrobkov.
Podnik, podnikanie, trhová ekonomika	Právna subjektivita, ekonomická a majetková samostatnosť, podnikanie, fyzická a právnická osoba, hospodársky výsledok podniku, práva a povinnosti podnikateľa, formy podnikov, podnikateľský plán,	Žiak vie vysvetliť vlastnými slovami, čo je podnik, podnikanie, uviesť príklady z najbližšieho okolia. Pozná základné organizačno-právne formy podnikov, vie uviesť ich charakteristické znaky. Žiak vie, ako sa stať podnikateľom, vypracuje jednoduchý „podnikateľský“ plán, pozná povinnosti i práva podnikateľa.
Národné hospodárstvo	Deľba práce, NH, sektory, odvetvia NH, trhové hospodárstvo, trhový mechanizmus	Žiak vie svojimi slovami vysvetliť základné pojmy, opísať štruktúru NH, vzťahy medzi jednotlivými odvetviami. Žiak vie na príkladoch vysvetliť, čo je trh, trhové hospodárstvo, ponuka, dopyt, cena, uviesť príklady trhového správania sa na trhu výrobkov a služieb, na trhu práce.
Ako hospodárime v štáte	Štátny rozpočet	Žiak vie popísať, ako sa zostavuje štátny rozpočet,

		schvaľuje, ako sa tvoria, rozdeľujú a používajú peňaľné prostriedky štátu.
<u>2. Globálne problémy /globálne rozvojové vzdelávanie/</u>	Vojna /nové podoby vojny/ a mier, detskí vojaci, terorizmus, utečenci, bohatí a chudobní, problémy výživy, ekonomická migrácia, spravodlivý obchod, ekologické problémy, energetické problémy, civilizačné choroby, AIDS, životná filozofia	Žiak rozumie pojmom globalizácia, globálne problémy, vie ich vysvetliť, chápe príčiny ich vzniku. Vie vysloviť možnosti riešenia globálnych problémov. Ovplyvňuje svoje správanie v duchu myšlienky trvalo udržateľného života na našej planéte. Rozvíja toleranciu, solidaritu, humanizmus.

Metódy a formy práce vo vyučovacom procese: skupinové vyučovanie /tímová práca/, situačné a rolové metódy práce, tvorba projektov, metódy rozvíjajúce kritické myslenie, brainstorming, diskusia, workshopy, exkurzia.

Prierezové témy:

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Multikultúrna výchova
- Enviromentálna výchova
- Mediálna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Dopravná výchova
- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Kritériá a nástroje hodnotenia žiaka

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu č.7/2009 – R z 29. apríla 2009 na hodnotenie žiakov ZŠ priebeľne a na konci klasifikačného obdobia známku.

Vzdelávacia oblasť: Ľlovek a hodnoty

Predmet: Náboženská výchova

Ročníková téma: ZODPOVEDNOSTĚ ČLOVEKA

Mladý člověk si klade existencionálně otázky a hledá na ne odpovědi. Vlastním výberom si zostavuje hierarchiu

hodnot, na základe ktorých si formuje životný štýl. Zaoberá sa aj otázkou viery. Je otvorený pre náboženské prijímanie rozmeru viery v nádeji, ktorú ponúka Boh človeku. Otvorenosť na náboženské nazeranie na svet vytvára priestor na formáciu osobnosti k mravnej zodpovednosti. Mladý člověk sa v procese stotožnenia

s kresťanskými hodnotami pripravuje na život v zodpovednej kresťanskej angažovanosti.

Ročníkový symbol: KVET

Ročníkový cieľ: Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba, za iných a za svet, v ktorom žijem. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

1. TÉMA: ZODPOVEDNOSTĚ

dotácia hodín: 2 hod s polhodinovou a jednohodinovou dotáciou/ 4 hod. s dvojhodinovou dotáciou

Kľúčové pojmy: zodpovednosť

Ciele témy:

Kognitívny: Vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť. Objaviť posolstvo biblického textu podobenstva o talentoch.

Afektívny: Na základe podobenstva o talentoch si uvedomiť pozvanie k zodpovednosti pre svoj život.

Psychomotorický: Formovať postoj zodpovednosti za svoj život.

Obsahový štandard

Etymológia pojmu zodpovednosť

Život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť
- objaviť posolstvo biblického textu podobenstva o talentoch
- aplikovať podobenstvo o talentoch ako pozvanie k zodpovednosti pre svoj život
- formovať postoj zodpovednosti za svoj život

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie empatickej komunikácii a empatickému správaniu sa z pohľadu zodpovednosti človeka za človeka

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s inými
- obhajuje svoj názor

97

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje prínos kresťanského humanizmu pre rozvoj zodpovednosti jednotlivca a spoločnosti

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoje potrebu zodpovednosti za seba a za iných
- uvažuje nad princípmi zodpovednosti

existenciálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť rozmer zodpovednosti
- objavuje kresťanský pohľad na zmysel zodpovednosti za život

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je pripravený prebrať zodpovednosť za svoj život
- dokáže obhájiť svoj názor
- je schopný empaticky komunikovať a osvojovať sa empatický postoj k ľuďom

2. TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA

dotácia hodín: 3 hod s polhodinovou a s jednoodinovou dotáciou/ 6 hod. s dvojhodinovou dotáciou

Kľúčové pojmy: sebarozvoj, vzory, životné hľadanie

Ciele témy:

Kognitívny: Racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov. Kriticky analyzovať ponuku mediálnych

vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom.

Afektívny: Rozvíjať schopnosť seba porozumenia. Vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja.

Z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru.

Psychomotorický: Formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou

začlenenia sa.

Obsahový štandard

Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie)

Potreba životných vzorov

Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov)

Výzva k hľadaniu a odkrývaniu životného zmyslu

Ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39)

Výkonový štandard

Žiak vie

- racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov
- kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom
- rozlíšiť medzi manipulačným vzorom a vzorom ponúkajúcim sprevádzanie
- rozvíjať schopnosť seba porozumenia
- vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja
- formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia

sa

- z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru

98

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie potrebu komunikácie ako potrebu sebarozvoja

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na mediálne vzory
- je schopný korekcie ponúkaných vzorov

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje prínos kresťanstva ako cestu sebarozvoja a hľadania životného zmyslu človeka

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvažuje nad potrebou vzorov

existenciálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva
- oceňuje skúsenosť druhých ľudí - vzorov z dejín cirkvi

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vníma potrebu sebaocenenia a prijatia
- pri vnímaní potreby životných vzorov prehodnocuje ponuku kresťanských vzorov

Mediálna výchova:

Žiak

- je schopný korekcie mediálnych vzorov

3. TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU

dotácia hodín: 4 hod s polhodinovou a s jedn hodinovou dotáciou/ 8 hod. s dvojhodinovou dotáciou

Kľúčové pojmy: viera, nevera, kresťanská zrelosť

Ciele témy:

Kognitívny: Analyzovať dôvody pre náboženskú vieru. Logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity.

Opísať znaky sekty. Porovnať sektu a Cirkev. Vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie. Porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte. Na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti.

Afektívny: Prijat' skutočnosť religiozity človeka ako prejavu túžby po presahu samého seba. Vnímať sekularizmus

ako prejav neporozumenia reči Cirkvi.

Psychomotorický: Rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste.

99

Obsahový štandard

Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru)

Poverčivosť – nesprávna forma religiozity

Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes

Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru

Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem

Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil

Kresťanská zrelosť (sviatostný život)

Výkonový štandard

Žiak vie

- analyzovať dôvody pre náboženskú vieru
- prijať skutočnosť religiozity človeka ako prejavu túžby po presahu samého seba
- logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity
- opísať znaky sekty
- porovnať sektu a Cirkev
- vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie
- interpretovať biblické texty obsahujúce vyznanie viery Ježišových učeníkov a nájsť súvislosť s apoštolským vyznaním viery
- reprodukovať vyznanie viery ako akt dôvery
- jednoduchým spôsobom vysvetliť historický kontext vzniku apoštolského a nicejsko-carhradského vyznania viery
- rozlíšiť jednotlivé časti vyznania viery a ich konkrétnych významov
- porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte
- na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti

- vnímať sekularizmus ako prejav neporozumenia reči Cirkvi
- rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozumie reči Cirkvi – metaforickej reči dogiem
- objavuje rozmer novej reči Cirkvi – odkazu II. Vatikánskeho koncilu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou
- učí sa triediť a hľadať informácie

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na dôvody pre náboženskú vieru
- zaujíma sa o problém siekt
- je schopný logického zdôvodnenia poverčivosti ako prejavu nezrelej religiozity

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje prínos kresťanstva ako cestu sebarozvoja a hľadania životného zmyslu človeka

100

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvažuje nad prínosom spirituality pre sociálnu zrelosť

existenciálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť potrebu osobného vyznania viery ako rozhodnutia pre vieru
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- je otvorený pre transcendentný rozmer života
- je ochotný osvojovať si postoj kultivovanej religionistiky
- dokáže rozlíšiť a kriticky posúdiť manipulačné techniky siekt
- vníma potrebu osobného rozhodnutia pre vieru

4. TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV

dotácia hodín: 4 hod s polhodinovou a s jedn hodínovou dotáciou/ 8 hod. s dvojhodinovou dotáciou

Kľúčové pojmy: potreba lásky, ľudské vzťahy

Ciele témy

Kognitívny: Objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu. Nájsť rozdiely medzi priateľskou

láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu. Porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov.

Afektívny: Oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom. Vnímať hodnotu lásky ako proces

dozrievania. Uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske. Oceniť význam kvalitného budovania partnerského

vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny.

Psychomotorický: Formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku. Na modelových situáciách si precvičiť

riešenia rodinných konfliktov. Zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch.

Obsahový štandard

Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu)

Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní)

Priateľstvo a láska

Ideál rodiny a pseudorodina

Medzigeneračné vzťahy

Výkonový štandard

Žiak vie

- objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu
- nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu
- oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom
- vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania
- uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske
- zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch
- oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny
- formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku
- rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti
- predstaviť rodinu ako optimálne Bohom chcené spoločenstvo osôb zamerané pre dobro jej členov a na prijatie a výchovu detí

101

- porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov
- na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov
- vie hľadať kompromis pri riešení medzigeneračných konfliktov

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozumie potrebe asertívnej komunikácie pri budovaní vzťahov priateľstva, v manželstve, a pri budovaní medzigeneračných vzťahov
- rozumie potrebe asertívnej komunikácie pri prekonávaní konfliktov

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na rozdiel rodiny a pseudorodiny
- je schopný kritického riešenia konfliktov vo vzťahoch

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje prínos kresťanstva pre ochranu manželstva a rodiny

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- učí sa tolerancii, ústretovosti, ale aj kritickosti k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje

existenciálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť túžbu po presiahnutí seba
- preberá zodpovednosť za sebaurčenie a sebarealizáciu, objavuje prvky zodpovedného konania pri budovaní vzťahov

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je schopný kritického prehodnotenia pre ponuky pseudorodiny
- je pripravený stotožniť sa s ideálom rodiny

- vníma kvalitu partnerského vzťahu ako základ manželstva a rodiny
- je otvorený pre asertívne riešenie medzigeneračných konfliktov

5. TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET, V KTOROM ŽIJE

dotácia hodín: 4 hod s polhodinovou a s jednoodhodinovou dotáciou/ 8 hod. s dvojhodinovou dotáciou

Kľúčové pojmy: ekológia, angažovanosť, ekumenizmus

Ciele témy

Kognitívny: Na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s posolstvom biblického textu Gn

102

1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka. Zdôvodniť potrebu angažovanosti

kresťanov v politike a verejnom živote. Charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť

spoločné základy viery.

Afektívny: Vnímať potrebu ekologického myslenia človeka. Akceptovať existenciu kresťanských denominácií

ako dôsledok historického vývinu. Oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce.

Psychomotorický: Praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými

zdrojmi. Osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi. Rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií. Formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti.

Obsahový štandard

Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy)

Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim)

Úloha Cirkvi v spoločnosti

Kresťanské denominácie na Slovensku

Ekumenizmus

Výkonový štandard

Žiak vie

• na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s posolstvom biblického textu Gn 1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka

• vnímať potrebu ekologického myslenia človeka

• praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi

• akceptovať vlastnú zodpovednosť prijatím svojej úlohy na spoluvytváraní sveta

• zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote

• osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi

• charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery

• akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu

• oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce

• rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií

• formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

• prispieva k diskusii v pracovnej skupine

• kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky ekológie

• formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory

• rozumie potrebe ekumenického dialógu

kompetencie k učniu sa:

Žiak

• učí sa učiť spoluprácou

• učí sa vyhľadávať a triediť informácie

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na otázku ekológie
- je schopný kritického pohľadu na otázku ekumenickej spolupráce
- vníma, rozpozná a pochopí existenciu kresťanských denominácií ako dôsledku historického vývinu

kultúrne kompetencie:

Žiak

- oceňuje prínos kresťanskej kultúry v ľudskej kultúre

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov osvojovaním postoja náboženskej tolerancie a ústretovosti

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanský pohľad na ekologickú otázku
- preberá zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti a Cirkvi
- oceňuje duchovné dedičstvo katolíckej Cirkvi

Prierezové témy

Environmentálna výchova:

Žiak

- aktívne sa podieľa na ochrane životného prostredia (triedenie odpadu v domácnosti, udržiavanie čistoty v prírode, šetrenie energiami a zdrojmi)

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je otvorený pre ekumenický dialóg medzi kresťanskými denomináciami na Slovensku
- je si vedomý prebrať zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti

Profil absolventa nižšieho sekundárneho stupňa

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede
- kladie otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti
- osvojuje si vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho
- formuluje otázky, porovnáva, oponuje
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozširuje svoje kultúrne horizonty diskusiou
- učí sa reagovať primerane situácii
- je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte
- vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity
- učí sa dešifrovať a vhodne používať symboly
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa:

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- podieľa sa na spoločnej práci projektového vyučovania s použitím IKT (teleprojekty)
- učí sa učiť spoluprácou

Predmet: Etická výchova

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU ETICKÁ VÝCHOVA

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU ETICKÁ VÝCHOVA

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútsosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU ETICKÁ VÝCHOVA – OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva

5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu v nižšom stupni sekundárneho vzdelávania je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu,
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne
- pozitívne) správanie,
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie,
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie,
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg,
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom, zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou,
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie,
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami,
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom,
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia,
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život, rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, v tomto zmysle byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

Tematický celok/ Téma (učivo)	Obsahový štandard	Výkonový štandard/ kompetencie		Metódy/ Aktivity	Ciele
		Socio – afektívny	kognatívny		
A. Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity 1. Úvodná hodina 2. Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku – úvodná hodina 3. Poznávanie svojich silných a slabých stránok, pozitívne a negatívne vlastností. 4. Zdravé sebavedomie, prijatie samého seba aj so svojimi nedostatkami.	-vie vysvetliť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti	-vie vysvetliť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti	vo vzťahoch prejavuje sebaúctu - vie vyjadriť svoje myšlienky, formuluje ich ako svoj názor	Spoznajme sa navzájom Rozhovor Hranie rolí	Osvojovanie si základných postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie. Učenie sa poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
B. Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory 5. Viem sa presadiť v rôznych situáciách 6. Opýtam sa prečo, viem odmietnuť, vysloviť sťažnosť 7. Viem vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny 8. Alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, asertivita a asertívne práva	- vie vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti - vie vysvetliť pojem manipulácia	chápe proces sebaakceptácie - rozumie manipulatívnym spôsobom v správaní svojom i v správaní iných - pozná svoje právo na odmietnutie nevhodnej ponuky a pozná zásady jej uplatnenia	- obhajuje svoje legitímne práva - svoje názory doloží argumentáciou - rozlišuje manipulatívne správanie iných i seba a odmieta ho - v komunikácii uplatňuje prvky asertívnych techník (vedieť povedať nie)	Tri zázračné slová Hodnotenie Autoportrét	Učenie sa obhájiť svoje práva a názory.
C. Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity 9. Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie. 10. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými.	-vie vysvetliť slová: nezávislosť a rešpektovanie, ponúkajúce a prijímanie slobody, zodpovednosť - pozná zásady prosociálneho správania - vie pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine	-chápe, že zodpovedná sloboda ho vedie k dobru pre iných i pre seba - chápe pojmy zodpovednosť a vernosť	- v správaní badať posun k prosociálnosti - je verný zásadám prosociálnosti - postupne preberá zodpovednosť za svoje rozhodnutia	Portrét rodiny Komunikácia	Osvojenie si pojmov asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie.

11. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách...)				Tvorivé hry	
D. Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine 12. Hlbšie poznanie vlastnej rodiny (ako poznám svoju matku, svojho otca, súrodencov...) 13. Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny (byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym...) 14. Zdravá a nezdravá kritickosť.	- vie pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine	- uvedomuje si svoje práva a povinnosti v rodine a snaží sa chápať ich význam - túži prispieť svojím dielom do dobrého fungovania vlastnej rodiny	- prejavuje snahu vychádzať dobre s členmi vlastnej rodiny - v rodine uplatňuje základné komunikačné zručnosti, požiadať o láskavosť, o odpustenie, vedieť vysloviť návrh - v rodinnom prostredí vie použiť pozitívne hodnotenie, empatiu a tvorivosť v prosociálnom správaní - prejavuje spoluúčasť na rodinnom živote - je schopný reflektovať vlastné pôsobenie v rodine	Rolové hry / otec, mama , súrodenec/	Poznávanie svojich práv a povinností v rodine, učenie sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg.
15. Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine 16. Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine, tolerancia a rešpektovanie autority, vzťahy medzi súrodencami. 17. Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine	- vie pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine	- uvedomuje si svoje práva a povinnosti v rodine a snaží sa chápať ich význam - túži prispieť svojím dielom do dobrého fungovania vlastnej rodiny	- prejavuje snahu vychádzať dobre s členmi vlastnej rodiny - v rodine uplatňuje základné komunikačné zručnosti, požiadať o láskavosť, o odpustenie, vedieť vysloviť návrh - v rodinnom prostredí vie použiť pozitívne hodnotenie, empatiu a tvorivosť v prosociálnom správaní - prejavuje spoluúčasť na rodinnom živote - je schopný reflektovať vlastné pôsobenie v rodine	Diskusia Tvoríme pravidlá hry	Poznávanie svojich práv a povinností v rodine, učenie sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg.
E. Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti 18. Rozvíjanie sexuálnej identity 19. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami 20. Priateľstvo a láska 21. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi	- vie čo je to počatie a prenatálny život človeka - vie vysvetliť dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku do psychosociálnej zrelosti - vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu - vie čo sú to pohlavné choroby a AIDS	- sexualitu vníma ako veľkú hodnotu - vníma a stotožňuje sa so svojou sexuálnou identitou - chápe pozitívne hodnoty, ako priateľstvo, láska, manželstvo a rodina - uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom - túži po hlbokom vzťahu založenom na úcte a vzájomnej láske	- o otázkach sexuality hovorí úctivo - neznáme oblasti si ujasňuje dialógom s rodičmi, alebo učiteľom, - vo vzťahu k inému pohlaviu je pozorný a vnímavý		Spoznávanie svojej sexuálnej identity, chápanie pozitívnych hodnôt priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomovanie si rizík, spojených s predčasným sexuálnym životom
22. Zárazak života" - počatie a prenatálny život ľudského plodu 23. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. 24. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky	- vie čo je to počatie a prenatálny život človeka - vie vysvetliť dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku do psychosociálnej zrelosti - vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu - vie čo sú to pohlavné choroby a AIDS	- sexualitu vníma ako veľkú hodnotu - vníma a stotožňuje sa so svojou sexuálnou identitou - chápe pozitívne hodnoty, ako priateľstvo, láska, manželstvo a rodina - uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom - túži po hlbokom vzťahu založenom na úcte a	- o otázkach sexuality hovorí úctivo - neznáme oblasti si ujasňuje dialógom s rodičmi, alebo učiteľom, - vo vzťahu k inému pohlaviu je pozorný a vnímavý		Spoznávanie svojej sexuálnej identity, chápanie pozitívnych hodnôt priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomovanie si rizík, spojených s predčasným sexuálnym životom

		vzájomnej láske			
<p>25. Pohlavné choroby a AIDS</p> <p>26. Následky odtrhnutia sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti</p> <p>27. Láska a sexualita</p>	<p>- vie čo je to počatie a prenatálny život človeka - vie vysvetliť dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku do psychosociálnej zrelosti - vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu - vie čo sú to pohlavné choroby a AIDS</p>	<p>- sexualitu vníma ako veľkú hodnotu - vníma a stotožňuje sa so svojou sexuálnou identitou - chápe pozitívne hodnoty, ako priateľstvo, láska, manželstvo a rodina - uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom - túži po hlbokom vzťahu založenom na úcte a vzájomnej láske</p>	<p>- o otázkach sexuality hovorí úctivo - neznáme oblasti si ujasňuje dialógom s rodičmi, alebo učiteľom, - vo vzťahu k inému pohlaviu je pozorný a vnímavý</p>		<p>Spoznávanie svojej sexuálnej identity, chápanie pozitívnych hodnôt priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomovanie si rizík, spojených s predčasným sexuálnym životom</p>
<p>F. Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným ľuďom</p> <p>28. Rozvoj empatie, komunikácie s vyššie spomínanými ľuďmi</p> <p>29. Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti</p> <p>30. Bohatstvo, ktoré nám môžu odovzdať chorí, starí, mentálne narušení ľudia</p>	<p>- vie vymenovať obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami - vie zdôvodniť potrebu i špecifiká</p> <p>komunikácie s osobami so špecifickými potrebami</p>	<p>- uvedomuje si ťažkosti, ktoré prežívajú starí a chorí ľudia a túži im pomôcť</p>	<p>- v kontakte so starými, chorými a s osobami so špecifickými potrebami prejavuje prvky tvorivej prosociálnosti</p>		<p>Rozvíjanie pozitívneho postoja k postihnutým, chorým a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.</p>
<p>31. Tolerancia, rešpektovanie odlišností</p> <p>32. Generačné rozdiely</p> <p>33. Záverečná hodina - opakovanie</p>	<p>- vie vymenovať obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami - vie zdôvodniť potrebu i špecifiká</p> <p>komunikácie s osobami so špecifickými potrebami</p>	<p>- uvedomuje si ťažkosti, ktoré prežívajú starí a chorí ľudia a túži im pomôcť</p>	<p>- v kontakte so starými, chorými a s osobami so špecifickými potrebami prejavuje prvky tvorivej prosociálnosti</p>		<p>Rozvíjanie pozitívneho postoja k postihnutým, chorým a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.</p>

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Predmet: Matematika

Časový rozsah: 5 hod. týždenne, 165 hod. za rok

3. Obsah výučby:

I. Opakovanie učiva 8. roč. (20 h)

Vsunúť konštrukčné úlohy s výškou a ťažnicou

II. Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel (13 h)

Druhá a tretia mocnina a odmocnina. Mocniny s prirodzeným mocniteľom.

Násobenie výrazov

Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami.

Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$) a práca s takýmito číslami na kalkulačke.

Vytváranie predstavy o veľmi veľkých a veľmi malých číslach.

Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.

III. Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc. (24 h)

Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav.

Riešenie jednoduchých lineárnych nerovníc, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. (Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia).

Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc s neznámou v menovateli.

Vyjadrenie neznámej zo vzorca.

Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré vedú k lineárnej rovnici alebo nerovnici.

IV. Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch. (17 h)

Valec, ihlan, kužeľ a ich siete.

Objem a povrch valca, ihlana a kužeľa.

Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule.

Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).

V. Súmernosť v rovine. (13 h)

Osová súmernosť, os súmernosti.

Stredová súmernosť, stred súmernosti.

Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti.

Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti.

Ukážky stredovej súmernosti – útvarov (aj v štvorcovej sieti).

VI. Pytagorova veta (11 h)

Pytagorova veta, jej odvodenie.

Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.

VII. Grafické znázorňovanie závislosti (13 h)

Karteziánsky (pravouhlý – dvojrozmerný) súradnicový systém.

Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislostí.

Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty).

Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf.

Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k \cdot x + q$; ($k \neq 0$)

Koeficienty k a q v predpise lineárnej funkcie.

Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky.

Graf a rovnica priamej a nepriamej úmernosti.

VIII. Podobnosť trojuholníkov (13 h)

Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti.

Úsečka rozdelená v danom pomere.

Podobnosť trojuholníkov.

Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh.

Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách

IX. Štatistika (6 h)

Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber.

Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov – projektov, ich spracovanie.

Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.

X. Príprava na testovanie 9 (16 h)

XI. Záverečné opakovanie (3 h)

. **Písomné práce** -16 h

Kontrolné práce – 7 h

4 školské písomné práce – 8 h

Výstupná previerka – 1 h

Prierezové témy :

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti – v tematickom celku Štatistika

Táto téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba i prácu v skupine. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne .

Ostatné prierezové témy budú vpracované v blokovom vyučovaní na konci školského roku.

4.Vzdelávací výstup (výkonový štandard)

Opakovanie učiva 8.roč. – vsunúť konštrukčné úlohy s výškou a ťažnicou

Mocniny a odmocniny

Prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent).

Vedieť zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov.

Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne.

Vedieť vysvetliť vzťah $x^2 = (-x^2)$ a $x^3 \neq (-x^3)$.

Prečítať správne zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca(základ).

Vedieť zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionálneho čísla.

Poznať zápis n-tej odmocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo (a^n).

Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke.

Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4,9,16,.....,100.

Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100, 1000, 10 000,...

Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$). Napr.: $7\,000 = 7 \cdot 10^3$

Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania.

Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.

Vedieť základné početové operácie s mocninami s prirodzeným mocniteľom - vsunuté

Vedieť vynásobiť dvojčleny - vsunuté

Riešenie lineárnych rovníc a nerovnic

Vedieť rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov.

Vedieť rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice.

Riešiť jednoduchú lineárnu rovnicu (napr. $2x + 3 = 3x - 6$) a urobiť skúšku správnosti.

Riešiť lineárne rovnice, napr.: $2(x - 3) + 1 = x + 4$

$$\frac{x-3}{2} - \frac{x+1}{4} = \frac{1}{8}$$

Riešiť jednoduché lineárne nerovnice (napr.: $2(x + 8) > 42$).

Riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli (napr.: $\frac{12-3x}{x} = 5$)

Vedieť urobiť skúšku správnosti riešenia lineárnej rovnice s neznámou v menovateli.

Vedieť určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli.

Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov).

Vedieť urobiť zápis a zapísať postup riešenia slovnej úlohy.

Vedieť určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnica, typovaním,...).

Riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici).

Vedieť overiť správnosť riešenia slovnej úlohy.

Pytagorova veta

Poznať a vymenovať základné prvky pravouhlého trojuholníka (odvesna, prepona) a poznať vlastnosť, že súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov.

Vedieť pre aký útvar platí Pytagorova veta.

Poznať a vedieť formuláciu Pytagorovej vety a jej význam.

Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka.

Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a ($a^2 = c^2 - b^2$) a nad odvesnou b ($b^2 = c^2 - a^2$).

Vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien a, b ($a = \sqrt{c^2 - b^2}$; $b = \sqrt{c^2 - a^2}$) alebo ich druhých mocnín

Vedieť vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán.

Vedieť používať Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického

Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch

Vedieť opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky.

Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana.

Načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní.

Zostrojiteľ sieť valca, ihlana, kužeľa.

Vedieť opísať guľu a pomenovať jej základné prvky.

Dosadením do vzorcov vedieť vypočítať objem a povrch gule.

Používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu valca, kužeľa, ihlana a gule, riešiť primerané slovné úlohy.

Súmernosť v rovine

Vedieť určiť či sú geometrické útvary súmerné podľa osi resp. podľa stredy.

Nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru.

Zostrojiteľ obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej aj stredovej súmernosti.

Vedieť určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholníky, kružnica – kruh, atď.)

Vedieť určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh).

Grafické znázorňovania závislosti

Opísať a zostrojiteľ pravouhlý súradnicový systém

Zobraziteľ bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme (napr. $A[3,2]$; úsečku XY , ak $X[2;-4]$ a $Y[-3;3]$, atď...).

Zostrojiteľ graf lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky pre hodnoty x a y .

Vedieť opísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie (lineárnej závislosti)- tvar grafu, súvislosť čísla k v predpísanej lineárnej funkcie $y = kx + q$ s jej rastom alebo klesaním.

Vedieť uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná súvislosť.

Vedieť zostaviť tabuľku a zostrojiteľ graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel.

Poznať význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$

Vedieť určiť, či je lineárna funkcia rastúca alebo klesajúca.

Vedieť zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo.

Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte.

Vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe.

Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti.

Podobnosť trojuholníkov

Vedieť vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov.

Rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine (štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, atď.)

Vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary.

Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných rovinných útvarov pri výpočtovej a primeranej konštrukčnej úlohe.

Poznať základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu.)

Na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané matematické (numerické) a konštrukčné úlohy.

Vedieť využiť pomer podobnosti k dvoch podobných útvarov pri výpočtovej úlohe.

Vedieť využívať vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok.

Riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov.

Vedieť určiť skutočnú vzdialenosť – mierka mapy a skutočné rozmery predmetov –mierka plánu.

Štatistika

Vedieť zrealizovať primeraný štatistický prieskum.

Vedieť popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru.

Pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu.

Riešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru.

Vedieť spracovávať získané hodnoty- údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky.

Interpretovať údaje z tabuľky a prostredníctvom viacerých druhov diagramov – grafov (kruhový, koláčový, stĺpcový, úsečkový, spojnicový) znázorniť hodnoty – údaje.

Príprava na testovanie

Riešiť testy zamerané na opakovanie základného učiva 5. – 9. roč

5.Kľúčové kompetencie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú), určí hodnotu výrazu
- matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc a nerovníc
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch a algebrickom aparáte
- pracuje s mierkou máp a plánov pri podobnosti útvarov
- objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhlej súradnicovej sústave
- objavuje a rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť
- znázorňuje údaje na
- používa k argumentácii a pri výpočtoch vety o podobnosti trojuholníkov
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, získava schopnosť pochopiť a osvojiť si jednoduché geometrické transformácie, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- oboznámi sa s ďalšími telesami : valec, ihlan, kužeľ, guľa
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- vykonáva zber, zápis, interpretáciu údajov a ich grafické znázornenie
- vie posudzovať realitu zo štatistického pohľadu
- vie posúdiť jednoznačnosť jednoduchých návodov, vyhlášok a nariadení

Dosiahnuté postoje

- poznaním písmen vo význame čísla získava pocit ,že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti
- poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh
- vytvára si naklonenosť k využívaniu grafických prostriedkov vyjadreniu kvantitatívnych súvislostí
- má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia , na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia
- je priaznivo naklonený na rozvíjanie svojich schopností a objavenia pravidelnosti okolo seba
- nie je ľahostajný k svojmu okoliu, dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov a telies vo svojom okolí
- ochotne používa náčrty a rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies, vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti
- opiera sa o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti podobnosti geometrických útvarov
- trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi
- grafickým vyjadrením funkčných vzťahov získava vedomie určitej nadvlády nad svojím okolím
- posudzovaním reality zo štatistického pohľadu získava spokojnosť nad novou možnosťou zachytávania kvantifikácie reality
- získava sebadôveru pri interpretácii matematických a nematematických textov

6. Hodnotenie predmetu

Matematika sa bude hodnotiť v súlade s metodickým pokynom č.7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy vydaným Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

Predmetom hodnotenia sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky. Pri IŽ so ŠVP je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

- Podklady:
- štvrt'ročné písomné práce počet – 4 rozsah – učivo za príslušný štvrt'rok
 - tematické previerky rozsah – učivo z tematického celku
 - didaktické testy, päťminútovky rozsah – učivo z časti temat. celku
 - ústne skúšanie
 - pripravenosť žiaka na vyučovanie, spracovanie domácich úloh
 - aktivita žiaka na hodine
 - umiestnenie v matematických súťažiach
 - daltonské pracovné listy
 - projekty

7. Metódy a formy práce

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať metódy aktivizujúce k činnosti a stimulujúce k učeniu. Medzi tieto metódy patrí : samostatná práca žiakov, Práca vo dvojiciach, skupinová práca, metóda individuálneho prístupu, metóda problémového výkladu, názorné vyučovanie, projektové vyučovanie, práca s informáciami (tabuľky, grafy, diagramy), využívanie prvkov daltonského vyučovania

Z organizačných foriem – vyučovacia hodina, projektové vyučovanie, využívanie IKT

8. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Matematika PaedDr. J. Žabka, RNDr. P. Černek, CSc.

Matematika Prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc.

Zbierka úloh z matematiky Česenek, Floreková

Pomocní 9 .r. Mgr. Berova, doc. RNDr. Bero

Hravá matematika 9

internet, výukové programy

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Predmet: Svet práce

Charakteristika predmetu: Učebný predmet Svet práce využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch/ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje sebarealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou .v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v pracovnom procese.

KOMPETENCIE ŽIAKA

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť

Pracovné kompetencie žiaka

- Používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- Pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- Využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- Orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Obsah výučby.

1.Grafická komunikácia

Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie.

Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt, čítanie technického výkresu.

2.Materiály a technológie

Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí.

Hlavné druhy technických materiálov, využitie základných vlastností.

Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie.

Základy jednoduchého ručného obrábania technických materiálov.

3. Iné technické materiály

Oboznámiť sa s inými technickými materiálmi.

Získať základné informácie o modelovaní

4. Zdravá výživa

Vedieť zásady správnej výživy, byť zodpovedný za vlastné zdravie a zdravie druhých

5. Estetizácia životného prostredia

Získať pracovné zručnosti a skúsenosti v oblasti tvorby životného prostredia

-: Metódy práce:

- motivačné (motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia); expozičné (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktaž); problémové metódy (projektová); praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; aktivizujúce (diskusia, didaktické hry,) ; fixačné (metódy opakovania a precvičovania), daltonské prvky

Formy práce: - frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie projektové vyučovanie, diferencované vyučovanie

Učebné zdroje:

Učebnými zdrojmi pri výučbe predmetu Svet práce sú: učebnice pestovateľských prác, odborné časopisy, internet, učebnica tech. prác

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmet: Výchova umením

Charakteristika predmetu:

Predmet výchova umením, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Má žiakom sprostredkovať živú skúsenosť umenia a svetové a národné kultúrne dedičstvo. Ťažiskovo vychádza z hudobného umenia a z vizuálnych umení – výtvarného, architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

Zámerom tohto predmetu je optimálne formovať osobnosť – emocionalitu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Prostredníctvom činnostného vyučovania, vzájomným prepojením tvorivého a objaviteľského princípu vytvárať predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov a znalostí tak, aby sa umenie stalo imanentnou súčasťou života žiakov.

Ciele predmetu:

Kognitívne ciele

Na základe vedomostí o rôznych druhoch umenia, ktoré žiaci získajú predovšetkým vlastnou činnosťou:

- nadobudnú schopnosť uplatňovať tieto vedomosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel,
- spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov a ich interpretov, diela typické pre kľúčové tendencie súčasného umenia, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch;
- spoznajú najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení, technické postupy, nástroje a médiá;
- na základe spoznávania a osvojovania si umeleckej výpovede domácich diel (výtvarných, hudobných, literárno-dramatických) v kontexte s európskou kultúrou získavajú úctu ku tvorcom a dielam svojej krajiny;
- na základe svojich činností v tomto predmete získavajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, - nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela a umelecké prejavy vlastného národa, ale i iných národov a etník;
- dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie,
- dokážu vytvárať projekty, v ktorých budú syntetizovať vlastné i prevzaté nápady z jednotlivých umeleckých oblastí v intenciách polyestetickéj výchovy.

Socioafektívne ciele

- prostredníctvom precítenia a pochopenia umeleckých diel žiaci dokážu prekonať svoj egocentrizmus a stotožniť sa do istej miery s autormi týchto diel (empatia) pri zachovaní svojich vlastných názorov a postojov (asertivita);
- uprednostňovať autentické tvorivé riešenia vo vlastnom vyjadrovaní prostriedkami umenia a pri vnímaní umeleckých diel;
- dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- vedia prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadajú v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život,
- získavajú schopnosti spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce i skupinových projektov,
- chápu umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnienia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch;
- dokážu zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky do celkov tak, aby prostredníctvom nich vedeli vyjadriť svoje myšlienky, predstavy, postoje, a tak komunikovať s okolitým svetom;
- osvojujú si technické postupy potrebné na spracovanie materiálu (nahrávanie, montáž, strih, úprava akustického signálu, komunikácia a elaborácia prostredníctvom softvérov, vyhľadávanie umeleckých podnetov na internete a pod.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

Základom výchovno-vzdelávacích stratégií predmetu *Výchova umením* je rozvoj predovšetkým kľúčových kompetencií ŠKVP – *Spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*, ďalej kompetencia – *Sociálne komunikačné spôsobilosti*.

Pre utváranie a rozvíjanie týchto kľúčových kompetencií využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia,
- poznať znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného výtvarného a hudobného umenia,
- orientovať sa v systémoch dizajnu a architektúry,
- poznať žánre filmu a základné tendencie v jeho vývoji,
- poznať najdôležitejšie médiá, nástroje a technické (realizačné) postupy v rôznych druhoch umenia,
- poznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v hudbe a vo výtvarnom umení,
- orientačne poznať najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia,

- diskutovať o umeleckých dielach,

- identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia.

Vyučovacie stratégie:

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka – zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela; časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, internet).

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

Učebné zdroje:

<i>Tematické okruhy</i>	<i>Odporúčané ukážky a východiskový materiál</i>
1. podnety výtvarného umenia	ukážky: typické diela z rôznych epoch histórie umenia do 20. stor. (na Slovensku i vo svete); typické diela rôznych tendencií umenia od pol. 19. stor. (svetoví i slovenskí autori); <i>konceptuálni autori (vizuálne umenia, hudba, literatúra);</i> ukážky citácií, prisvojenia, parafrázovania, dekonštrukcie, synkretizmu v umení.
2. podnety hudby. Špirála života – vzťahy medzi generáciami	2.1. hudba rôznych epoch, zábavná hudba stredoveku a renesancie, trubadúri, truvéri, minnesängeri...ich dnešní pokračovatelia: rockové skupiny...Staré pamiatky hudby; hudobné Uhorsko ako kolíska slovenskej hudby...Vzťahy slov. ľud. piesne k poľskej, českej, nemeckej, maďarskej, balkánskej, židovskej, ukrajinskej tradícii ľud. hudby...Vkus a móda na príkladoch...
3. výtvarné reakcie na témy vedy	ukážky: <i>procesuálne umenie;</i> <i>spolupráca vedeckého výskumu a umeleckej tvorby.</i>

4. hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka	<p>zvuky okolo nás – živá a neživá príroda...</p> <p>C. Saint-Saëns: Karneval zvierat;</p> <p>ľudové a umelé piesne; Čajkovskij, Vivaldi, Haydn (vtáčky);</p> <p>Hatrík: Vysoký otec, široká mať / Nie som človek, predsa žijem /</p> <p>Ecce quod Natura...,</p> <p>všetko vhodné z iných okruhov... piesne a skladby o rastlinách, živočíchoch...</p>
5. umenie a gýč	<p>ukážky hudobného, výtvarného, filmového, literárneho gýča; hudba k reklame a jej pôvod v umení; hudba ku gýčovým filmom, Senzi Senzus apod., cigánska kaviarenská hudba, F. K. Veselý, retro, oldies...</p> <p>umelecká aktualizácia gýča: Lasica spieva Veselého, Bratislava Hot Serenaders;</p> <p>pop artové reakcie na gýč, reakcie na gýč a na stratégie reklamy v súčasnom výtvarnom umení.</p>

Obsah vzdelávania:

Učebné osnovy:

Učivo:	Vzdelávacie výstupy:	Kritéria hodnotenia:	Metódy a prostriedky hodnotenia:	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy:
PODNETY UMENIA 1. podnety výtvarného umenia 1.1. postmoderna	Žiak vie: použiť niektorý z postupov charakteristických pre postmoderné umenie (koláž, maľba, kresba)	Žiak vedel: použiť niektorý z postupov charakteristických pre postmoderné umenie (koláž, maľba, kresba)	Aktívna práca na hodine Vlastná práca	Výtvarná výchova
1.2. konceptuálne umenie	Žiak vie:	Žiak vedel:		Výtvarná výchova

	konceptuálne spracovať vybranú tému (kresba, fotografia, text); diskusia.	konceptuálne spracovať vybranú tému (kresba, fotografia, text); diskusia.	Vlastná práca	
2. podnety hudby. Špirála života – vzťahy medzi generáciami 2.1. hudba v historickom priereze	Žiak vie: Participovať na projekte - „výletu“ do minulosti populárnej hudby, hra na trubadúrov, hra na potulných muzikantov z rôznych storočí	Žiak vedel: Participovať na projekte - „výletu“ do minulosti populárnej hudby, hra na trubadúrov, hra na potulných muzikantov z rôznych storočí	Aktívna spolupráca v skupine	Hudobná výchova MKV 2 OSR 9
PRIENIKY UMENIA A VEDY 3. výtvarné reakcie na témy vedy	Žiak vie: 3.1. analyzovať javy ako napr. zmena skupenstva, kondenzácia, sublimácia, meteorologické javy,... a vyjadriť ich vo výtvarnom jazyku (figuratívne alebo nefiguratívne zobrazenie), <i>alebo</i> 3.2. analyzovať javy ako napr. správanie častíc pri chemickej reakcii, zmena jednej látky na inú, <i>alebo</i> 3.3. analyzovať javy ako napr. starnutie,	Žiak vedel: analyzovať javy a vyjadriť ich vo výtvarnom jazyku	Aktivita na hodine Vlastná práca	Výtvarná výchova, Fyzika, Chémia, Biológia

	<p>rast, navieranie, hnieť, rôzne spôsoby rozmnožovania, pohyb a migráciu, rôzne zmyslové vybavenie živočíchov, symbiózu, asimiláciu, predátorstvo...</p>			
<p>4. hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Spracovať ochrannárske a environmentálne využitie hudby, pozná a vie zaspievať piesne a hudbu na výlete, k táboráku, k plavbe loďou, k pobytu pri mori; country; skauti; vie stvárniť pohybom rituály mimoeurópskych kultúr - privolávanie dažďa v Afrike, víťanie slnka v Číne, černošské spevy o Mississippi</p>	<p>Žiak vedel:</p> <p>Spracovať ochrannárske a environmentálne využitie hudby, pozná a vedel zaspievať piesne a hudbu na výlete, k táboráku, k plavbe loďou, k pobytu pri mori; country; skauti; vedel stvárniť pohybom rituály mimoeurópskych kultúr - privolávanie dažďa v Afrike, víťanie slnka v Číne, černošské spevy o Mississippi</p>	<p>Aktívna práca na hodine</p>	<p>Hudobná výchova</p>
<p>POPULÁRNA KULTÚRA</p> <p>5. Umenie a gýč</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>vytvoriť reklamu s použitím umeleckej hudby, paródiu, iróniu, hľadanie sentimentálnych spomienok ("Takí sme boli", Stučková mojich rodičov, Babička a dedko si hrajú a spomínajú,</p>	<p>Žiak vedel:</p> <p>vytvoriť reklamu s použitím umeleckej hudby, paródiu, iróniu, hľadanie sentimentálnych spomienok ("Takí sme boli", Stučková mojich rodičov, Babička a dedko si hrajú a spomínajú,</p>	<p>Aktívne zapojenie do skupinovej práce</p>	<p>Hudobná výchova</p> <p>Slovenský jazyk a literatúra</p> <p>MV1,2,3</p>

	deformovanie hudby do podoby "automatu", neznesiteľnej sladkosti, sentimentu - tvorba skečov, scénok, humorných výstupov...	deformovanie hudby do podoby "automatu", neznesiteľnej sladkosti, sentimentu - tvorba skečov, scénok, humorných výstupov...		
<p>6. Vzory a vlastná tvár</p> <p>1. možnosť:</p> <p>telový dizajn (úprava tváre a účesu, vizážistika, make-up)</p> <p>2. možnosť:</p> <p>postfotografia (digitálne montáže, aplikácie, transformácie fotografie, alt.: fotoinštalácia)</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>navrhnuť (na fotografiách),</p> <p>alt. realizovať úpravy na tvárach spolužiakov;</p> <p>odevné doplnky;</p> <p>prezentovať: módnú prehliadku, vyhotoviť dokumentáciu (foto, video),</p> <p>vytvoriť digitálne manipulovanú fotografiu; fotografovať a spracovať v počítači; prezentovať – výstava a diskusia</p>	<p>Žiak vedel:</p> <p>navrhnuť (na fotografiách),</p> <p>alt. realizovať úpravy na tvárach spolužiakov;</p> <p>odevné doplnky;</p> <p>prezentovať: módnú prehliadku, vyhotoviť dokumentáciu (foto, video),</p> <p>vytvoriť digitálne manipulovanú fotografiu; fotografovať a spracovať v počítači; prezentovať – výstava a diskusia</p>	<p>Skupinová práca</p> <p>Vlastná práca</p> <p>Skupinová práca</p> <p>Prezentovanie vlastnej práce</p>	<p>TPPZ 2,3</p>

KOMPLEXNÉ PROJEKTY	Žiak vie:	Žiak vedel:		
<p data-bbox="81 280 352 358">7. spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov</p> <p data-bbox="81 571 352 604">1. možnosť:</p> <p data-bbox="81 638 352 929">film, video komplexná projektová úloha – príprava a nakrútenie filmového záberu, (akcie, scény)</p> <p data-bbox="81 1030 352 1064">2. možnosť:</p> <p data-bbox="81 1097 352 1243">architektúra architektonický návrh a model</p> <p data-bbox="81 1411 352 1601">3. možnosť</p> <p data-bbox="81 1489 352 1601">výchovný koncert pre žiakov 1.-5. roč.</p>	<p data-bbox="352 235 663 358">Spolupracovať na tvorbe krátko- videoklipu</p> <p data-bbox="352 459 663 582">(teoretická príprava na rôzne funkcie vo filmovom štábe)</p> <p data-bbox="352 750 663 1198">a) architektonická súťaž na konkrétne zadanie - architektonická úloha, - architektonický návrh, (kresba, model) - architektonický „projekt“,</p> <p data-bbox="352 1355 663 1747">Zostaviť scenár, vybrať hudbu, realizovať koncert, reprodukovanos hudbou, vlastnou produkciou žiakov, príp. zapojiť scénografie, videa.</p> <p data-bbox="352 1915 663 1948">Žiak vie:</p> <p data-bbox="352 2049 663 2128">Vytvoriť vizuálne prostredie k balade,</p>	<p data-bbox="663 235 967 358">Spolupracovať na tvorbe krátko- videoklipu</p> <p data-bbox="663 459 967 582">(teoretická príprava na rôzne funkcie vo filmovom štábe)</p> <p data-bbox="663 750 967 1198">a) architektonická súťaž na konkrétne zadanie - architektonická úloha, - architektonický návrh, (kresba, model) - architektonický „projekt“,</p> <p data-bbox="663 1355 967 1747">Zostaviť scenár, vybrať hudbu, realizovať koncert, reprodukovanos hudbou, vlastnou produkciou žiakov, príp. zapojiť scénografie, videa.</p> <p data-bbox="663 1915 967 1948">Žiak vedel:</p> <p data-bbox="663 2049 967 2128">Vytvoriť vizuálne prostredie k balade,</p>	<p data-bbox="967 235 1182 313">Kooperácia v skupine</p> <p data-bbox="967 1030 1182 1064">Výstava</p> <p data-bbox="967 1646 1182 1724">Účast' na programe</p>	<p data-bbox="1182 302 1415 336">TPPZ 2,3</p>
<p data-bbox="81 1982 352 2016">4. možnosť</p> <p data-bbox="81 2049 352 2128">Fantastické a magické</p>	<p data-bbox="352 2049 663 2128">Vytvoriť vizuálne prostredie k balade,</p>	<p data-bbox="663 2049 967 2128">Vytvoriť vizuálne prostredie k balade,</p>		

<p>v umeniach.</p> <p>Hudba a zvuk ako zdroj emocionálnych zážitkov...</p>	<p>rozprávke.</p> <p>Vybrať vhodnú hudbu na umocnenie deja.</p> <p>Zhudobniť vybrané časti predlohy.</p> <p>Hrať sa na hudobných režisérov.</p> <p>Hrať sa na hudobných skladateľov.</p> <p>Vytvoriť krátky videoklip. Ozvučiť film. Vytvoriť zvukový a vizuálny nosič (CD, DVD).</p>	<p>rozprávke.</p> <p>Vybrať vhodnú hudbu na umocnenie deja.</p> <p>Zhudobniť vybrané časti predlohy.</p> <p>Hrať sa na hudobných režisérov.</p> <p>Hrať sa na hudobných skladateľov.</p> <p>Vytvoriť krátky videoklip. Ozvučiť film. Vytvoriť zvukový a vizuálny nosič (CD, DVD).</p>	<p>kolektívna práca podľa zadania</p>	<p>OSR 9</p>
--	---	---	---------------------------------------	--------------

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Predmet: Telesná výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie

- § Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- § Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- § Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- § Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- § Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- § Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- § Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- § Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.

- § Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- § Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- § Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- § Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- § Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- § Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- § Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno - časových aktivít.

Učebné kompetencie

- § Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- § Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- § Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- § Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- § Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- § Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- § Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- § Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- § Žiak dodržiava princípy fair-play.
- § Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- § Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblastí telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.
- §

3. Obsah

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch **modulov**.

- 1. Zdravie a jeho poruchy**
- 2. Zdravý životný štýl**
- 3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť**
- 4. Športové činnosti pohybového režimu**

Ciele jednotlivých modulov

Zdravie a jeho poruchy

- § pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- § mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- § vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- § vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- § mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.

Zdravý životný štýl

- § poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- § zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- § mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- § pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- § pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť

- § poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- § vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností,
- § vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- § vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

- § využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- § vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti,
- § prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- § preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- § mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

Základom obsahu telesnej výchovy v škole je učivo. Štruktúru učiva tvoria tematické celky (ďalej len TC), ktoré sú rozdelené na základné a výberové. V ročnom cykle sa počíta vo všetkých ročníkoch so 66 vyučovacími hodinami.

Ciele modulu 1 a čiastočne modulu 2 sa plnia prostredníctvom obsahu tematického celku Poznatky z telesnej výchovy a športu, ciele modulov 3 a 4 prostredníctvom všetkých ostatných tematických celkov.

Obsah základných TC je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby základné tematické celky Poznatky z telesnej výchovy a športu a Všeobecná gymnastika sa vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny telesnej výchovy a boli

dotované 15 % času vyučovacej hodiny. Ostatné základné tematické celky odporúčame vyučovať v dvoch alternatívach. Prvá alternatíva – v každom ročníku sa vyučuje každý tematický celok. Druhá alternatíva – v každom ročníku sa odučia aspoň tri tematické celky. Pritom každý tematický celok musí byť odučený počas školskej dochádzky aspoň dvakrát s výnimkou Plávania. Tematický celok Plávanie sa zaraďuje do vyučovania aspoň raz za 5 rokov. Tematický celok sa považuje za odučený, ak má v ročnom pláne minimálne 6 hodinovú dotáciu z celkového počtu vyučovacích hodín.

Aspoň jeden výberový TC je povinný v každom ročníku. Výberové TC rozširujú základné TC o pohybové činnosti, ktorých výber umožňuje rešpektovať podmienky školy, záujmy žiakov, záujmy učiteľa, miestne tradície a pod. Vyučovanie výberových TC musí rešpektovať plnenie cieľov telesnej výchovy a bezpečnosť pri cvičení.

Obsah výberových TC sa využíva na doplnenie základného učiva a na motiváciu žiakov, na rozvoj ich pohybových schopností so zreteľom na skupinové záujmy, individuálne predpoklady žiakov a podmienky školy.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho pregraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, alebo certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov. V záujme každého učiteľa telesnej a športovej výchovy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

Mesiac	Cieľ a kompetencie	Tematický celok učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Odpor. počet hodín	Kontrola a hodnotenie
IX.	Cieľ, význam TV, BOZ, meranie a váženie				2	
IX. X. IV.-VI	Vedieť využívať základné atletické lokomócie v živote	Atletika -bežecká abeceda -pohybové bežecké hry -štarty -60, 600, 1000 m vytrvalostný beh - skok do diaľky -kriket	Základná terminológia, technika atletických disciplín, základné pravidlá, zásady fair play, bezpečnosť a hygiena	Poznať atletické disciplíny, ich vplyv na zdravý rozvoj organizmu, poznať pravidlá atletických disciplín	16 Počet hodín platí pre jeseň a jar	
X. XI.	Vedieť hrať basketbal podľa platných pravidiel	Basketbal dribling -prihrávka -chytanie, držanie, uvoľňovanie s loptou, bez lopty -streľba z krátkej vzdialenosti, streľba dvojtaktom -bránenie útočníka -zápasy	Osvojiť si platné pravidlá, terminológiu, zvládnuť herné činnosti a hru, zásady fair play, využiť vo voľnočasových aktivitách	Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca	6	
XI. XII.	Žiak si osvojí činnosť gymnastického športu a vie	Športová gymnastika -kotúľ vpred,	-poznať význam a zmysel gymnastických	-vedieť zostaviť a viesť	14	

	zacvičiť gymnastickú zostavu	<p>vzad, väzby, preval vzad do ľahu vnesmo</p> <p>-stoj na lopatkách, rukách</p> <p>-premet bokom</p> <p>-preskoky, roznožka, skrčka cez kozu</p> <p>-hrazda, vis strmhlav, vnesmo, jazdmo, stojmo</p> <p>-kladina (D) základné lokomočné a rovnovážne pohyby</p> <p>-šplh (CH) s prírazom na tyči</p>	<p>športov</p> <p>-správnu terminológiu a názvoslovie</p> <p>-správne držanie tela</p> <p>-bezpečnosť správania sa, pomoc a záchrana pri cvičení</p>	<p>rozcvičenie</p> <p>-vedieť prakticky ukázať prípravné cvičenia a základné cvičebné tvary</p> <p>-dokázať postrehnúť chyby v prevedení a držaní tela a vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu úroveň</p>		
X, - III.	Naučiť sa aspoň jeden plavecký štýl	<p>Plávanie</p> <p>-hry vo vode,</p> <p>-splývanie</p> <p>-nácvik práce nôh/kraul, prsia/</p> <p>-práca rúk</p> <p>-súhra</p>	<p>Význam plávania pre zdravie</p> <p>-prevencia pred utopením</p> <p>-pohybová rekreacia</p> <p>-poznať plavecké spôsoby</p>	<p>Ovládať aspoň jeden plavecký štýl/najmenej 50 m/</p> <p>Vedieť pomenovať a popísať základné obrátky</p>	10	
I.	Mať primeraný estetický prejav, optimálne rozvinuté kondičné a koordinačné schopnosti	<p>Rytmická gymnastika (D)</p> <p>-správne držanie tela v postojoch, v sedu, ľahu, kľaku, podpory na mieste i v pohybe</p>	<p>Osvojenie si správneho držania tela, tvarovania postavy a súladu pohybu s hudbou</p>	<p>Osvojiť si polohy časti tela, lokomočné pohyby a špecifické cvičebné tvary v zmysle technicko</p>	4	

		- chôdza, beh tanečné kroky, 2/4, 3/4 takt Poskoky, skoky, obraty, cvičenia v dvojiciach		estetických zásad		
I.	Osvojením a zdokonaľovaním pohybových zručností, rozvíjať a upevňovať schopnosti ktoré zlepšujú harmonický rozvoj žiakov, Poznať význam základných športových úpolov a sebeobrany.	ÚPOLY a SEBEOBRANA (CH) -pády -dvíhanie -nosenie -základné techniky bojových umení (karate, judo, aikido)	Vedieť význam základných úpolov, športových úpolov a sebeobrany	Osvojiť si základné postoje, pady,dvíhanie, nosenie ,skladanie súpera. -základné techniky bojových činností v zmysle sebaobrany	4	
X. IV. V. VI.	Vedieť pravidlá, technické údaje a terminológiu futbalu	Futbal -prihrávka po zemi na krátku a strednú vzdialenosť -preberanie lopty (tlmenie, sťahovanie) -vedenie lopty priamym smerom a zmenou smeru -hra	Osvojiť si teoretické poznatky, dodržiavanie rozostavenia hráčov v zápase	Vedenie lopty po slalomovej dráhe, technika prihrávok, streľba na presnosť z určenej vzdialenosti	6	
XII. I.	Vedieť pravidlá, technické údaje a terminológiu florbalu	Florbal - herné činnosti jednotlivca -hra družstva	Systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné	Vedieť vedenie a spracovanie loptičky, prihrávky, streľba, činnosť brankára a hra	4	

			kombinácie a systémy, funkcie hráčov, organizácia jednoduchej súťaže, zásady fair play			
		Pohybové hry Poradové cvičenia Relaxačné a kompenzačné cvičenia Kondičné cvičenia			Priebežne počas hodín TV	
		Testovanie	- podľa Moravca		4	